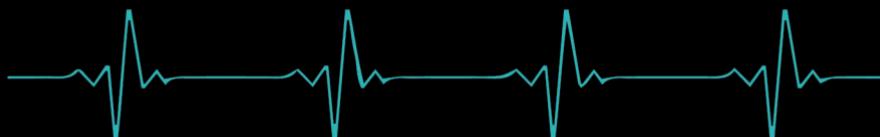

ISPITUJEMO 15 TVRDNIJA ZA-IZBOR

Šta nam govore činjenice i zdrav razum?

Za-Izbor

ili Za-Život?

RANDY ALCORN

sa STEPHANIE ANDERSON

Za-lzbor

ili Za-Život?

Copyright © 2020 Randy Alcorn
Izvorno objavljeno na engleskom jeziku pod naslovom “ProChoice or ProLife?” od strane Eternal Perspective Ministries
Sandy, OR, USA
www.epm.org
Sva prava pridržana.
za bosansko izdanje © OM BiH & Glas Za Život, 2021.

Ukoliko nije drugačije naznačeno, navodi iz Svetog Pisma uzeti su iz Biliće u izdanju *Kršćanske sadašnjosti*, Zagreb, 1997.

Izdavač
OM Bosna i Hercegovina
Glas Za Život

Prijevod
Anja Bogdanić

Lektura
Haris Kulovac

Korektura
Ranko Trklja
Sabaheta Trklja

dtp
art studio DK

Štampa
Dobra knjiga, Sarajevo

Objavljeno u saradnji sa *Literature and Teaching Ministries*, Joplin, MO, USA

ISPITUJEMO 15 TVRDNIJA ZA-IZBOR

Šta nam govore činjenice i zdrav razum?

Za-izbor

ili Za-Život?

RANDY ALCORN

sa STEPHANIE ANDERSON

Sarajevo, 2021.

Sa zahvalnošću Kathy Norquist, Doreen Button,
Chelsea Dudley i Larry Gadbaugh

SADRŽAJ

7 UVOD

Zašto pričati o abortusu?

15 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #1

“Embrij nije beba - to je samo proizvod začeća i potencijalni život.”

21 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #2

“Dakle, fetus je možda ljudsko biće ali nije osoba.”

31 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #3

“Čak i ako je fetus osoba, niti jednoj osobi nije dano pravo da živi na račun tijela druge osobe bez njenog dopuštenja.”

37 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #4

“Žena ima pravo da bude u kontroli nad svojim tijelom i nitko nema pravo da joj govori šta smije ili ne smije raditi. Barbarski je i primitivno prisiljavati ženu da nastavi trudnoću.”

47 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #5

Nephodno je biti Za-Izbor da bi se zaštitala ženska prava. Oni, naročito muškarci, koji nameću svoja Za-Život ubjedjenja drugima, su protiv žena.

57 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #6

“Protivljenje abortusu je samo religijsko mišljenje.”

63 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #7

“Abortus je neophodan u slučajevima silovanja ili incesta, ili pak rizika po život majke.”

71 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #8

“Svako dijete treba biti željeno dijete.”

77 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #9

“Prisiliti ženu da zadrži dijete za čiji odgoj nema sredstava i koje će joj ograničiti mogućnosti u životu - ili je pak natjerati da dijete da na usvajanje - je okrutno.”

85 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #10

“Nijedna žena ne smije biti prisiljena da iznese trudnoću i da se brine za dijete sa posebnim potrebama koje će zahtijevati njegu čitav život, kao što ni jedno dijete ne treba biti osuđeno na patnju cijelog svog života.”

97 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #11

“Svijet je prenaseljen, što manje rođenih to bolje.”

103 TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR#12

“Kada bi abortus postao ilegalan, žene bi tada umirale od nesigurnih abortusa.”

111 TVRDNJA ZA-IZBOR #13

“Ja sam osobno Za-Život, ali žena ima pravo da odluči.”

117 TVRDNJA ZA IZBOR #14

“Pobornici pokreta Za-Život su za rađanje, ne Za-Život. Njima je samo stalo do fetusa i ne rade ništa da pomognu djeci koja su već rođena, što je evidentno iz načina na koji glasaju.”

125 TVRDNJA ZA IZBOR #15

“Biblija ne govori ništa protiv abortusa i većina kršćana vjeruje da je abortus prihvatljiv.”

137 ZAKLJUČAK

“Kako ja mogu pomoći spasiti žene i djecu od abortusa?”

145 PRILOG

Povijesna veza između rasizma i abortusa

153 POMOĆ I RESURSI**155 BILJEŠKE****171 O AUTORU**

UVOD

Zašto pričati o abortusu?

Nemilosrdna rasprava između različitih stajališta koja zastupaju zagovornici prava Za-Izbor i prava Za-Život je jedna od najpodvojenijih i zbumujućih debata u američkoj historiji, pa čak i u historiji svijeta. Mnogi od nas su vidjeli šta se dešava kada ljudi sa ovim ili onim čvrstim stavovima pokušavaju diskutovati o abortusu. Ponekad su diskusije razumne i produktivne. U većini slučajeva ubrzo postanu zagrijane i optuživačke, proizvodeći više štete nego koristi.

Ovo pitanje ne razdvaja samo ljude na ulicima i radnim mjestima, nego i kod kuće i u vjerskim zajednicama. Postoji samo nekoliko stvari koje su toliko osobne kao što su odluke o seksu, trudnoći, roditeljstvu i vlastitom zdravlju.

S tim u vezi, iako je teško pričati o abortusu, bitno je podjeliti tačne informacije u kontekstu koji otvara mogućnost diskusije o tim informacijama.

Jesu li razgovori između zagovornika prava Za-Izbor i prava Za-Život osuđeni da budu dijalazi gluhih? Mogu li suprostavljene strane naći zajednički jezik? Vjerujem da oba stava imaju najmanje četiri zajedničke tačke.

1. Svi mi imamo pristup velikoj količini istih empirijskih podataka i znamo da postoje naučni i psihološki dokazi koje ne trebamo i ne bismo smjeli poreći.
2. Svi mi dijelimo sposobnost, ako ostavimo predrasude, da razmišljamo logično i racionalno kada primjenjujemo znanstvenu istinu.
3. Svi mi imamo osjećaj za ono što je moralno, i cjenimo pravdu, fer igru i suošjećanje prema drugima.
4. Svi dijelimo želju da podržimo dostojanstvo pojedinka, posebno žena i ostalih koji su trpili tlačenje.

U našoj sve više polariziranoj kulturi, učiti kako da slušamo one koji su drugačiji, učiniti će nas a i našu zajednicu boljima.

ZAR NISMO SVI I ZA-IZBOR I ZA-ŽIVOT?

Ima nešto čudno u terminologiji koju koristimo u ovoj rapsravi, zar ne? Na kraju krajeva, zar nismo svi Za-Izbor? Zar nismo svi Za-Život?

Odgovor na oba pitanja je, DA!

Ovo zvuči suviše jednostavno, i ne vjerujem da ću riješiti neslaganje samo pukom semantikom.

Ipak, ako bismo pitali, "Jeste li za robovlasništvo ili protiv robovlasništva?" Ili "Jeste li za otmice ili protiv njih?" Zar ne biste očekivali da ljudi daju jasan odgovor? Zar sama pitanja ne čine problem očiglednim?

Šta uopšte znače riječi Za-Život i Za-Izbor? Same riječi nas zavaravaju. Njihove suprotnosti su biti protiv-života i protiv-izbora. Da li zagovornici prava Za-Izbor mrze život? Ne. Da li oni koji su Za-Život mrze izbor? Ne, naravno.

Ljudi koji su Za-Izbor ne vjeruju da roditelji imaju pravo da izaberu da ubiju svoju šestogodišnju djecu ili tinejdžere, da muževi imaju pravo da izaberu da ubiju svoje žene, ili da bilo ko ima pravo da se odnosi prema nekome nepravedno zbog boje njihove kože. Roditelji koji su Za-Izbor vole svoju djecu i vjerovatno bi skočili u bazen da spašavaju susjedovo dijete ili stranca kao što bi to učinili i ljudi koji podržavaju pokret Za-Život. Ako mislite da nisu Za-Život u svim drugim područjima, vidjeli biste suprotno ako biste pokušali ugroziti one koje vole!

Zagovornici prava Za-Život, svakoga dana, iznova, iz sekunde u sekundu, koriste svoje pravo na izbor. Oni biraju meksičku ili kinesku hranu radije nego tajlandsку ili talijansku, bez ikakve sumnje i osude prema onima koji odluče drugačije. Oni biraju državnu školu, privatnu školu ili učenje kod kuće za svoju djecu. Oni biraju gdje će živjeti ili šta će gledati na TV-u na isti način kao i zagovornici prava Za-Izbor. U stvari, iako se protive moralnosti nekih

Njihove suprotnosti su biti protiv-života i protiv-izbora. Da li zagovornici prava Za-Izbor mrze život? Ne. Da li oni koji su Za-Život mrze izbor? Ne, naravno.

Budući da je većina nas gotovo uvijek naklonjena pravu Za-Izbor i gotovo uvijek naklonjena pravu Za-Život, možda možemo pronaći neki zajednički jezik, a time i neku osnovu za konstruktivan dijalog.

izbora, kao što su gledanje TV programa sa seksualno eksplisitnim sadržajem ili seksom izvan braka, veoma mali broj njih će pokušati spriječiti takve radnje. Ako ne vjerujete da su oni Za-Izbor u skoro svim područjima, samo im pokušajte oduzeti slobodu izbora!

Budući da je većina nas gotovo uvijek naklonjena pravu Za-Izbor i gotovo uvijek naklonjena pravu Za-Život, možda možemo pronaći neki zajednički jezik, a time i neku osnovu za konstruktivan dijalog. Ako svi mi vjerujemo u život i svi vjerujemo u izbor, možda možemo saslušati jedni druge u vezi s ovom teškom temom koja se zove abortus.

ABORTUS U AMERICI

Malo je tema koje su toliko utjecajne ili značajne za naše osobne živote i zajednice kao što je abortus. Na kraju krajeva, abortus je najčešće izvođena operacija na ženama. *Guttmacher Institut*, agencija za istraživanje javnog mjenja koja sarađuje sa *Planned Parenthood*, objavila je da je 18% trudnoća 2017. godine, završilo hirurškim abortusom.¹ Te godine je urađeno 862.320 abortusa, 7% manje od 926.190 abortusa iz 2014. godine.² Posljedni dostupni statistički podaci pokazuju da, globalno gledajući, jedna od četiri trudnoće završi abortusom.³

Bilo da su oni svjesni toga ili ne, skoro svaka porodica, grupa ravnopravnih sudionika, vjerska zajednica, je na neki način pogodjena abortusom.

Ulozi su dosta visoki kada je ova tema u pitanju. Ako je stav zagovornika na pravo Za-Izbor ispravan, onda je sloboda da se izabere abortus, osnovno građansko pravo i niko ne bi smio ograničiti to pravo. Ako je Za-Život stajalište ispravno, abortus uzrokuje oko 2.400 smrtnih slučajeva djece u Americi (ne računajući hemijske abortuse). Taj broj žrtava je približan ukupnom broju života koji su izgubljeni 11. septembra 2001. godine, kada je srušen Svjetski trgovački centar.

Statistički podaci pokazuju koliko je Amerika podijeljena po pitanju ovoga. U 2019. godini, Gallup anketa je pokazala da se 49% Amerikanaca izjašnjavaju kao zagovornici prava Za-Život, a 46% njih kao zagovornici prava Za-Izbor. Naznačili su da: "Podjela između Amerikanaca koji se identificiraju Za-Život i onih Za-Izbor je bila dosta blizu poslednjih godina. Od 2007. godine, procenti Za-Izbor i Za-Život su iznosili oko 47%, i brojke nisu odstupale više od pet procenata u jednom ili drugom smjeru. Ipak, 53% Amerikanaca kaže da abortus treba biti legalan "samo pod određenim okolnostima", dok 25% kaže da treba biti zakonit bez ikakvih ograničenja."⁴

IZAZOV ZA ČITAOCE KOJI SU ZA-IZBOR (I ZA-ŽIVOT)

Ako ste Za-Izbor i čitate ovu knjigu, drago mi je. Vjerujem da to znači da ste otvorenog uma. Ako se ispostavi da je Za-Život strana bezosjećajna i iracionalna kao što ste i mislili, možete je zasluženo odbaciti. Ali ako se ispostavi da je razumnija nego što ste očekivali, onda bih vas ohrabrio da ponovo razmislite o svojim stavovima.

Je li ova knjiga pristrasna? Naravno, svaki argument, svaka izložena misao odražava pristrasnost. Stoga, umjesto da se pretvaramo da smo u potpunosti transparentni, bolje budimo svi više samosvjesni. Ja sam pristrasan prema rasnoj jednakosti i protiv pljačke. Vjerovatno ste i vi, ali to ne znači da nemamo dobre razloge da budemo pristrasni. Pitanje nije pristrasnost; pitanje je, koja se pristrasnost najsnažnije temelji na činjenicama? Koja je pristrasnost najrazumnija i odbranjiva?

Zaista sam se trudio da budem fer. Trudio sam se da ne citiram ljude van konteksta, i pokušavao sam da ispravno predstavim stajalište ljudi koji su Za-Izbor. Poznajem i volim mnoge ljude koji podržavaju reproduktivni izbor. Slušao sam ih, čitao njihove knjige, gledao njihove video zapise (mislim da je pošteno reći da sam ja mnogo više proučavao argumente zagovornika Za-Izbor nego što su oni to sami činili). Ne vjerujem da oni koji su Za-Izbor kuju planove da unište civilizaciju. Smatram da oni iskreno vjeruju da je abortus neophodna opcija koja je na kraju najbolja za ženu i za cjelokupno društvo.

Stoga, ne tražim da iko prihvati stajalište koje zagovara pravo Za-Život bez ikakvog razmišljanja. Naprotiv, molim sve čitaoce da pogledaju dokaze i sami procijene. Odložite stereotipe o stajalištu ljudi koji su Za-Život. Budite intelektualno pošteni i odolite iskušenju da budete politički korektni time što ćete podržavati stajalište Za-Izbor, iako se ispostavi da vas dokazi dovedu do nekih neugodnih zaključaka.

Ukoliko imate pomiješane emocije o abortusu, kao što mnogi ljudi imaju, molim vas da iskoristite ova poglavља kao dio vaše portage za istinom. Stav zagovornika prava

Za-Izbor možete čuti svugdje, samo uključite TV, pročitajte vijesti ili sjednite u većinu učionica. Ali, ako ne čitate ili ne slušate drugačija stajališta više nego što to većina radi, ova knjiga će možda biti vaš prvi susret sa logičnim argumentima koji podržavaju stav pristalica prava Za-Život (ne samo stavovi Za-Život koji se mogu lako opovrgnuti). Ovo bi mogla biti vaša prilika da čujete i ispitate stvarne stavove zagovornika prava Za-Život, a ne samo njihove karikature.

Ako ste Za-Život, molim vas da razmislite i o svom stavu. Nije dovoljno reći: "Znam da sam u pravu ali nisam siguran zašto." Trebamo zasnavati naša vjerovanja na dokazima. Ako grijemo u nekim stvarima, hajdemo ponovo procjeniti naše stajalište. Ako smo u pravu, trebamo naučiti kako podjeliti informacije sa drugima na inteligentan i ljubazan način.

Jeste li odbacili stajalište koje sam podjelio da su pristalice prava Za-Izbor ustvari za pravo Za-Život u većini drugih područja? Ukoliko jeste odbacili tu tvrdnju, koje dokaze imate da dokažete suprotno? Da li se opirete ideji da postoje bitne stvari u kojima možemo naći zajednički jezik, stvari koje nam mogu otvoriti vrata za racionalan razgovor, umjesto da vičemo jedni na druge ili odbijamo da vodimo dijalog? Ako je tako, zašto?

Ohrabrio bih sve pristalice prava Za-Život i prava Za-Izbor da ne demoniziraju jedni druge. Obje strane mogu podjeliti nebrojene priče o tome kako ih je druga strana smatrala zlim i nehajnim dok su u svojoj glavi oni smatrali da samo brane prava drugih. Ako imamo ikakvu nadu da je moguće međusobno razumjevanje i kontakt, hajdemo izdići naš dijalog iznad naljepnica za automobil, internet memova i twiter objava.

Ako abortus ne ubija ili ne ozlijede ljude, onda je stav pristalica pokreta Za-Život gori od puke smetnje. Takav stav je ozbiljna prijetnja ženskim pravima, njihovoj osobnoj slobodi, i odgovoran je za nametanje neosnovane krivice onim ženama koje su imale abortus. Također je to veliki gubitak i za zastupnike pokreta Za-Život čije su vrijeme, novac i osobni napor, mogli biti konstruktivnije uloženi u pomaganje pravim ljudima sa njihovim stvarnim potrebama.

Ako abortus stvarno ubija djecu i nanosi štetu ženama, onda je stajalište Za-Izbor odgovorno za više od 800.000 smrти najmlađe i najugroženije američke djece svake godine. To bi značilo da od vremena *Roe protiv Wade* iz 1973. godine, više od 60 miliona djece je izgubilo život zbog abortusa.⁵ Također su u velikoj mjeri krivi za osjećaje krivnje, depresije, očaja, pa čak i samoubilačke tendencije koje su mnoge žene iskusile unatoč tome što ih se pokušalo uvjeriti da je abortus u njihovom najboljem interesu.

Jasno je da ovo nije situacija u kojoj “nije bitno ko je u pravu a ko u krivu.” Istina je i da, ako se čvrsto držimo jedne od strana, ne možemo a da ne vjerujemo da druga strana čini ogromnu štetu. Možemo li zato, molim vas, pažljivo sa slušati argumente sa obje strane? Ja predstavljam slučaj strane Za-Život. Vjerovatno ste već čuli stranu koja primarno ili isključivo podržava pravo Za-Izbor. U slučaju da niste, “uradite svoj domaći zadatak” i razmotrite tu logiku. Onda uporedite kako te dvije opcije stoje u odnosu jedna na drugu.

Napisao sam ovu knjigu na osnovu petnaest glavnih tvrdnji koje zastupaju zagovornici prava Za- Izbor. Obrazložit ću odgovore koje smatram činjeničnim i razumnim. Na vama je da odlučite da li se slažete ili ne.

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #1

“Embrij nije beba - to je samo proizvod začeća i potencijalni život.”

Žena koja je željela abortus vodila je ovaj razgovor sa savjetnicom koja radi u klinici za abortuse:

“Kako izgleda tromjesečni fetus?”

“Samo nakupina ćelija”, odgovorila je kao da je to činjenica.¹

Kasnije, ova ista žena je pogledala slike na kojima se vidi kako se fetus razvija. Rekla je: “Kada sam vidjela da je tromjesečna “nakupina ćelija” imala prstiće na rukama i nogama, i bila je mala savršeno formirana beba, postala sam veoma histerična. Lagali su me i naveli na pogrešne zaključke. Uvjerenja sam da su hiljade drugih žena isto tako nedovoljno informisane i loše uslužene.”²

FETUS: ŽIVI ORGANIZAM KOJI FUNKCIONIŠE

Sa naučnog stanovišta, tvrdnja da je ljudski embrij samo "nakupina ćelija", u potpunosti je netačna.

Dr. Maureen L. Condic, Asistent profesor neurobiologije i anatomije na Univerzitetu Utah, izaziva čitaoce da uzmu u obzir osnovnu razliku između nakupine živućih ćelija i organizma kao što je odrasla osoba ili nerodeno dijete.

Dr. Condic objašnjava da čak i leševi, određeno vrijeme, sadrže nakupine ćelija koje još uvijek funkcionišu: "Ćelijski život se može nastaviti još neko vrijeme nakon gubitka određene tjelesne funkcije. Ali, onog trenutka kada tijelo prestane raditi usklađenim načinom, "život" ne može biti vraćen u mrtvo tijelo, bez obzira koliko su "žive" ćelije od kojih je izgrađeno tijelo."³

Ljudski embrij, sa druge strane, značajno je drugačiji od jednog leša, koji je izgrađen od ćelijskih nakupina.

Dr. Condic piše:

"Embriji nisu samo skupine ljudskih ćelija. Oni su živa stvorenja sa svim svojstvima koja definišu bilo koji organizam kao drugačiji od skupine ćelija; embriji su sposobni rasti, sazrijevati, održavati fiziološki balans između različitih organskih sistema, prilagođavaju se promjenljivim okolnostima i imaju sposobnost regeneracije nakon povrede. Obične skupine ljudskih ćelija se ne ponašaju ovako ni pod kojim okolnostima."⁴

Dr. Condic nastavlja:

"Za mnoge ljude je teško zamisliti da nešto što više liči na vrećicu klikera nego na bebu, može biti ljudsko biće. U osnovi, ovaj argument tvrdi da je ljudski život vrijedan poštovanja, shodno tome kako on izgleda izvana.

Jednostavno rečeno, ovaj zaključak je veoma uz nemirujući i u velikoj mjeri problematičan. Koji stepen deformacije smo spremni prihvati prije nego što nekome oduzmemosravo na dalje postojanje?”⁵

Ultrazvučna tehnologija nam je omogućila da imamo prozor u utrobu. Na taj način je pomogla ljudima da vide očiglednu čovjekolikost nerođenih, posebno kasnije, kada se može vidjeti dalji razvoj bebe. U najranijim stadijima nakon začeća, nerođena beba ne izgleda kao ljudsko biće, nama koji smo navikli da sudimo o čovječnosti na osnovu toga što obično vidimo. Bez obzira na to, u objektivnom naučnom smislu, ta beba je u istoj mjeri čovjek kao i neko starije dijete ili odrasla osoba. U stvari, ona izgleda upravo onako kako bi ljudsko biće trebalo izgledati u tom stadiju razvoja. Nadalje, kao što ćemo vidjeti, ona će proći razvojne stadije dosta brzo i izgledati će kao beba, čak i prije nego što majka sazna da je trudna.

ŠTA SE DEŠAVA U RANOJ TRUDNOĆI

Svježe oplođeno jajašce, zaseban živi organizam, sadrži zapanjujuću količinu genetskih informacija, dovoljnu da kontroliše rast i razvoj pojedinca tokom čitavog njegovog života. Jedan lanac DNK izvađen iz ljudske ćelije sadrži informaciju koja je ekvivalentna biblioteci od hiljadu tomovala.⁶ Danas znamo da ljudski genom ima do tri milijarde parova DNK koji utiču na to kako će se određene karakteristike izraziti u pojedinoj ćeliji.⁷

Ćelije nove jedinke se brzo dijele i umnožavaju imajući za ishod nevjерovatan rast. *Rast se dešava zato što život već postoji.*

Između pet i devet dana nakon začeća, nova osoba se ukopava u zid maternice za sigurnost i hranu. Njegov ili njen spol se već može odrediti koristeći naučne metode. Proći će još dvije sedmice prije nego što se počnu nazirati ljudske karakteristike, i još tri sedmice prije nego što postanu očigledne.

Sa samo osamnaest dana nakon začeća, srce i oči se počinju razvijati. Dvadeset prvog dana, srce počinje pumpati krv kroz čitavo tijelo. Do dvadeset osmog dana, nerođenoj bebi počinju rasti male ruke i noge. Sa samo trideset dana, ona ima mozak i uvećala se *deset hiljada puta!*

Do trideset pet dana, njena usta, uši i nos počinju dobivati oblik. Četrdesetog dana, moždani valovi nerođenog djeteta se mogu snimiti. Otkucaji srca koji su počeli prije tri sedmice se mogu detektovati ultrazvučnim stetoskopom. Do četrdeset dva dana, njen skelet je formiran, i njen mozak sada kontroliše kretanje mišića i organa.

Oko osam sedmica, šake i stopala su skoro u potpunosti formirana. Beba od devet sedmica je već usavršila salto, skok unazad i "škarice".⁸ Nerođeno dijete odgovara na podražaje i već može osjetiti bol.⁹

Sa deset sedmica, dijete žmirka, guta i mršti se. Sa jedanaest sedmica, urinira, može napraviti dosta različitih grimasa, uključujući i osmijeh.¹⁰ Do dvanaest sedmica, dijete okreće stopala, uvijajući i mašući nožnim prstićima, može stisnuti šaku, pomici palčeve, savija zglobove i otvara usta.¹¹

Sve se to događa u prvom tromjesečju, prva tri mjeseca života. Ovo nije puka nakupina ćelija! Ovo je živo, rastuće ljudsko biće.

“TRUDNA SAM S PRODUKTOM ZAČEĆA” ILI “NOSIM DIJETE?”

Zagovornici abortusa, kao i savjetnici klinika za abortuse, često koriste dehumanizirajući jezik, posebno kada govorite o ranim trudnoćama sa ciljem da odvuku žene od razmišljanja o tome kako abortus ubija ljudsko biće. Sa druge strane, jezik koji koristimo kada govorimo o *željenim trudnoćama*, otkriva da znamo šta je ispravno.

Jeste li ikada čuli da žena kaže prijateljima i porodicu: “Trudna sam sa nakupinom ćelija.” Uvijek se kaže: “Očekujem bebu!” Niko ne odgovara na vijesti rečenicom: “Čestitam na potencijalnom životu!” Umjesto toga pitaju: “Kada je termin za porod?” Na mnogim ženskim majicama piše: “Beba je unutra!” Jeste li ikada vidjeli majicu na kojoj piše: “Nakupina ćelija/Mogući život je unutra” ili čak “Fetus je unutra!” Dok je god željena, zar je svi ne priznaju kao bebu?

Kada god raspravljamo o aboritusu, uvijek razgovaramo o smrti nerođene osobe koja je imala moždane valove koji su se mogli snimiti i sa otkucajima srca koji su se mogli čuti. Ni po kojem naučnom osnovu ili logici ne možemo reći da je beba samo “loptica tkiva” ili “nakupina ćelija.”

Jeste li ikada
čuli da žena
kaže prijateljima i
porodicu: “Trudna
sam sa nakupinom
ćelija.”

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #2

**“Dakle, fetus je možda ljudsko biće
ali nije osoba.”**

Đva etičara su napisala članak za *Žurnal medicinske etike* u kojem tvrde da doktorima treba dozvoliti da urade abortus novorođene bebe samo zato jer one “nisu osobe”. Napisali su: “Kada se nakon rođenja jave određene okolnosti koje bi opravdale abortus, u tom slučaju ono što mi zovemo “abortus nakon rođenja” bi trebao biti dopušten.” Autori su priznali “da su i fetus i novorođenče zasigurno ljudska bića, kao i potencijalne osobe”, ali su ipak iznjeli stajališe da “nijedno nije osoba” kao “subjekt sa moralnim pravom na život.”¹

Većina ljudi je prirodno prestravljeni idejom ubijanja novorođenčadi, i članak iz *Žurnala medicinske etike* je isprovocirao žestok odgovor javnosti. Ipak, ono što većina ljudi ne shvata je da je argument autora upravo isti argument koji koriste zagovornici abortusa kako bi opravdali abortus beba prije nego što se rode. U stvari, slični argumenti su korišteni da se opravdaju užasna zla kao što su robovlasništvo i holokaust, kao i potčinjavanje žena i dehumanizirajući odnos prema osobama sa invaliditetom i prema mentalno oboljelim. Njihova prava su narušena zato što je nekada davno rečeno, ali često i vjerovano, da crnci, Židovi, žene, kao i osobe za psihičkim i fizičkim invaliditetima, “nisu osobe, makar ne u potpunosti”.

Tvrđnja ide ovako: iako je nerođeno dijete (rob ili Židov) zaista živo biće (nauka je to dokazala), on ili ona nije “osoba” i zbog toga nema pravo na život.

Ali šta ako biti osoba nije nešto što je dodijeljeno ljudskim bićima od strane *Ive League* profesora i etičara koji podržavaju “oslobađanje društva” od “neželjenih” koji su nam teret? Šta ako osoba ima vrijednost koja dolazi od same činjenice da je pripadnik ljudske rase? To je ono što su pripadnici pokreta Za-Život i većina etičara, do nedavno, vjerovali.

ŠTA NEKOGA ČINI OSOBOM?

Četrnaesti amandman Američkog Ustava kaže, da država neće lišiti života ni jednu osobu bez odgovarajućeg pravnog postupka. Kada je ovo napisano, riječ *čovjek* je imala isto značenje kao i riječ *osoba*. Riječi su bile istoznačne.

Ipak, u slučaju *Roe protiv Wade*, odluka Američkog Vrhovnog suda kojom je legalizovan abortus u Sjedinjenim Američkim Državama, suočena je sa nedoumicom. "Ako se usvoji prijedlog da se nerođeno dijete smatra osobom," priznali su, "slučaj podnositelja žalbe (za abortus) pada u vodu, jer bi onda pravo fetusa na život bilo zagarantirano (četrnaestim) amandmanom."²

Da bi riješili ovaj problem, suci su odlučili da se odreknu historijskog značenja riječi "osoba", i umjesto toga su predložili da "biti osoba" znači nešto drugo od biti čovjek. Ličnost je nešto što ljudsko biće razvije u određenom trenutku na osnovu određenih kriterija. U slučaju Vrhovnog suda, tvrdili su da se ljudski fetus razvija u osobu u trenutku "održivosti", u trenutku kada dijete može preživjeti van majčinog tijela.

U godinama koje su slijedile, zagovornici pokreta Za-Izbor su napravili dugi spisak subjektivnih i vještačkih razlika koje su zasnovane na raznovrsnim kriterijima kako bi razlikovali *ljude* i *osobe*. Bili su prisiljeni na ovo zato što naučna činjenica da život počinje začećem tjera pokret Za-Izbor u kut.

Razvoj naprednih ultrazvučnih aparata i moderne embriologije otežava stvari zagovornicima pokreta Za-Izbor koji sada ne mogu poreći da je fetus čovjek, bez da djeluju antiznanstveno. Zbog toga koriste novu strategiju koja kaže: "OK, ovo je ljudski život, ali ipak nije *osoba*."

Ali, promjena značenja riječi ne mijenja stvarnost. Moderni koncept pojma *osoba*, redefiniran tako da opravda abortus, je krajnje subjektivan i skoro bezvrijedan kao etički vodič. Jedina objektivna pitanja koja možemo postaviti su ova:

- “Je li čovjek; je li nastao od ljudskih bića?”
- “Je li to genetski jedinstvena jedinka?”
- “Je li živo i raste li?”

Ako su odgovori da, onda je “ono” ustvari “on” ili “ona”, živo biće koje ima svoja prava i zaslužuje zakonsku zaštitu.

Rječnici još uvijek definišu *osobu* kao “ljudsko biće”, “ljudsku individuu”, ili kao “člana ljudske rase.” Ono što psa čini psom je to da je nastao od psa. Njegov otac je bio pas, njegova majka je bila pas, i samim tim, on je pas. Ono što čovjeka čini čovjekom je to, da je postao od čovjeka. Otac mu je čovjek, majka mu je čovjek, i on ne može biti ništa drugo nego čovjek.

ODRŽIVOST: PROIZVOLJNA MJERA ZA OSOBU

U slučaju *Roe protiv Wade*, Vrhovni sud je definisao održivost - samim tim i kada neko postaje osoba - trenutkom kada je nerođena osoba “potencijalno u mogućnosti da preživi van majčine utrobe, iako sa umjetnom pomoći.”³ Kritično pitanje o tome kada je dosegnuta ova faza razvoja, zavisi od razvoja djetetovih pluća.

Ali, zašto neko kada postaje osoba treba da zavisi od toga može li preživjeti samostalno? Zašto ne bismo rekli da on postaje čovjek u četvrtoj sedmici zato što mu tada srce počinje kucati? Ili u šestoj sedmici, zato što ona tada ima moždane valove? (Oba su proizvoljna, ali oba bi eliminisala većinu hirurških abortusa koji se trenutno rade.)

Zar neko ne bi mogao reći da nerođeno dijete postaje osoba onog trenutka kada počne sisati palac, ili počne odgovarati na svjetlost ili buku? Ili, zašto ne reći da dijete

postaje osoba kada napravi prvi korak ili može samostalno da ide u wc, ili kada je u potpunosti sposoban da se brine sam o sebi i ne bude više teret roditeljima?

Jednom kada odlučimo da neka ljudska bića nemaju pravo na život, zbog nekih subjektivnih kriterija, tada nema kraja svim nepravdama koje možemo racionalizirati protiv onih koji najviše trebaju našu zaštitu.

Nadalje, mogućnost preživljavanja ne zavisi samo od djeteta nego i od dostupnosti tehnologije koja mu može spasiti život. Šta će se dogoditi kada budemo u mogućnosti spašavati živote od 15 sedmica ili manje? Hoće li ta djeca odjednom postati *ljudi* koji zaslužuju život?

Možemo li iskreno vjerovati da, prije dva desetljeća, djeca u dvadeset prvoj sedmici prenatalnog razvoja nisu bili ljudi, ali ona rođena u istom stupnju razvoja, sada se smatraju ljudima samo zbog napretka u tehnologiji?

ZNAJU LI PROFESORI FILOZOFIJE NEŠTO ŠTO MI NE ZNAMO?

Prije mnogo godina Peter Singer, profesor filozofije na Princeton univerzitetu je u svom udžbeniku etike napisao: "Život fetusa nema veću vrijednost od života životinje koja se nalazi na sličnom stupnju racionalnosti, samosvjesnosti, svjesnosti, kapaciteta da osjeća, itd..."⁴

Jednom kada odlučimo da neka ljudska bića nemaju pravo na život, zbog nekih subjektivnih kriterija, tada nema kraja svim nepravdama koje možemo racionalizirati protiv onih koji najviše trebaju našu zaštitu.

U to vrijeme, Singer je ponudio zagovornicima Za-Izbora suosjećajnu intelektualnu i akademsku podršku njihovog stajališta. Također je izjavio: "Budući da nijedan fetus nije osoba, nijedan fetus nema isto pravo na život kao i osoba." Nastavio je, kako ljudi koji su jednom bili osobe mogu izgubiti taj status oštećenjem mozga ili demencijom.

Singer je rekao: "Ako uporedimo novorođenče koje ima ozbiljnu invalidnost sa neljudskom životinjom, psom ili svinjom na primjer, često ćemo vidjeti da ne-čovjek ima veće sposobnosti, stvarne i potencijalne kada je u pitanju racionalost, samosvjesnost, komunikacija i bilo šta drugo što se može uvjerljivo smatrati moralno značajnim."⁵

Singer takođe tvrdi da je vrijednost individualnog ljudskog bića zasnovana na ničim manjim od toga koliko može biti od koristi drugima: "Kada smrt novorođenčeta sa invaliditetom uzrokuje rođenje drugog novorođenčeta sa većim šansama za sretan život, sveukupna količina sreće će biti veća ako se novorođenče sa invaliditetom ubije. Gubitak sretnog života za prvo novorođenče je manji u odnosu na dobitak koji dolazi mogućnošću sretnog života za drugo dijete. Dakle, ako ubijanje hemofiličnog novorođenčeta nema negativan utjecaj na druge, onda je u redu ubiti ga, gledajući sve u totalu."⁶

Kada je Singer došao da predaje na Princetonu, grupa za prava osoba sa invaliditetom *Not Dead Yet* je protestovala. Uvrijedile su ih Singerove knjige po kojima bi bilo u redu ubiti bebe sa invaliditetom, kao i djecu i odrasle sa teškim kognitivnim invaliditetima.

Dr. Charles Hartshorne sa Univerziteta Teksas u Austini, ponavlja Singerovu etiku: "Naravno da novorođenče nije u potpunosti čovjek...Imam malo suosjećanja prema

ideji da je čedomorstvo samo još jedna forma ubistva. Ljudi koji su već funkcionalno osobe u punom smislu te riječi, imaju važnija prava čak i od novorođenčadi.”⁷

Skoro 72% djece koju su roditelji ubili, imala su šest godina ili manje. Jedna trećina žrtava je bila mlađa od godinu dana.⁸ Ako je u potpunosti legalno i prihvatljivo ubiti dijete do momenta rođenja zbog razloga koji uključuju osobni izbor i finansijsko blagostanje, zašto onda ne bismo očekivali da će neki roditelji ubiti svoju djecu kada se rode, kada ne bude tako lako sa njima i kada postanu trošak? Ako je bilo sasvim u redu ubiti isto dijete nekoliko mjeseci ranije, zašto ne bi bilo u redu ubiti ih sada?

Grozimo se na priče o mladim roditeljima koji bacaju novorođenu djecu u kante za smeće. Ali, oni se samo vode logikom da roditelji imaju isto pravo da se riješe svoje neželjene djece poslije rođenja, kao što im je društvo reklo da to mogu uraditi prije rođenja. Kada mentalitet koji podržava zlostavljanje djece obuzme jedno društvo, onda se ono ne ograničava na zlostavljanje samo jedne grupacije djece. Ako nerođena djeca nisu sigurna, onda nisu ni rođena djeca.

Peter Singer kaže: “Ostaje međutim problem nejasne granice između novorođenčeta koje očigledno nije osoba u etički relevantnom smislu, i mladog djeteta koje jeste. U našoj knjizi, *Treba li beba živjeti?*, moja kolegica Helga Kuhse i ja smo predložili period od dvadeset osam dana nakon rođenja prije nego što se prihvati da novorođenče ima isto pravo na život kao i svi ostali.”⁹

Pomislite na zapanjujuće implikacije ovog gledišta. Singer i Kuhse koje mnogi pobornici prava Za-Izbor

odobravajući citiraju, su u stvari predložili da se djeca trebaju proglašiti ljudima tek nakon nekog vremena od rođenja. Na taj način, ako roditelji odluče da se riješe djece, tada ne bi morali da se suoče sa zakonskim posljedicama.

Sviđalo se to vama ili ne, ovo je prirodna posljedica Za-Izbor razmišljanja.

Ako je prihvatljivo ubiti dijete pet mjeseci prije rođenja, onda je prihvatljivo ubiti to dijete pet minuta prije rođenja. Ili pet minuta nakon rođenja. Ili pet mjeseci poslije rođenja.

Ako je prihvatljivo ubiti dijete pet mjeseci prije rođenja, onda je prihvatljivo ubiti to dijete pet minuta prije rođenja. Ili pet minuta nakon rođenja. Ili pet mjeseci poslije rođenja.

Je li to stvarno svijet u kojem želite da vaša djeca i unuci žive i umiru?

Ako pametni i moćni ljudi imaju pravo da proglose, da ljudi sa psihičkim i fizičkim invaliditetima

nisu uopšte ljudi, i samim tim imaju manja ili nikakva prava, kuda onda vodi ta logika? Ako oni koji nisu u stanju da misle ne zaslužuju da žive, šta je sa onima koji nepravilno razmišljaju, sa onima koji se ne slažu sa moćnicima? Razmotrite kako totalističke države (gdje su protivnici režima zatvoreni, mučeni i smaknuti) primjenjuju tu logiku?

PRIPADNOST LJUDSKOJ VRSTI, NE SPOSOBNOST, DODIJELJUJE TITULU OSOBE

Pristalice pokreta Za-Izbor ističu da dijete koje je abortirano u prvom tromjesječju može biti dugo od 2,5 do 5 cm, ili težiti manje od 25-50 grama. Ali, da li je veličina,

legitimna jedinica koja određuje da li je neko osoba ili ne? Je li profesionalni igrač bejzbola više osoba od nekoga koji je upola manji od njega? Ako čovjek od 100 kg izgubi 25 kg, gubi li onda jednu četvrtinu svoje osobnosti? Vage i linijari ne mogu izmjeriti ljudsku prirodu ili vrijednost. Na intuitivnom nivou, svi razumijemo istinu koju je tako jednostavno sročio Dr. Seuss u *Horton Hears a Who*: "Jer na kraju krajeva, osoba je osoba bez obzira kako je mala."¹⁰

Joseph Fletcher, dok je bio profesor na univerzitetu u Virginiji, tvrdio je da "pojedinac" nije "osoba", osim ako ima IQ koji nije manji od 40, ako je samosvijestan i ima samokontrolu, osjećaj za vrijeme (prošlost, sadašnjost i budućnost), i sposobnost da se poveže sa drugima.¹¹

Ali, ako je osobnost određena nečijim trenutnim sposobnostima, onda dijete ili odrasla osoba sa mentalnim hendikepom, nije osoba. Ako slijedimo taj isti standard, neko ko je nesvijestan ili je bolestan, pa čak iako samo spava, može biti ubijen samo zato što ne pokazuje svoj superiorni intelekt i vještine. "Ali, dajte toj osobi vremena, i ona će biti u stanju da funkcioniše kao osoba." Dajte bebi vremena, i ona će moći isto.

Dr. Maureen L. Condic piše:

"Osim, ako nismo voljni da dodjeljujemo titulu "osobnosti" proporcionalno sposobnostima (mala djeca, na primjer, mogu biti 20% ljudi, dok kratkovidni ljudi mogu biti 95%), ograničene sposobnosti nerođenih pripadnika ljudske rase su nebitne u odnosu na njihov status ljudskih bića."¹²

Godine, IQ, lokacija ili nivo razvoja su samo razlike u stepenu, ne u vrsti. Naša vrsta je ljudska. Mi smo ljudi,

ljudska bića. Posjedujemo vještine koje se razlikuju u stepenima u zavisnosti od različitih faza razvoja. Čak i u zrelosti naše sposobnosti i IQ variraju. Ipak, niti jedna od ovih mjera ne čini neke ljudi više ljudima od drugih, zar ne?

Jonathan Leeman i Matthew Arbo mole čitatelje da razmotre daljne implikacije definiranja ličnosti prema sposobnostima:

“Sve što je potrebno da bi neko bio osoba jeste da bude član ljudske vrste. Čovjek je jednostavno osoba, neopozivo i bez ikakvih dodatnih kvalifikacija. Upravo, zbog toga, nije bitno da li neko ima invaliditet, da li je nesvjestan, ili može preživjeti samostalno.

Pogledajmo sa druge strane. Ako članstvo u vrsti nije standardizirano, onda odluka pada na one koji imaju najviše moći da ustanove kriterije koje su osobe “ljudi”, a koje osobe “nisu ljudi”.

Ako posjedujete sve oružje, ili sve klubove, ili svu zemlju, ili većinu na Vrhovnom sudu, vi postavljate standarde tko jest, a tko nije osoba. Zvuči zastrašujuće?”¹³

ZAČEĆE: JEDINA OBJEKTIVNA TAČKA OSOBNOSTI

Postoji samo jedna objektivna tačka porijekla bilo kojeg živog bića, samo jedna tačka u kojoj nije postojala osoba prije tog momenta, a sada postoji. Ta tačka je začeće. Nauka jasno pokazuje da je začeće jedini trenutak kada novo, sasvim jedinstveno ljudsko biće - osoba - počinje da postoji.

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #3

**“Čak i ako je fetus osoba,
niti jednoj osobi nije dano pravo
da živi na račun tijela druge osobe
bez njenog dopuštenja.”**

Neki zagovornici pokreta Za-Izbor tvrde da čak iako je fetus osoba, to ne mijenja činjenicu da jedna osoba nema pravo da koristi tijelo druge osobe suprotno njenoj volji (u ovom slučaju protiv majčine volje). Zbog toga bi majka trebala imati pravo da “izbaci” fetus iz svog tijela.

U svojoj knjizi *Praksa abortusa*, Warren Hern, jedan od najistaknutijih aborcionalista je napisao da: “odnos između (majke) i (djeteta) se najbolje može objasniti kao odnos između domaćina i parazita.”¹

On nije jedini koji ovako misli. Jedna žena, koja je nosila blizance koje je kasnije abortirala, napisala je: "Sada su to samo paraziti koji žive na moj račun."²

Jia Tolentino je napisala: "Ako je fetus osoba, onda je to osoba koja posjeduje, kako je to Sally Rooney sročila u *Londonskoj kritici knjiga*, 'širok dijapazon ljudskih prava, prava koja nisu dostupna ni jednoj drugoj klasi građana' - pravo na besplatno korištenje nečije maternice i krvi bez njihove dozvole, i pravo da izazove trajne, neželjene promjene na tijelu druge osobe. U odnosu između žene i fetusa, žena ima manja prava od leša."³

"KIDNAPOVANA" DEVET MJESECI?

Ova argumentacija nije nova. Mnogo godina ranije, zagovornica za pravo na abortus, Judith Jarvis Thomson, kreirala je analogiju koja je bila naširoko citirana u literaturi i debatama pripadnika pokreta Za-Izbor. Ona je uporedila trudnoću sa situacijom u kojoj se netko probudi privezan za poznatog violonistu koji je u nesvjeti. Zamislite, Thomson kaže, da vas neka grupa pod imenom *Udruženje ljubitelja muzike* "kidnapuje" zato što imate određenu krvnu grupu. Sada ste prisiljeni da ostanete "prikopčani" na tijelo violiniste devet mjeseci, nakon čega će on moći preživjeti sam.

Thomson je onda pitala, šta ako nije u pitanju samo devet mjeseci, nego devet godina, ili čak mnogo duže od toga. (Ovo se poređenje odnosi na brigu o djetetu nakon rođenja.) Thomson pretpostavlja da bi čitaoci smatrali takvu situaciju "nečuvenom" i da ne bi mislili da je njihova obaveza da pristanu na devet mjeseci ropstva i bijede zbog violiniste, koji je malo vrijedniji od ljudskog parazita.⁴

Ova analogija je vrijedna pobližeg ispitivanja, zato što je ona tipičan primjer načina na koji je pitanje abortusa predstavljeno od strane zagovornika prava Za-Izbor u našem društvu. Slijedeće četiri slabe tačke ovog argumenta koje prodiru u samu srž debate o pitanju abortusa.

1. *Veliki procenat trudnoća, preko 98% su rezultat seksualnih odnosa u kojem su oba partnera dobrovoljno učestvovala.* Žena je rijetko natjerana ili prisiljena da za-trudni. Paralela sa *Udruženjem ljubitelja muzike* ne postoji nigdje drugo osim u umu Thomsonove. Mali broj žena ostane u drugom stanju kao posljedica silovanja, i riječima ne mogu izraziti količinu suosjećanja koje trebamo imati prema ovim ženama. Ipak, iako ideja Thomsonove da su trudne žene kidnapovane i primorane, jeste učinkovit emotivni instrument za izokretanje stvarnosti. Možete li imenovati i jedan subjekt koji tjera ljude da stupe u seksualne odnose i zatrudne?

2. *U ovom scenariju, majka i dijete su usmjereni jedno protiv drugog kao neprijatelji.* Majka je u najboljem slučaju sistem za održavanje na životu, a u najgorem slučaju žrtva zločina. Dijete je pijavica, parazit, koji nepravedno iskorištava majku i narušava njenu privatnost. Ljubav, suosjećanje i briga se nigdje ne spominju. Veza između majke i djeteta se u potpunosti ignoriše. Slika žene koja se budi u krevetu vezana za nepoznatog nesvjesnog čovjeka je bizarna i degradirajuća za žene čija trudnoća i majčinstvo jesu prirodne stvari.

“Violinista je vještački vezan za ženu,” Greg Koukl piše: “Nerođeno dijete jedne majke, međutim, nije vezano hirurški, niti je ikada bilo “privezano” za nju. Umjesto toga,

bebu je stvorilo majčino tijelo putem prirodnog procesa razmnožavanja.”⁵

Pored toga, ljudi koji imaju religiozna vjerovanja obično smatraju da je tu i nadnaravna prisutnost Tvorca koji je stvorio dijete na Njegovu sliku, što čini to dijete svetinjom, a ne parazitom.

3. *Prisustvo djeteta tokom trudnoće je rijetko nela-*
godnije od njegovog prisustva nakon rođenja. Teret rođenog djeteta je obično veći za ženu, nego teret nerođenog djeteta. Ipak, ako roditelj dvogodišnjeg djeteta odluči da je umoran od roditeljstva, i da niko nema pravo da očekuje od nje da nastavi biti roditelj, bez obzira na to, društvo priznaje da ona ima određene odgovornosti prema djetu. Ona ga može dati u udomiteljski dom ili na usvajanje, ali ga ne može zakonski zlostavljati, zanemarivati ili ubiti. Ako je ubijanje nerođenog djeteta njeno rješenje za stres koji donosi trudnoća, zar ubijanje ne bi takođe bilo rješenje na još veće stresove koji dolaze sa odgajanjem djeteta koje ide u vrtić.

Greg Koukl pita: “Šta kada bi se majka probudila iz nesreće i našla sebe hirurški privezanu za svoje dijete? Kakva bi to majka dobrovoljno isključila sistem koji održava na životu njeno dvogodišnje dijete. Šta bismo mi mislili o njoj kada bi ona to uradila?”⁶

4. *Čak i kada nije prisutan osjećaj dužnosti prema nekome, ponekad postoji stvarna dužnost.* Šta ako neko siluje ili ubije ženu, kako ćemo gledati na one koji nisu učinili nikakav napor da je spase? Zar ne možemo priznati da postoji moralna obaveza da se spasi život, pa čak iako podrazumijeva neugodnost ili rizik koji nismo tražili, niti

ga želimo? Scott Klusendorf je to ovako rekao: "Možda nemamo obavezu da spasimo strance koji su na neprirodan način prikopčani na nas, ali imamo dužnost da održimo na životu naše potomstvo."⁷

Za ženu koja nosi dijete, sigurno je bitno da uzme u obzir i to da se njena majka žrtvovala na isti način za nju. Možemo li zaboraviti da je svako od nas nekada ranije bio "pijavica" ili "parazit" koji je ovisio o majci da bi preživio? Zar vam nije drago da je vaša majka gledala drugačije na trudnoću i na vas - drugačije od ovih analogija?

Možemo li zaboraviti da je svako od nas nekada ranije bio "pijavica" ili "parazit" koji je ovisio o majci da bi preživio?

SIMPTOM SLOMLJENOG DRUŠTVA

Ovaj argument je zasnovan na utilitarizmu, ideji da, što god čovjeku donosi momentalnu sreću ili olakšanje, je pravi smjer djelovanja. Ovo je klimavo tlo za bilo koje društvo koje želi biti moralno i pravedno u načinu na koji se odnosi prema slabima i potrebitima.

Kao što Michael Spielman, osnivač i direktor *Abort73* kaže: "Potpuna ovisnost nerođene djece je postao izgovor, ne za njihovu zaštitu nego za njihovo uništenje! Činjenica da toliko mnogo majki vidi vlastitu djecu kao parazita je strašna optužba našeg društva."⁸

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #4

“Žena ima pravo da bude u kontroli nad svojim tijelom i nitko nema pravo da joj govori šta smije ili ne smije raditi. Barbarski je i primitivno prisiljavati ženu da nastavi trudnoću.”

U prethodnim poglavljima, odgovarao sam na tvrdnje da ljudski embrij nije samo “nakupina ćelija” kao i na tvrdnju da ljudski fetus nije osoba. Neki zagovornici pokreta Za-Izbor još uvijek govore: “Čak iako su nerođeni ljudska bića, oni i dalje imaju manje prava nego žene. Žena mora imati pravo da bude u kontroli nad svojim tijelom.”

Jedan pripadnik pokreta Za-Izbor, suočen sa velikim brojem dokaza, priznao mi je da nerođeni jesu ljudska bića. Onda je dodao, “ali to je nevažno u odnosu na pitanje o pravu žene na abortus.”

Ali, kako nečije pripadanje ljudskom rodu može biti nevažno kada govorimo o pitanju da li neko drugi ima pravo da ga ubije? Nije li pripadnost crnaca ljudskom rodu bilo važno za pitanje ropstva, ili zar nije osobnost Židova bila važna u kontekstu etike holokausta? Sigurno da je ljudskost i osobnost nerođenog djeteta zajedno sa ljudskim pravima koje sa sobom nose, jedino i najbitnije pitanje u čitavoj raspravi o abortusu.

“PRAVO NA IZBOR”

Dok sam predstavljao stav pobornika prava Za-Život u državnim školama i kampusima, ponekad bih započeo govoriti: “Ja sam Za-Izbor.”

Studentima je odmah lagnulo i ponekad bi mi i apludirali. Tada bih ja rekao: “I zato što sam Za-Izbor, vjerujem da svaki muškarac ima pravo da siluje ženu ako je to njegov izbor. Ipak je to njegovo tijelo i mi nemamo pravo da mu kažemo šta smije a šta ne smije raditi s njim.”

U trenucima koji slijede, nakon što se oporave od inicijalnog šoka, pitam ih da mi ukažu na slabost mog argumenta (kojeg sam ja itekako svjestan i zbog čega sam toliko čvrsto protiv toga što sam rekao!) Istakli su da u afirmiranju prava muškarca da izabere, ja sam ignorisao nanesenu štetu nedužnoj ženi čija prava su prekršena.

“Znači li to da mi govorite da ste protiv prava Za-Izbor”, pitam ih.

Nakon što daju argument da su neki izbori pogrešni i trebaju biti zakonom zabranjeni, pitam ih: "Znači, istina je da ste za pravo Za-Izbor kada su u pitanju neki izbori, i protiv prava Za-Izbor kada su u pitanju drugi izbori, je li tako? I sve to zavisi od toga koji je izbor u pitanju, i da li šteti nedužnima ili ne?"

Da, slažu se. (U tom trenutku, ljudi koji podržavaju pravo Za-Izbor se 100% slažu sa ljudima koji su za pravo Za-Život.)

Odgovoram: "Znači, vi mi kažete, ako mogu da pokazem da ženin izbor da abortira, ozljeđuje ili ubija drugo ljudsko biće, onda više nećete biti Za-Izbor kada je abortus u pitanju?"

Nadam se da će studenti poslušati svoj vlastiti zdrav razum i svoju savršeno zdravu logiku, što nekako nisu uspjeli primijeniti na nerođene i abortus.

Apsurdno je braniti određeni izbor jednostavno na temelju toga da je to izbor. Svaka dobra ili zla stvar koju je jedna osoba ikad učinila drugoj, bila je dio izbora. Činjenica da je nešto izbor, ne govori nam apsolutno ništa o tome je li to ispravno, ili bi trebalo biti legalno.

Apsurdno je braniti određeni izbor jednostavno na temelju toga da je to izbor. Svaka dobra ili zla stvar koju je jedna osoba ikad učinila drugoj, bila je dio izbora.

ZAKONI KOJI OGRANIČAVAJU MOGUĆNOST IZBORA

Pored činjenice, da bira da radi šta želi sa svojim tijelom, muškarcu nije zakonom dopušteno da se javno skida. Postoje zakoni protiv uriniranja u javnosti, korištenja droge,

prostitucije, upada na tuđi posjed, pa čak i protiv besposličarenja, iako svaka od ovih radnji uključuje nečiji izbor da koristi vlastito tijelo na određeni način. Većina nas se slaže sa ovim zakonima, iako oni ograničavaju ličnu slobodu zato što oni štite prava i interes drugih, čije lične slobode oni indirektno ili direktno narušavaju.

Moja ruka je dio mog tijela ali ja nisam slobodan da je koristim kako bih vas udario, ukrao od vas, ili povrijedio vaše ili moje dijete. *Zar vam nije drago da zakon nije na mojoj strani i da ne mogu da radim šta god želim sa svojim tijelom?*

Svi smo mi za slobodu izbora, bez ograničenja od strane zakona kada su u pitanju odluke poput, gdje ljudi biraju da žive, koji auto će voziti, i hiljade drugih stvari koji se tiču ličnih izbora koji neće štetiti nikome.

Ipak, većina nas smo odlučno protiv stava koji je Za-Izbor kada je u pitanju ubistvo, silovanje, otmica, oružana pljačka, ili zlostavljanje djeteta. Znamo da ove stvari nisu diskrecijski izbori koji štete samo nama, nego nanose neizmjernu štetu drugima. Zar ne bismo svi trebali priznati da bilo koji zakon koji zabranjuje viktimizaciju nevine osobe, po prirodi je pravedan zakon?

ŠTA JE SA ŽENINIM PRAVIMA I IZBORIMA?

Naravno, bilo koje dvije osobe su jednake i imaju jednaka prava. Zbog toga, majka ima jednako pravo na život kao i njeni dijete. Ne mogu dovoljno naglasiti da su prava majke zaista važna i da ih društvo treba štititi.

Ali, evo šta pobornici prava Za-Izbor redovno ne prepoznaju. U većini abortusa ne radi se o ženinom pravu na

život, zato što njen život nije ugrožen. (Kasnije ću se pobliže osvrnuti na teške slučajevi gdje je majčin život zaista ugrožen.)

Osim u rijetkim slučajevima trudnoće koja je posljedica silovanja (pomenut ću abortus u slučajevima silovanja ili incesta u idućem poglavlju), žena koja nosi dijete je napravila izbor koji se tiče kontrole njenoga tijela koji je rezultirao trudnoćom. Žene imaju slobodu izabrati da apstinaraju od seksa, da koriste kontracepciju ili da ne odaberu ništa od navedenog. Ali, kada je žena trudna, izbori koje je ona napravila su kreirali jedno novo ljudsko biće. Kao što jedna žena ističe: "Nakon što žena zatrudni, ona ne može izabrati da li želi da postane majka ili ne. Ona je već majka, i zato što je dijete već prisutno u njenoj utrobi, sve što joj preostaje je da odluči hoće li donijeti na svijet svoje dijete mrtvo ili živo."¹

Bez sumnje, neplanirana trudnoća može biti teška i žena koja se suočava sa njom treba suosjećanje i podršku, a ne osudu. Ali, onog trenutka kada je beba rođena, žena opet ima slobodu da izabere, može odgajati dijete ili izabrati da ga smjesti u usvojiteljski dom, pun ljubavi, sa jednom od dva miliona porodica koje čekaju na usvajanje.²

Kada žena odluči da ima seksualni odnos ili koristi kontracepciju, ta dva izbora su lična i privatna. Abortus nije ličan i privatan. Direktno uključuje život druge osobe, i samim tim postaje briga jednog pristojnog društva. Kao što bi društvo zaštitilo život majke kada bi je neko pokušao ubiti, na isti način bi trebao zaštiti život djeteta ako ga neko pokuša ubiti.

“Prisiljavanje” žene da nastavi trudnoću koja je prirodna funkcija njenog tijela, nije barbarska ili primitivna, niti se radi o muškarcima koji su Za-Život, i koji vrše kontrolu nad tijelima žena kao što neki tvrde. Radi se o zaštiti života nerođenog djeteta žene, iako ona osjeća trudnoću kao te-

Šta je uistinu
barbarsko i
primitivno, jeste
neprirodno
okončati život
bespomoćne bebe
u majčinoj utorbi
koja bi trebala biti
najsigurnije mjesto
za dijete.

ret. Zbog toga što abortus šteti ženi fizički i psihički, radi se i o njenoj zaštiti, iako je ona trenutno ne vidi kao takvu. Vremenom će vjerovatno razumjeti da je njen trenutni teret itekako vrijedilo pretrpjeti, znajući da je njen dijete spašeno od smrti i sada ima život koji može živjeti. Šta je uistinu barbarsko i primitivno, jeste neprirodno okončati život bespomoćne bebe u majčinoj utorbi koja bi trebala biti

najsigurnije mjesto za dijete.

Istina je da je trudnoća prirodno stanje koje nosi određene neugodnosti. Ali, samo mali broj žena mora ležati tokom trudnoće. Većina njih su društveno aktivne, sposobne za rad, putovanje, vježbanje, skoro do samog dana porođaja. Zar nije razumno da društvo očekuje da odrasla osoba živi privremeno neugodno ako je jedina druga alternativa ubijanje djeteta? Bez obzira na izazove, pravo jedne osobe na određeni stil života ili čak na tjelesnu autonomiju nije veće od prava druge osobe na život.

Čak i kada je trudnoća neželjena ili teška, privremena je. Budući da se velika većina abortusa odvija od šest sedmica do šest mjeseci razvoja, stvarna razlika između žene koja abortira dijete i žene koja to ne čini, nije devet mjeseci

već tri do sedam mjeseci. Suprotno tome, dok je trudnoća privremeno stanje, abortus stvara trajno stanje - nepovratnu smrt čovjeka.

VIŠE OD JEDNOG TIJELA JE UKLJUČENO

Zagovornici prava Za-Izbor tvrde, "Svaka žena ima pravo da izabere šta će raditi sa svojim tijelom." Ironično, kada je izbor abortus, onda negdje oko 431.000 žena u Sjedinjenim Američkim Državama svake godine nemaju pravo da odluče šta će raditi sa svojim tijelima. (To je otprilike broj ženske djece koja se abortira svake godine u Americi, otprilike polovina ukupno abortirane djece.)

Filozof Mortimer Adler je tvrdio kao i mnogi, da je: "Nerođeno dijete dio majčinog tijela, na isti način kao što je nečija ruka ili nogu dio živućeg organizma. Odluka pojedinca da mu se amputira ruka ili nogu spada u sferu privatnosti, slobode da se čini kako se hoće u svim stvarima koje ne nanose štetu drugima ili javnoj dobrobiti."³

Iako je Adler bio inteligentan čovjek, očito je bio neznačilica kada su u pitanju činjenice iz biologije. Dio tijela je definisan zajedničkim genetskim kodom koji dijeli sa ostatkom tijela. Bez sumnje, genetski kod nerođenog djeteta se razlikuje od koda njegove majke. Svaka ćelija majčinih krajnika, slijepog crijeva, srca i pluća, dijeli isti genetski kod. *Svaka ćelija koja se nalazi u tijelu nerođenog djeteta pripada samo njemu i razlikuje se od svake ćelije njegove majke.*

Zigot majke kineskinje (novi čovjek u najranijoj fazi razvoja), ugrađen u Švedanku, uvijek će biti Kineskinja, a ne Švedanka. Zašto? Zato jer se njegov biološki identitet temelji na njegovom genetskom kodu, a ne na tijelu u

Može li itko ozbiljno tvrditi da su reproduktivni organi muškog djeteta dio tijela njegove majke, samo zato što тамо boravi?

kojem boravi. Da je žensko tijelo jedino koje je sudjelovalo u trudnoći, onda bi to značilo da ima dva nosa, četiri noge, dva kompleta otisaka prstiju, dva mozga, dva cirkulacijska sistema i dva koštana sistema. U 50% slučajeva ima testise i penis. (Može li itko ozbiljno tvrditi da su reproduktivni organi muškog djeteta dio tijela njegove majke, samo zato što тамо boravi?)

Ovo nije retorika ljudi koji su Za-Život. Ustvari, to je nepobitna naučna činjenica da je majka jedna zasebna i nezavisna osoba, a njen dijete, druga osoba.

LJUDSKA PRAVA ZA SVE

Aborcionist iz Portlanda, države Oregon, je rekao: "Nije svima suđeno da se rode. Ja vjerujem da za bebu život počinje onog trenutka kada ga majka želi."⁴

Znači, ljudski život postaje stvaran samo onda i samo ako ga druga osoba smatra vrijednim?

Autorica koja podržava pravo Za-Izbor, Barbara Ehrereich, napisala je u *New York Times-u*: "Žena može smatrati svoj fetus osobom ili samo ćelijama u zavisnosti od toga da li je trudnoća željena ili ne. Ovo ne odražava moralnu zburjenost nego izbor na djelu."⁵

Prema ovom pristupu "Alise u zemlji čuda", majčin izbor je jedina bitna stvarnost koja baca sjenu na sve što se tiče neporecive naučne činjenice. Kada bi društvo funkcionalo na ovaj način, ubistvo svake osobe bi se moglo

opravdati, zar ne? Pravi problem ne bi bila vrijednost ubijene osobe, nego sloboda izbora onoga ko ga je ubio. Ako čovjek ne želi svoju ženu, može je smatrati ne-osobom, i zaista, mnogi muškarci su uradili upravo to. Ako on odluči da je ubije, koristeći Ehrenreichinu logiku, onda to ne bi bila "moralna zbumjenost", nego "izbor na djelu".

Gospođa Ehrenreich nastavlja da piše: "Čak šta više, žena može smatrati fetus osobom, ali ipak smatrati da je neophodno i moralno odgovorno da uradi abortus."⁶

Ne smijemo propustiti implikacije ovog gledišta. Ono tvrdi da neko može priznati osobnost drugog ljudskog bića, ali ipak osjećati da zbog svoje osobne dobrobiti ili mogućnosti da izabere, da je legitimno, čak i "moralno odgovorno", ubiti tu drugu osobu.

Iako je ovo logičan zaključak razmišljanja onih koji po-državaju pravo na abortus, *primjeniti to u našem društvu bi značilo kraj ljudskih prava i socijalne pravde*. Nije li to previsoka cijena za neograničenu slobodu izbora?

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #5

Nephodno je biti Za-Izbor da bi se zaštitila ženska prava. Oni, naročito muškarci, koji nameću svoja Za-Život ubijeđenja drugima, su protiv žena.

Kada je u pitanju jednakost spolova i osnaživanje žena, postoji mnogo stvari oko kojih se ljudi koji su Za-Izbor i oni koji su Za-Život mogu složiti. Djevoćicama i ženama se trebaju omogućiti jednakе prilike za obrazovanje i zaposlenje, zakonska prava kao što su pravo na glasanje i kandidovanje za određene pozicije. Ženama bi trebalo biti omogućeno da žive ispunjene živote slobodne od ropstva, zlostavljanja, nasilja, opresije i diskriminacije bilo koje vrste.

Nažalost, termin “ženska prava” je nasilno preuzet, tako da sada ne samo da uključuje pravo na pristup abortusu, nego se često odnosi ekskluzivno na to pravo. NARAL (Nacionalna liga za pravo na abortus) izjavljuje: “Kada je pravo na abortus ugroženo, jednakost žene je u opasnosti. Žena ne može u potpunosti biti jednaka muškarcu ako joj je uskraćeno osnovno pravo da odlučuje za sebe i svoju porodicu.”¹

Ali, da li je abortus zaista neophodan da bi se osigurala prava žena, i da li je to suština stava “biti za ženu”?

RANE FEMINISTKINJE

Možda će neke iznenaditi da su prvi zagovornici za prava žena bili Za-Život, a ne za abortus. Susan B. Anthony je

bila radikalna feministkinja svoga vremena. Njene novine *Revoluton* su objavile: “Kada žena uništi život svog nerođenog djeteta, to je pokazatelj da je u velikoj mjeri prevarena zbog svog obrazovanja ili okolnosti u kojima se nalazi.”

Pionirka feminizma, Elizabeth Cady Stanton je na ovaj način prokomentarisala abortus: “Kada uzmem u obzir da se žene tretiraju kao nečije vlasništvo, degradirajuće je za žene da se odnosimo prema svojoj djeci kao prema vlasništvu koje možemo odbaciti kada god poželimo.”

Još jedna pionirka feminizma, Elizabeth Cady Stanton je na ovaj način prokomentarisala abortus: “Kada uzmem u obzir da se žene tretiraju kao nečije vlasništvo, degradirajuće je za žene da se odnosimo prema svojoj djeci kao prema vlasništvu koje možemo odbaciti kada god poželimo.”

Rane feministkinje su do bile nasljednice, novi soj feministkinja kao što su Margaret Sanger, osnivačica organizacije *Planned Parenthood*, koja je zagovarala abortus kao sredstvo seksualne slobode, kontrole rađanja i eugenike (pogledajte riječnik pojmove). Sangerova i drugi koji su je podržavali, vezali su agendu abortusa sa legitimnim pitanjem koje se tiče prava žena. Ista se stvar desila šezdesetih godina. Dr. Bernard Nathanson je priznao da je zajedno sa svojim kolegama stratezima za prava na abortus, namjerno povezao pitanje abortusa sa pitanjem ženskih prava, tako da se to pitanje abortusa ne bi samo povlačilo, nego da bi ga nosilo pitanje ženskih prava.²

Rane feministkinje kao Susan Anthony, bile bi zgrožene i ljute na pomisao da će abortus koje su one smatrali ubijanjem nedužne djece, jednog dana biti povezan sa pitanjem ženskih prava! Alice Paul je napisala originalnu verziju amandmana o jednakim pravima. Abortus je nazvala “najvećim iskorištavanjem žena.” Danas postoji feministkinje koje još uvijek podržavaju poziciju pokreta na pravo Za-Život. *Feministkinje Za-Život*, je aktivna grupa koja je počela sa radom početkom 1970. godine.

Žene i muškarci bi trebali imati slobodu da podrže određene platforme feminističkog pokreta, a da ne podrže neke druge. Neko može podržavati neke ili većinu feminističkih idealja, kao što su jednaka plata za jednak posao, mogu biti protiv uznemiravanja na osnovu spola ili protiv “staklenog plafona”, a u isto vrijeme biti cijelim srcem protiv abortusa, zato što on ubija djecu i time na najgori način povrijeđuje majke. U stvari, zbog upotrebe amniocinteze za odabir spola i pristranosti ka određenom spolu, nesrazmjeran broj djece koja su ubijena širom svijeta jesu ženska djeca.

GENOCID NAD NAJMLAĐIM ŽENAMA U SVIJETU

Ironija podržavanja nečega što lišava ženu njenog osnovnog ljudskog prava, prava na život, izgleda da ne dopire do ušiju feministkinja koje podržavaju pravo Za-Izbor. Više od polovine abortirane djece jesu ženska djeca. U nekim kulturama prenatalno testiranje se koristi kako bi se identificovala ženska djeca, i kako bi ih se moglo ubiti prije nego što se rode. Ovo je stav *protiv žena* na svom najnižem nivou.

U zemljama kao što su Kina i Indija, stavlja se ogromni pritisak na žene da rode mušku djecu. Jedna Indijka je izjavila: "Izrugivanje od strane društva, svekrve i svekra sa kojim bih se morala suočiti da nemam sina me natjeralo da abortiram."³

Populacijski fond Ujedinjenih Nacija izvještava:

Danas se oko 126 miliona žena smatraju "nestalima" u svijetu, što je rezultat preferencije za sinovima, kao i rodne selekcije na osnovu spola, što se može smatrati diskriminacijom. Od 1990. godine, neka područja su imala 25% više muške rođene djece, nego ženske djece. Porast selekcije na osnovu spola je alarmantan, zato što pokazuje uvijek prisutni niski status žena i djevojčica. Neravnoteža koja postoji među spolovima takođe djeluje štetno na društva. Slučajevi povećanog seksualnog nasilja i trgovine ljudima su povezani sa ovom pojmom.⁴

Abortusi koji se rade zbog spola djeteta se također dešavaju u zemljama Zapada. Institut *Charlotte Lozier* objašnjava: "Trenutno istraživanje pokazuje da prije samo jedne generacije, omjeri među spolovima u nekim etničkim zajednicama (posebno Azijsko-Pacifička), i unutar SAD

i Ujedinjenog Kraljevstva, su bili u normalnim parametrima. U posljednih 20 godina, krivulja se naglo povisila rezultirajući neravnomjernim omjerima u korist muškaraca. Tako primjetna promjena u posljednjim desetljećima, implicira korištenje selektivnog abortusa.”⁵

Kao suprug jedne divne žene i otac dviju dragocijenih odrašlih žena, ne mogu razumjeti zašto netko ne bi htio imati kćerku. Zbog razloga koji odražavaju neku iracionalnu predrasudu protiv žena, ženski rod je sada meta za istrebljenje. Sredstvo koje se koristi za ovo uništenje žena čvrsto brane oni koji govore da su za žene.

Zbog razloga koji odražavaju neku iracionalnu predrasudu protiv žena, ženski rod je sada meta za istrebljenje. Sredstvo koje se koristi za ovo uništenje žena čvrsto brane oni koji govore da su za žene.

PSIHOLOŠKE I FIZIČKE POSLJEDICE PO ŽENE

Kampanja *#ShoutYourAbortion* (Viči o svom abortusu), ohrabrla je žene da podjele svoje priče na društvenim mrežama i “normalizuju” abortus. Ipak, činjenica da neke žene smatraju da je abortus bila dobra odluka za njih ne mijenja stvarnu situaciju, a to je da abortus ubija djecu. Također je i dokumentovano da abortus šteti mnogim ženama fizički i psihički. Za svaku ženu koja “viče o svom abortusu”, postoje mnoge druge koje pate u tišini.

Nasuprot tvrdnjama da je abortus korisna i oslobađajuća alternativa, jedna od ranih predsjednica i glasnogovornica pokreta *Feministkinje za život*, Frederica Mathewes-Green je napisala: “Ni jedna žena ne želi abortus

Frederica Mathewes-Green je napisala: "Ni jedna žena ne želi abortus na isti način na koji želi sladoled ili Porsche. Ona želi abortus kao što životinja uhvaćena u zamku želi odgristi vlastitu nogu."

na isti način na koji želi sladoled ili Porsche. Ona želi abortus kao što životinja uhvaćena u zamku želi odgristi vlastitu nogu."⁶

Zdravlje žena nakon abortusa, je enciklopedijsko djelo koje citira više od pet stotina članaka medicinskih žurnala, pokazujući štetne posljedice abortusa po žene. *The DeVeber Institute* za bioetiku i društvena istraživanja koji je izdao knjigu kaže: "Neke posljedice abortusa izađu na površinu tek

dugo nakon zahvata ili kao u slučajevima kada se javi neplodnost. Te posljedice se ne detektuju sve dok žena ne poželi roditi dijete. Ipak, u današnje vrijeme, mnoge studije se oslanjaju na kratkoročne rezultate istraživanja; nadalje, istraživači često minimiziraju važnost njihovih rezultata istraživanja, a ponekad čak dođu do zaključaka koji se izravno suprotstavljaju njihovim podacima."⁷

Dr. Patricia Coleman, profesorica na odsjeku za Ljudski razvoj i porodicu na državnom univerzitetu *Bowling Green*, je analizirala rezultate dvadeset dva istraživačka rada o ženama, mentalnom zdravlju i abortusu. Istraživanje je obuhvatilo više od 977.000 žena. Ona izjavljuje: "81% žena koje su imale abortus, imaju povećan rizik za mentalne probleme, uključujući depresiju, zloupotrebu alkohola i suicidalna ponašanja."⁸

Vrlo slični zaključci s Colemanovom, doneseni su neovisno u Australskoj analizi podataka o abortusu i mentalnom zdravlju.⁹

Žene koje su imale abortus mogu iskusiti i fizičke komplikacije. U svom svjedočenju pred podkomitetom Senata 2004. godine, ginekologinja i naučnica Elizabeth Shadigian je svjedočila da "abortus povećava stopu raka dojke,"¹⁰ predležeće posteljice, preuranjenog rođenja, kao i samoubistava kod majki. Statistički gledano, uzročnici smrti su veći kod žena koje su imale abortus."¹¹

Upalna bolest zdjelice (*pelvic inflammatory disease PID*), je infekcija koja uzrokuje groznicu i dovodi do neplodnosti. Istraživači izjavljuju: "Upala zdjelice je česta i ozbiljna komplikacija abortusa koja je zabilježena u 30% slučajeva." Studija o ženama koje su imale abortus u prvom trimestru trudnoće je dovela do zaključka da, "žene sa upalnom bolesću zdjelice nakon abortusa su imale značajno veće stope... spontanog abortusa, sekundarne neplodnosti, dispareunije (bolni odnos), i hroničnu bol zdjelice."¹²

Žene koje su imale jedan abortus, udvostručuju rizik za karcinom grlića maternice u poređenju sa ženama koje nisu imale abortus. Žene koje su imale dva ili više abortusa, povećavaju rizik za skoro pet puta. Slični povećani rizici od nastanka karcinoma jajnika ili jetre se također dovode u vezu sa jednim ili više abortusa.¹³

Nakon detaljnog istraživanja, dr. Joel Brind, istraživač karcinoma i profesor endokrinologije, je zaključio da postoji, "nevjerovatno konzistentna pozitivna veza između incidence abortusa i karcinoma dojke..."¹⁴ Žena koja uradi abortus povećava rizik da dobije karcinom dojke za minimalno 50% pa čak i do 300%.¹⁵

DeVeber Institute za bioetička i društvena istraživanja objašnjava: "Od 2003. godine, pet studija je objavljeno koje ne pokazuju vezu između abortusa i karcinoma dojke. Međutim, moguće je da u ove studije nije uloženo dovoljno napor ili da su u njima korištene kontrolne grupe sa istim karakteristikama rizika kao i žene koje su imale abortuse."¹⁶

Mnoge organizacije koje zastupaju pravo Za-Izbor, kao i istraživačke fondacije kao što je *Nacionalni institut za karcinom*, odbijaju ideju da postoji bilo kakva poveznica između abortusa i karcinoma dojke.¹⁷ Nažalost, kao i mnoge druge organizacije, oni imaju interes da negiraju rizike abortusa i štetnost po žene.

Nadalje, uloga koju industrija abortusa ima u podržavanju zlostavljanja žena koje su zatočene u industriji trgovine ženama, često je zanemarena. Jedno istraživanje koje je obuhvaćalo 66 žena koje su preživjele trgovinu ljudima, dovelo je do otkrića da je između njih bilo 114 abortusa, gdje je prisila igrala ulogu makar u nekim abortusima koji su se desili. "Fenomen prisilnog abortusa koji je prisutan u trgovini ljudima, prevazilazi političke granice debate o abortusu i suprostavlja se vjerovanju pokreta Za-Život, da abortus oduzima nedužne živote, a suprostavlja se i idealu za koji se zalaže pokret Za-Izbor, o slobodi žena da same donose reproduktivne odluke."¹⁸ Nekoliko istraga je pokazalo da je organizacija *Planned Parenthood* propustila da prijavi silovanje maloljetnica i seksualno zlostavljanje. Jedna žrtva je izjavila da su je odveli u *Planned Parenthood* "zato što tamo nisu postavljali nikakva pitanja"¹⁹ Ovo definitivno nije za-ženu.

MUŠKARCI, ABORTUS I BITI ZA-ŽENU

Zagovornici pokreta na pravo Za-Izbor često kažu, da su muškarci koji podržavaju pravo Za-Život protiv žena, i da je pokret Za-Život način za muškarce da ženama uskrate njihova prava i kontrolišu njihova tijela.

Jedan pisac koji podržava pravo Za-Izbor je rekao: "Američka politika protiv abortusa je oduvijek bila način da se kontrolišu (bijele) žene i da se postave "na pravo" mjesto; da budu potčinjene i imaju još više djece."²⁰

Koja ironija. Abortus dozvoljava, pa čak i ohrabruje muškarce da seksualno izrabljaju žene. Ako žena zatrudni, muškarac može ponuditi nekoliko stotina dolara i kupiti mrtvo dijete. (Može se osjećati skoro kao heroj zbog ovoga.) Nakon što muškarac ode iz njenog života bez djeteta koje treba izdržavati, žena ostaje sama sa te-retom da je ubila svoje vlastito dijete. "Pravo na abortus" izaziva ne najbolje, nego najgore zlostavljačko i kontrolirajuće ponašanje kod muškaraca.

"Pravo na abortus" izaziva ne najbolje, nego najgore zlostavljačko i kontrolirajuće ponašanje kod muškaraca.

Muškarcima koji se zalažu za pravo Za-Život, zagovornici prava Za-Izbor često govore: "Bez maternice, bez mišljenja" i "bez utrobe, bez prava da kaže". Ipak, abortus je pitanje svih ljudi, ne samo pitanje jednog spola. Činjenice, logika, razum i suošćenje nemaju autonomiju. Da li ih zagovaraju muškarci ili žene, nije važnije od toga da li ih podržavaju crnci ili bjelci. Nije potenti koji je spol ljudi koji zagovaraju argumente, nego jesu

li argumenti protiv tačni. Vjerovati nešto drugo od ovoga je jednostavno seksizam.

Ako su muškarci diskvalifikovani po pitanju abortusa, onda trebaju biti diskvalifikovani na obje strane. Velika većina doktora koji obavljaju abortuse su muškarci kao i većina kongresmena koji se zalažu za pravo Za-Izbor. Zašto zagovornici prava Za-Izbor prihvataju presudu Vrhovnog suda koji se sastojao samo od muškaraca, i koji je legalizovao abortus 1973. godine?

Zašto grupe koje su Za-Izbor doniraju velike fondove za kampanju muškim zakonodavcima koji podržavaju abortus? Ako se muškarci trebaju eliminisati iz debate o abortusu, zar se ne bi trebali eliminisati sa obje strane?

I muškarci i žene mogu iskreno brinuti o tome da žene imaju jednakе prilike, prava i zaštitu, ali se u isto vrijeme mogu protiviti abortusu zato što ozljeđuje djecu (od kojih su pola ženska djeca) i žene.

Na kraju, ako su motivi muškaraca koji su za pravo Za-Život okarakterisani kao da služe samo njima, onda motivi muškaraca koji su za pravo Za-Izbor također trebaju biti izloženi sumnji. Ponekad se pitam ovo kada vidim istaknute muškarce koji su glasnogovornici pokreta Za-Izbor; jesu li neki od njih čestitali sebi zato što se zalažu za žene, dok su u međuvremenu plaćali višestruke abortuse drugim ženama, i time sebe oslobođili davanja bilo kakve emotivne podrške u najtežim trenucima?

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #6

“Protivljenje abortusu je samo religijsko mišljenje.”

Ljudi često prepostavljaju da je stajalište pokreta Za-Život zasnovano na religijskim uvjerenjima onih koje po drugljivo nazivaju “biblijskim fanaticima”.

Kao i mnogim drugim ljudima koji su Za-Život, moja vjera u Boga i njegovu Riječ utiče na moj svjetonazor. Vjera da je Bog stvorio ljude na svoju sliku me dovodi do potvrde o svetosti ljudskog života. Ipak, ne morate biti kršćanin, čak se ne morate ni slagati sa bilo kojom religijom, da biste vjerovali da nerođena djeca zasluzužuju život.

To je zato što je pitanje abortusa u stvari pitanje ljudskog života, pitanje građanskih prava za nerođene. To nije

religiozno pitanje, ništa više nego što su prava Židova i Afroamerikanaca religiozna pitanja.

SEKULARNI POBORNICI PRAVA NA ŽIVOT

Jedan od mojih omiljenih zagovornika prava Za-Život je bio Nat Hentoff (1925.-2017.), osnivač i urednik njujorškog ultraliberalnog *Village Voice*. On je bio samoproglašeni “ateista, dugogodišnji ljevičar, i član Američke Unije za Civilne slobode (eng. ACLU)”.¹ Prezirao je većinu praksi konzervativne administracije i sigurno da ga niko nije mogao smatrati evanđeoskim kršćaninom, učiteljem u nedjeljnoj školici ili političkim konzervativcem. Bio je suprotnost svemu navedenom. Ipak, bio je otvoreni borac

za građanske slobode koji je stalno bio na udaru svojih liberalnih kolega, zato što je abortus javno nazvao ubijanjem djece.² Hentoff je napisao: “To što neko nema teologiju, nije ni najmanja prepreka da taj neko bude Za-Život.”³

Hentoff je napisao:
“To što neko nema teologiju, nije ni najmanja prepreka da taj neko bude Za-Život.”

Iako su sigurno brojčano manji od vjerskih Za-Život organizacija, ipak postoje skupine kao što su: *Sekularno Za-Život* (Secular Pro-Life), *Ateisti protiv abortusa* (Atheists against Abortion) i *Humanisti Za-Život* (Pro-Life Humanists). Prisustvovao sam na skupu pobornika prava Za-Život u Portlandu. Stajao sam do ljudi koji su držali transparente “Ateisti za život”. Imali smo stvarno odlične razgovore!

Humanisti Za-Život opisuju svoje stajalište na slijedeći način: “Protivimo se diskriminaciji prema ljudima koji se

vrednuju na osnovu toga kako izgledaju ili funkcionišu. Vjerujemo da se abortus treba odbaciti zbog istih stvari kao i rasizam, seksizam i ableizam, koji polaže veću pažnju na to šta osoba radi i kako izgleda, nego na to šta je ona ustvari.”⁴

Kristine Kruszelnicki, predsjednica Humanista Za-Život piše: “Ja sam ateistkinja, ali sam i Za-Život, zato što su neki izbori pogrešni, nasilni i nepravedni. Želim da uradim što god je u mojoj moći da abortus postane nezamisliv i nepotreban.”⁵

Bitno je obratiti pažnju da, iako je većina vlada već dugo vremena sekularna, teško da postoji nacija u svijetu gdje je abortus bio legalan prije Drugog Svjetskog rata. Ovo pokazuje da iako mogu biti od pomoći, religijska uvjerenja nisu neophodna da neko vjeruje da su životi nerođene djece vrijedni zaštite. Pристojna društva su uvijek vjerovala u to.

ŠTA ANKETE KAŽU?

Mnogi nereligiозni ljudi kažu da abortus ubija djecu i da je pogrešan. Mnogobrojne ankete pokazuju da antiabortusno stajalište, makar u nekoj mjeri, podržava većina građana (iako bi rekli da su Za-Izbor kada bi ih pitali da etiketiraju svoje stajalište.)

Anketa iz 2015. godine, otkrila je da bez obzira da li su smatrali da se abortus treba legalizovati ili ne, šest od deset amerikanaca se složilo da je abortus moralno pogrešan. Anketari su zabilježili da se, “Većina amerikanaca, 84%, slaže da bi trebala postojati značajna ograničenja i sigurnosne mjere pri samoj proceduri, uključujući ograničenja unutar prva tri mjeseca trudnoće, dopuštenja samo

u slučajevima silovanja, incesta ili spašavanja života majke, ili pak da se nikada ne dozvoli.” Samo 9% onih koji su ispunili anketu su smatrali da abortus treba biti dostupan tokom svih devet mjeseci trudnoće.⁶

ZA ŽIVOT ZBOG DOKAZA

Dvadeset sedam godina, Dr.Landrum Shettles je bio ginekolog-akušer u Columbia Presbyterian Medicinskom centru u New Yorku. Shettles je bio pionir u biologiji sperme, plodnosti i steriliteta. Međunarodno je poznat po tome što je otkrio spermu koja će uticati na rođenje dječaka i onu koja će uticati na rođenje djevojčice. Njegove fotografije nerođene djece unutar utrobe se pojavljuju u mnogim medicinskim udžbenicima. Dr. Shettles izjavljuje:

“Protivim se abortusu. Prvo, zbog toga što prihvatom manifest biologije *da ljudski život počinje trenutkom začeća*, i drugo, zato što vjerujem da je pogrešno oduzeti nedužni ljudski život pod bilo kojim okolnostima. Moje stajalište je znanstveno, pragmatično i humano.”⁷

Dr. Bernard Nathanson, međunarodno poznati akušer i ginekolog, bio je vlasnik i voditelj tada najveće klinike za abortuse na zapadnoj hemisferi i izravno je sudjelovao u preko šezdeset hiljada abortusa.

Dr. Nathansonova studija o napretku nauke o fetologiji, kao i upotreba ultrazvuka kojim je posmatrao nerođenu djecu u utrobi, dovela ga je do zaključka da je počinio užasnju grešku. U procesu davanja ostavke na svoju unosnu poziciju, Nathanson je u časopisu *New England Journal of Medicine* napisao da ga je duboko uznemirila “rastuća svjesnost da je odgovoran za preko 60.000 smrti.”⁸

U njegovom filmu *The Silent Scream*, Nathanson je kasnije izjavio: "Moderne tehnologije su nas uvjerile da je bez ikakve sumnje, nerođeno dijete još jedno živo biće, još jedan član ljudske zajednice, ništa drugačiji od bilo koga od nas." Dr. Nathanson je napisao *Abortirajuća Amerika* (Aborting America), kako bi informisao javnost o stvarnoj slici koja stoji iza pokreta za prava na abortus, kojem je bio glavni vođa. U tom periodu, Dr.Nathanson je bio ateista. Njegovi zaključci nisu bili nimalo religiozni, nego čvrsto zasnovani i utemeljeni na biološkim činjenicama.

Nathanson je napisao:

"Mislim da zakon o abortusu ne treba smatrati sektaškim vjerovanjem, nego zakonom koji nadrasta, i može prevazići moralna ubjedjenja raznih religioznih interesenata. U slučaju abortusa, međutim, možemo i moramo odlučiti o biološkim dokazima i na temeljnim humanitarnim osnovama, ne pribjegavajući spisima, otkrićima, vjerovanjima, hijerarhijskim uredbama ili vjeri u Boga. Čak i ako Bog ne postoji, fetus postoji."⁹

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #7

**“Abortus je neophodan
u slučajevima silovanja ili incesta,
ili pak rizika po život majke.”**

Zagovornici pokreta Za-Izbor se često fokusiraju na silovanje zato što je tu sa pravom prisutan faktor suočavanja. Njihovo često pominjanje ove uznemirujuće situacije ostavlja lažni utisak da je trudnoća nakon silovanja česta, iako je istina da je to ustvari dosta rijetka pojava.

Najnoviji podaci dostupni s *Guttmacher Instituta* potječu iz njihove ankete u kojoj je učestvovalo preko 1.200 žena, i prema kojoj su 1,5% prijavljenih abortusa, bili posljedica silovanja ili incesta.¹ Postoje velika neslaganja oko broja trudnoća koje su bile posljedice silovanja, zato što ni Američki

centar za kontrolu i prevenciju bolesti, kao ni Ministartsvo pravosuđa SAD-a, ne čuvaju podatke o tome.²

Bez obzira na brojke, silovanje je strašan zločin i žene koje su žrtve zaslužuju naše suosjećanje i pomoć. U slučajevima koji rezultiraju trudnoćom, obje žrtve, majka i dijete, zaslužuju najbolju moguću njegu.

KAZNITE KRIVCE, NE NEDUŽNE

Silovanje je tako strašno, da kada rezultira trudnoćom, mi olako preusmjerimo taj strah na pogrešan objekat. Ipak, ne smijemo dopustiti da se ružnoča silovanja ili incesta odrazi na nedužnu ženu ili nedužno dijete (koje nije mrlja koja se treba izbrisati, rak koji se treba otkloniti, nego živo ljudsko biće.) Sasvim sigurno, moramo kazniti silovatelja. Ali, ne mojmo kažnjavati nedužno dijete u našem bijesu protiv počinitelja.

Kada bi danas saznali da je vaš biološki otac silovao vašu majku, da li biste se osjećali da više nemate pravo na život?

Trebali ići u zatvor zbog zločina vašeg oca? Na isti način, zašto bi osobu A trebalo ubiti jer je osoba B silovala majku osobe A?

PARALELA NASILJA

Postoji bliska paralela između nasilnog napada na ženu pri silovanju i nasilnog napada na dijete u slučaju abortusa.

Oba su urađena na štetu nedužne osobe. Nasilje abortusa nije nikada rješenje za nasilje silovanja.

Izricanje smrtne kazne nedužnom djetetu seksualnog prijestupnika ni na koji način ne šteti silovatelju, i ne čini ništa dobro za majku. Stvaranje druge žrtve ne poništava štetu koja je nanijeta prvoj osobi.

Jedna feministička grupa kaže: "Neke su žene prijavile da još uvijek pate od trauma koju je prouzrokovalo abortus, još dugo nakon što je trauma uzrokovana silovanjem izbljedila."³ Teško je zamisliti goru terapiju za silovanu ženu od dodavanja krivice i nemira nakon što joj ubiju dijete. Ono što joj uistinu treba je suosjećajna podrška, pomoć i savjetovanje.

DIJETE JE DIJETE

Dijete koje je začeto silovanjem je jednako dragocjeno kao i dijete koje je začeto u ljubavi, zato što, dijete je dijete. Poenta nije kako je začeto nego da je začeto. Šta kada biste saznali da je vaš supružnik usvojeno dijete, ili da vaš blizak prijatelj ima oca silovatelja? Da li bi to promjenilo način na koji vidite njihovu vrijednost? Da li biste ih voljeli manje? Ako ne biste, zašto bismo onda posmatrali nedužnu nerođenu djecu bilo kako drugačije?

Dijete koje je začeto silovanjem je jednako dragocjeno kao i dijete koje je začeto u ljubavi, zato što, dijete je dijete.

Nikada neću zaboraviti kada sam govorio na jednom skupu i rekao, da svako dijete bez obzira na okolnosti koje okružuju njihovo začeće, zaslužuje da živi. Poslije mi je plačući prišla jedna mlada žena i kroz suze rekla: "Uvijek

sam slušala da je abortus ispravna stvar kada je trudnoća rezultat silovanja, ali i ja sam začeta na taj način. Ovo je prvi put da čujem da neko kaže da zaslužujem da živim! Moja majka je silovana kada je imala dvanaest godina. Rodila me je i dala predivnoj porodici na usvajanje. Vjerovatno je nikada neću upoznati, ali svakog dana zahvaljujem Bogu za nju i njene roditelje. Da me nisu ostavili na životu, ne bih imala svog muža, djecu i svoj život.”

Postoje mnogi ljudi koji su javno podjelili svoje priče o tome kako su saznali da su začeti silovanjem i kako su zahvalni za život koji im je dan. Ryan Bomberger, čija je biološka majka bila silovana piše:

“Kao usvojeno dijete koje je odrastalo željeno i voljeno u multirasnoj porodici od petnaest članova, sada kao sretno oženjen, usvojitelj sa četvero djece, ovdje sam da kažem da postoji druga strana ovog bolnog pitanja. Postoje i drugi koji su poput mene začeti u nasilnom činu silovanja, kao moja prijateljica Rebecca Kiessling, pravnica i strastveni branitelj života. Tu je i bivša Miss Pensilvanije, Valerie Gatto, Trayvon Clifton, Monica Kelsey, Jim Sable, Pam Stenzel, kao i mnogi drugi čije priče nude drugačiju perspektivu od kratkovidnog pogleda mainstream medija koji podržavaju abortus. Postoje žene koje su postale majke posljedicom silovanja i koje su hrabro izabrale život, kao što su Jennifer Christie, Liz Carl i Rebekah Berg.”

... Kada je u pitanju silovanje i abortus, kako je moguće liječiti nasilje, sa još više nasilja?⁴

Imam dobru prijateljicu koja je zatrudnila posljedicom silovanja. Odlučila je da rodi bebu i da je da na usvajanje.

Bilo je veoma teško, ali ona zna da je donijela ispravnu odluku. Sada kada vidi slike svoje kćerke, preplavljeni su bujicom zahvalnosti. Njena radost je potpuni kontrast u poređenju sa onima koji se sjećaju svojih abortusa i ponekad budu preplavljenje osjećajima praznine i žaljenja. (Ove žene trebaju čuti poruku potpunog oproštaja Isusove milosti!)⁵

DIJETE ZAČETO INCESTOM

Incest je strašan zločin. Krivci se trebaju kazniti, a žrtve se trebaju pažljivo zaštititi od daljnog zlostavljanja. Zlostavljač je problem, a ne majka ili njeni dijete. Rješenje je intervencija, zaštita i neprekidna pomoć za majku i dijete.

Unatoč popularnim vjerovanjima, deformiteti kod ploda su rijetki u takvim slučajevima, a i kada su prisutni, dijete sa invaliditetom i dalje zaslužuje da živi. Sva istina koja je vezana za djecu koja su začeta silovanjem, vrijedi i za djecu koja su začeta incestom. Žene često misle da će djeca začeta tako nasilnim činom kao što je silovanje ili incest biti stalni podsjetnik na njihovu bol. Naprotiv, nevinost djeteta često ima iscjeljujući efekat. Žena također može dati drugoj obitelji nevjerovatan dar dajući im dopuštenje da usvoje njeni dijete.

Nakon što je pročitala članak koji sam napisao o ovoj temi, jedna žena je napisala ovo našoj organizaciji:

“Mnogi prijatelji su mislili da mi pružaju podršku bombardujući me mišljenjima o tome šta trebam uraditi. Volim ih puno, ali nisu mi bili od pomoći. Dok sam uzela neko vrijeme da razmislim o ovome, osjetila sam kako u meni raste uznemirenost od činjenice da ću roditi bebu koja je

rezultat takvog nasilnog čina. Očekivala sam probleme koji su se ticali oca djeteta, ali on se nikada nije pojavio.

Moj sin je najbolji dodatak mom životu koji sam ikada mogla zamisliti i smatram se blagoslovljrenom na svaki mogući način. Moji prijatelji i ja smo naučili šta znači podrška i kako na bolji način možemo biti tu jedni za druge.”

ŠTA SA ABORTUSOM KADA JE ŽIVOT ŽENE U OPASNOSTI?

Dok je bio glavni američki hirurg, Dr. C. Everett Koop izjavio je da se u svojih trideset osam godina života, koliko je radio kao pedijatrijski hirurg, nikada nije suočio ni sa jednom situacijom u kojoj je život nerođenog djeteta morao biti oduzet da bi se spasio život majke.

Kod vanmaterične trudnoće, dijete koje se razvija van materice nema nikakve šanse da preživi i vjerovatno će se morati odstraniti da bi se spasio život majke. Tragična situacija, ali čak i ako jedan život mora biti izgubljen, život koji se može spasiti, treba se spasiti. Češće, to je život majke, a ne djeteta. Rijetki su slučajevi u kasnijim fazama trudnoće kada se majka ne može spasiti, ali se beba može roditi. Opet, jedan spašeni život je bolji od dva izgubljena života.

Dr. John Crown, onkolog koji je liječio trudne pacijentice koje su imale karcinom, rekao je svojim pratiocima na Twitteru da nikada nije imao slučaj gdje je abortus bio neophodan kako bi se spasio život majke.⁶ On piše:

“Ono što kažem većini pacijentica je: ‘Znam da ovo zvuči kao najgora moguća stvar koja se mogla desiti, ali postoji velika šansa da ćete imati dva sretna ishoda, bit ćete

izlječeni i roditi ćete normalnu bebu. Ovo je najvjerovaljniji ishod...”⁷

ŽIVOT ŽENE, ILI ZDRAVLJE?

Majčin *život* i *zdravlje* su obično dvije različite brige. Trudnica sa toksemijom će imati štetne posljedice po zdravlje i znatne neugodnosti. Iako teško stanje, ovo obično ne predstavlja prijetnju po njen život.

Jednom kada beba dođe do trećeg trimestra, ako je život majke u opasnosti, porod se može inducirati i u mnogim slučajevima dijete ima dobre šanse da preživi. Dr. Omar L. Hamada, licencirani akušer/ginekolog koji je porodio preko 2.500 beba napisao je: “Želim da raščistim nešto kako ne bi bilo никакve sumnje. Ne postoji ni jedno zdravstveno stanje fetusa ili majke koje zahtjeva abortus u trećem trimestru. Niti jedno. Porođaj, da. Abortus, ne.”⁸

Dr. Omar L. Hamada napisao je:
“Ne postoji ni jedno zdravstveno stanje fetusa ili majke koje zahtjeva abortus u trećem trimestru. Niti jedno. Porođaj, da. Abortus, ne.”

Ponekad sama trudnoća, zbog rutinskih medicinskih pregleda i testova, može ustvari poslužiti kao katalizator za otkrivanje bolesti koje drugačije ne bi bile detektovane. Ipak, ozbiljne bolesti koje se rijetko mogu pojaviti tokom trudnoće se još uvijek mogu liječiti kako bi se zaštitala majka i beba. Karcinom dojke se pronađe u jednoj od svake tri hiljade trudnoća i obično je u potpunosti izlječiv.⁹

DOSLJEDNO ZA-ŽIVOT

Naši prijatelji su se suočili sa brzoširećim karcinomom materice u kojem bi otklanjanje karcinoma rezultiralo smrću nerođenog djeteta. Znali su da bi čekanje da dijete još malo poraste, značilo da će i majka i dijete umrijeti od karcinoma. Slomilo nam je srce, ali oni i mi smo bili uvjereni da je odluka o spašavanju majčinog života bila ispravna.

Međutim, ovo nije bio abortus. Svrha operacije nije bila da se dijete ubije, nego da se spasi život majke, tako da je to bio dosljedan čin Za-Život. Smrt djeteta je bila tragična, neplanirana posljedica napora za spašavanje života. Biti Za-Život ne odnosi se samo za bebe, biti Za-Život je i za žene koje su jednakov vrijedne kao i bebe.

U veoma rijetkim slučajevima kada se mora izabrati između bebinog života ili života majke, ostaje na majci i ocu da o tome odluče zajedno. Bilo je slučajeva kada je majka donijela odluku da odbije liječenje koje bi joj spasilo život, i odlučila je da nastavi sa trudnoćom i podari život svojemu djetetu. Ipak, nitko ne treba osuđivati one koji djeluju kako bi spasili život majke, kada je jasno da se oba života ne mogu spasiti.

Prekid trudnoće da bi se spasio život majke (prije nego što se beba može sigurno roditi i preživjeti) bio je legalan prije nego što je "praktični abortus" legalizovan, i nastaviti će biti legalan čak i kada bi legalni abortus ponovno postao nezakonit. Tvrđnje pobornika pokreta Za-Izbor govore potpuno drugačije. Uopće ne postoji opasnost da žene čiji bi životi bili u opasnosti ne bi mogle dobiti liječenje, čak i ako bi takvo liječenje tragično rezultiralo smrću nerođenog djeteta.

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #8

“Svako dijete treba biti željeno dijete.”

Planned Parenthood su izjavili da neželjena djeca “imaju niže ocjene, posebno u jezičkim predmetima.” U prošlosti su rekli da neželjeni adolescenti “imaju izuzetno loše sposobnosti u školi” i “imaju u pola manje šanse da nastave sa visokim obrazovanjem.”¹ Mnogi ljudi su takođe izrazili zabrinutost da više neželjene djece rezultira češćim zlostavljanjem djece.

Ne propitujem tačnost ovih saznanja, ili brigu o djeci koja su rizična skupina. Oni nam govore ono što bismo već trebali znati, a to je koliko je značajno da želimo svoju djecu i da se brinemo o njima. Umjesto toga, zagovornici prava Za-Izbor koriste takvo istraživanje da opravdaju abortuse “neželjene” djece! Nadalje, kako ćemo znati da li

je većina te zlostavljane djece ustvari bila “željena” kada su se rodila, ali su kasnije postala “neželjena” zbog sebičnosti svojih roditelja? Ne možemo automatski povezati zlostavljano djete sa “neželjenom” trudnoćom.

Riječ neželjeno ne treba biti korištena da se opiše dijete, nego stav nekih pojedinih ljudi prema tom djetetu.

Budimo jasni: svi, i oni koji podržavaju pravo Za-Život, i oni Za-Izbor, slažu se da djeca trebaju biti željena, cijenjena i voljena. Sa druge strane, riječ *neželjeno* ne treba biti korištena da se opiše dijete, nego stav nekih pojedinih ljudi prema tom djetetu. *Pravi problem nisu neželjena djeca, nego roditelji koji ih ne žele.*

NIJEDNO NEŽELJENO DIJETE

Postoje “neželjene” trudnoće, ali *u stvarnosti ne postoji neželjeno dijete*. Dok ih određeni ljudi možda ne žele, drugi ljudi ih očajnički žele. Po nekim procjenama, postoji oko dva miliona američkih parova koji trenutno čekaju na usvajanje. Ovo znači da “ima oko 36 porodica koje čekaju na usvajanje na svako dijete koje se da na usvajanje.”² Novorođenčad su posebno željena. Važno je razjasniti da ovo nema nikakav direktni utjecaj na moralni problem abortusa. Čak i kada nitko ne bi želio usvojiti bebu, i dalje ne bi bilo ispravno ubiti je. Zaključak je jednostavan, *da za svako dijete postoji osoba koja ga želi*.

OSJEĆAJI SE MJENJAJU

Mnoga djeca koju majke isprva ne žele, budu veoma željene kasnije u trudnoći, a još više kada se rode. (Mnoge

žene bi bile presretne i poželjele svoje dijete u petom mjesecu trudnoće, kada bi osjetile bebine pokrete, ali nažalost, abortirale su u trećem mjesecu.)

Nadalje, mnoga djeca koja su željena pri rođenju, postanu neželjena šest sedmica kasnije kada počnu plakati u 2 sata ujutro. Treba li želja roditelja da imaju dijete ili ne, da odredi da li to dijete zaslužuje da živi? Ako je to legitimni standard prije rođenja, zašto ne i nakon?

Osvrnuvši se na pitanje o neželjenoj djeci, *Abort73* kaže:

“(Zagovornici abortusa) se ne bore za to da majke imaju slobodu da ubiju svoju “neželjenu” djecu nakon rođenja zato što znaju da su ova djeca živa, ljudska bića, sa svim pravima koja ima jedna osoba. Jedini razlog zašto tvrde da majke trebaju imati slobodu da ubiju svoju neželjenu djecu prije rođenja je zato što ignorisu naučnu realnost da su i ova djeca također ljudska bića. U pitanju je ljudskost a ne ‘željenost’.”³

“Željeti” je subjektivni i promjenljivi osjećaj jedne osobe prema drugoj. “Neželjena” žena ili djevojka je stvarna osoba koja zaslužuje da se prema njoj odnosi sa dostojanstvom i ljubavlju, i vrijedna je da bude zaštićena a ne zlostavlјana. Činjenica da njen suprug ili momak misli drugačije, nju ne čini ništa manje vrijednom osobom. Na isti način, “neželjeno” dijete je prava osoba bez obzira na bilo čije osjećaje. Zasigurno ne zaslužuje brutalno zlostavljanje abortusom.

“Neželjeno” dijete
je prava osoba
bez obzira na
bilo čije osjećaje.
Zasigurno ne
zaslužuje brutalno
zlostavljanje
abortusom.

ČIJI NAJBOLJI INTERESI?

Jednog dana moja supruga Nanci je smireno objašnjavala zašto je Za-Život, ženi koja podržava pravo Za-Izbor. Žena je pogledala Nanci i rekla: "Zar nisi vidjela djecu, beskućnike na ulicama našeg grada? Okrutno je prema njima da moraju da žive u ovakvom svijetu!" Moja žena je rekla: "U redu, zašto ti i ja ne bismo nabavile pištolje i otišle sada tamo da ubijemo tu djecu? Hajde da ih riješimo njihove muke." Žena je bila šokirana (i ja sam bio pomalo zatečen) ali Nanci je istakla šta je htjela. Nemojmo se pretvarati da je čin ljubavi ubiti ljude samo zato što su neželjeni!

Jedan od najironičnijih i obmanjujućih aspekata argumenata na pravo Za-Izbor je taj što on čini da izgleda da je abortus u najboljem interesu djeteta. Ovo je toliko absurdno, pa čak bi bilo i smiješno, da nije tako tragično. Malu osobu kasape ud po ud, za njen dobro? (Koga mi ovdje zavaravamo?)

Danas ljudi kažu: "Ne mogu roditi ovo dijete jer mu ne mogu pružiti dobar život." Koje je njihovo rješenje za to što mu ne mogu pružiti dobar život? Da mu oduzmu jedini život koji ima (dok u isto vrijeme odbijaju da ga smjeste u ruke onih koji čeznu da mu pruže dobar život.)

JEDNA OD NAJČUDNIJIH TVRDNJI POKRETA ZA-IZBOR

1973. godine, kada je abortus legalizovan, slučajevi zlostavljanja djece u SAD-u su bili procijenjeni na 167.000 godišnje. 2017. godine, bilo je 674.000 slučajeva zlostavljanja i 1.720 smrtnih slučajeva, četiri puta više od stope zlostavljanja prije nego što je abortus legalizovan.⁵

Rasprostranjeno mišljenje da abortus spriječava zlostavljanje djeteta je jedna od najčudnijh tvrdnji ikada izrečenih. Tačna je na identičan način na koji je ova izjava tačna: ubijanje nečije žene spriječava zlostavljanje žena. Tačno, mrtvi ljudi nisu više prisutni da bi mogli biti zlostavljeni. U tom smislu, buduća zlostavljanja mogu biti spriječena ako se ti ljudi sada ubiju. Ali, tvrdnja da smo ih spasili od zlostavljanja time što smo ih ubili je zasigurno zamršena logika.

Trebamo se zapitati zašto je mnogo više djece zlostavljano u Americi otkako je abortus legalizovan. Vjerujem da veliki dio odgovora leži u tome da je abortus promjenio način na koji posmatramo djecu. Stav koji rezultira abortusom je upravo taj stav koji rezultira zlostavljanjem djece; djeca se vide kao smetnja i odrasli smatraju da djeca nemaju pravo da im smetaju.

Ako roditelji vjeruju da su imali pravo da naprave abortus ali nisu, otac ili majka mogu pogledati svoju bolesnu bebu koja plače usred noći i pomisliti, "Mogla sam te abortirati" ili čak "Trebala sam te abortirati." Lažna prepostavka je da dijete sve duguje roditeljima a da oni ništa ne duguju djeci. Ovo može izazvati prijezir za bilo koje zahtjeve ili potrebe djeteta koje zahtijevaju roditeljsku žrtvu. Od te logike, svjesne ili nesvjesne, ne možemo pobjeći. Ako je bilo ispravno, čak hvaljeno kao hrabro, ili iz ljubavi od strane nekih ljudi, ubiti istu bebu prije rođenja, zar je stvarno toliko loše ošamariti je s vremena na vrijeme?

Rješenje za zlostavljanje djece izvan majčine utrobe nije rješenje za zlostavljanje unutar utrobe.

Ključ prevencije zlostavljanja djeteta nije zlostavljati ga ranije. Nije uopšte zlostavljanje. Za one koji nisu u mogućnosti ili ne žele da odgajaju dijete u zdravom okruženju, uvijek postoji opcija usvajanja (a kao što smo vidjeli, postoji velika potražnja za novorođenčadi koja bi se posvojila).

ISKRENIJI SLOGAN

Poznati slogan organizacije *Planned Parenthood* koji se koristio u prošlim desetljećima je bio: "Svako dijete je željeno dijete". Kao što sam govorio u debatama o abortusu, ovo je nešto oko čega bi se svi trebali dogovoriti. Ono u čemu se mi ne slažemo je u tome kako na dobar način završiti rečenicu. Kako mislite da se treba dovršiti rečenica?

- Svako dijete je željeno dijete, stoga,... smjestimo djecu u domove gde su željena i učimo cijeniti i željeti djecu više.
- Svako dijete je željeno dijete, stoga,...hajdemo identifikovati neželjenu djecu prije nego što se rode i ubijmo ih abortusom.

Svi se slažu da djeca trebaju biti željena. Jedino pitanje je ovo: Trebamo li se riješiti *neželjenosti* ili se trebamo riješiti *djece*?

Kada su u pitanju nerođeni, stav onih koji podržavaju pravo na abortus je tačnije reflektovan drugačjim sloganom, jednim koji ne izgleda tako dobro na naljepnici za automobil: "Svako neželjeno dijete je mrtvo dijete."

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #9

**“Prisiliti ženu da zadrži dijete
za čiji odgoj nema sredstava
i koje će joj ograničiti mogućnosti
u životu - ili je pak natjerati da dijete
da na usvajanje - je okrutno.”**

Pored toga što pridaju veliki značaj izboru, pokret za pravo Za-Izbor ostavlja mnoge žene sa mišljenjem da nemaju drugi izbor sem da naprave abortus. Abortus se stalno predstavlja kao preferirani izbor. Ipak, žena koja je suočena sa neplaniranom trudnoćom pita se, koja je alternativa? Podizati dijete koje, čini se ne može priuštiti i koje će negativno utjecati na njene životne izvore kao što

su odlazak u školu ili ulaganje u karijeru? Ili uznemirujuća iskustva davanja djeteta na usvajanje?

Moramo se riješiti ove zamke da predstavljamo izbor između abortusa i patnje, kao da ne postoji patnja u abortusu i kao da ne postoje druge alternative.

Ipak “abortus ili patnja” je zamka koja spriječava žene da traže, i društvo da nudi, pozitivne alternative. Strašna je stvar ponuditi trudnicama neadekvatne izbore, ostavljajući ih u situaciji u kojoj nema pobjednika. Moramo se riješiti ove zamke da predstavljamo izbor između abortusa i patnje, kao da ne postoji patnja u abortusu i kao da ne postoje druge alternative.

Zašto se *Planned Parenthood* sa preko milijardu dolara novca od poreskih obveznika i fondacija, ne posveti trećoj alternativi kao što je usvajanje? Budući da zarađuje milione dolara od abortusa svake godine i ima koristi od abortusa, kako možemo očekivati da *Planned Parenthood* ponudi realne i objektivne mogućnosti trudnicama koje su u potrebi?

Da li javno dijele priče žena koje su zadržale djecu i zahvalne su zbog toga? Šta je sa pričama žena koje su se odlučile na usvajanje i iako je bilo teško, osjetile su mir znajući da su nekome poklonile dar života? Ili šta je sa divnim pričama žena koje su se ponovno srele sa svojom biološkom djecom godinama kasnije?

DA LI MAJČINSTVO ZNAČI SIROMAŠTVO BEZ PRILIKA?

Mnoge žene potvrđuju da im majčinstvo ne uništava živote, kako neki tvrde, nego da ih izgrađuje i obogaćuje na predivne načine čak i kada je to izazov, emocionalno, fizički i finansijski. Nažalost, ta je mogućnost vjerojatno najdalja stvar u umu žene koja je ostala trudna neplanirano.

Maria Baer, savjetnica volonter u lokalnom resursnom centru za trudnice piše:

“Žene koje se suočavaju sa neplaniranom trudnoćom često imaju razumljive strahove o njihovoј trenutnoj situaciji. Možda se boje gubitka finansijske stabilnosti ili gubitka mogućnosti da ikada steknu tu stabilnost. Možda se plaše da izgube ionako klimav status quo. Možda je zadnji komadić hrane pojeden kod kuće, možda su ga pojela dječa koju već imaju. Trudnice mogu izgubiti posao ili možda ne dobiju posao kojem su se nadale. Možda se boje nasilnog momka ili oca.

Možda se boje i same trudnoće u kojoj se mogu javiti strašne mučnine, fizička bol, gubitak emocionalne kontrole i tjelesni problemi koji izazivaju stid... To znači da je jedan od prvih koraka u pomaganju ženi koja se suočava sa kriznom trudnoćom, da priznamo njen strah. Ne osuđujte je, ne pokušavajte je se riješiti, nego je shvatite ozbiljno. Jeste strašno. Nemojte tek tako ponuditi usvajanje kao brzo rješenje. Nemojte odmah ukazivati na neispravne logičke premise zagovornika za pravo na abortus. Dozvolite joj da bude uplašena i recite joj da nije sama. (I još bolje. Zaista to mislite).

Jednom kada priznamo njen strah, i ako ona dozvoli da se pomolimo za nju, možemo početi pričati o mogućim rješenjima njenih briga.”²

Svi ovi strahovi su razumljivi. Ali, zato što je život drugog ljudskog bića u pitanju, finansijski problemi ne opravdavaju abortus. To ipak znači da žena koja odluči da zadrži i odgoji dijete, umjesto da izabere usvajanje, treba podršku i pomoć. Postoje Za-Život organizacije u SAD-u koje uključuju i resursne centre za trudnice (ima ih brojčano više nego klinika za abortus), *Young Lives* (podružnica organizacije *Young Life*), *Students for Life* i *Feminists for Life* koji nude podršku studenticama koje su trudne ili su već roditelji. Studentske grupe koje podržavaju pravo Za-Život, također rade na tome da promjene kampuse u sredine koja će odisati dobrodošlicom i biti srdačnije prema studentima-roditeljima. Zalagali su se za stolove za presvlačeњe beba u toaletima, mogućnost besplatnog čuvanja djece i ohrabrviali univerzitete da usvoje prakse koje će pomoći trudnicama-studentima koji su roditelji.³

Feministkinje za Život (*Feminists for Life*), govore o situaciji trudnice koja je siromašna i kojoj nedostaje podrška:

“Trudna žena treba da zna da ima nepoznatih ljudi koji će se brinuti o njoj, čak iako su je iznevjerili ljudi na koje je najviše računala. Trebaju joj informacije o zakonima o alimentaciji koji zabranjuju zlostavljanje od strane djetetovog oca putem fizičke sile ili prijetnji da će prestati davati alimentaciju.

...Ne eliminišemo siromaštvo tako što ćemo eliminisati djecu siromašnih žena. Degradirajuće je za siromašne

žene očekivati ili implicirati da njihova djeca nisu dobrodošla. Vjerujemo da siromašne žene zaslužuju isti vid podrške i alternative koje podržavaju pravo na život kao i imućne žene.

Degradirajuće je za siromašne žene očekivati ili implicirati da njihova djeca nisu dobrodošla.

...Abortus nije iskustvo koje obogaćuje. Abortus neće omogućiti ženi bolji posao ili joj pomoći da izade iz loše (npr. zlostavljačke) situacije.”⁴

Završiti školu i raditi su poželjne stvari, u mnogim slučajevima, možda čak i neophodne, finansijski. Trudnoća ih može otežati. Ipak, žena obično može nastaviti sa školovanjem i poslom tokom trudnoće. Ako da dijete na usvajanje ne treba odustati od škole ili posla. Ako odluči da sama podigne dijete, postoje opcije za čuvanje djece ako mora raditi van kuće. Pomoć je dostupna u mnogim oblicima.

Ne tvrdim da je ovo idealno, niti govorim to bezobzirno. Radio sam i pomagao samohranim majkama i poznate su mi njihove poteškoće. Samo želim da istaknem da postoje alternative, od kojih je svaka bolja nego smrt nedužnog djeteta i nepoželjne posljedice za majku tog djeteta.

Bez obzira na izazove, *pravo jedne osobe na određeni način života nije veće od prava na život koje ima druga osoba.*

Nadalje, kada je jedini predstavljeni izbor abortus, žena često ostane u začaranom krugu koji može rezultirati mnogobrojnim abortusima. Roditi dijete i odgojiti

Pravo jedne osobe na određeni način života nije veće od prava na život koje ima druga osoba.

ga, ili dati dijete na usvajanje, može biti iskustvo koje obogaćuje, pokazuje rast u preuzmanju odgovornosti, i na taj način može dovesti do boljih izbora u budućnosti.

JE LI USVAJANJE “KAZNA ZBOG KOJE ĆEMO ZAŽALITI”?

Zapanjen sam kako je usvajanje često predstavljeno u negativnom svjetlu, u literaturi koja podržava pravo na abortus. Zagovornici prava Za-Izbor Carole Anderson i Lee Campbell kažu o usvajanju: “Nepotrebno odvajanje majki i djece je okrutno, ali na žalost, često, kazna koja traje cijelog života.”⁵

Usvajanje teško da je kazna za ženu koja nosi dijete. To je bogomdana alternativa za odgajanje djeteta koje ona nije spremna da odgaja, ili alternativa protivna ubijanju tog istog djeteta. Usvajanje je dobra alternativa koja spašava život i usrećuje jednu porodicu; tragično je da se usvajanje tako rijetko odabire kao alternativa za abortus. (Kao što je citirano ranije, postoji dva miliona porodica koje čekaju da usvoje dijete, i porodice koje usvajaju posebno želete novorođenčad.)

Maria Baer piše:

“Žene se mogu plašiti...usvajanja. Iako je moralno jasna, misao je često iskustveno nejasna; Čini se ili osjeća, da je manje odvratno imati tajni medicinski zahvat u prvim sedmicama trudnoće, nego svjesno predati bebu, koja se smješka i guguće, ženi čije je tijelo nikada nije poznavalo. To je mentalni konflikt, naravno, ali je i stvaran i razumljiv strah.”⁶

Jedan od načina na koji se može odgovoriti na strah je pokazati ljepotu i hrabrost time što ćete omogućiti jednoj

porodici da usvoji dijete. Zato što se žena još uvijek nije vezala za dijete, abortus se može činiti kao jednostavno rješenje, dok bi sa druge strane razdvajanje sa njenim djetetom nakon rođenja, moglo biti emotivno teško. *Ali, život djeteta je jednakostvaran prije kao i poslije vezivanja sa majkom.*

Razgovarao sam sa nekoliko žena koje su razmišljale o abortusu. Imale su identične reakcije na prijedlog o usvajanju: "Kakva bih ja bila majka kada bih dala dijete na usvajanje?" Bolje pitanje kojim bismo joj trebali pomoći je: "Kakva bih ja to majka bila kada bih ubila svoje dijete abortusom?"

Razlog zašto se prvo pitanje češće postavlja od posljednjeg je zbog naše sposobnosti da negiramo stvarnost. Trudnice koje razmišljaju ovako: "Ne želim da budem majka", kažu sebi, pod utjecajem retorike koju zagovara pravo Za-Izbor, da još uvijek imaju izbor da li će postati majka. Sigurno da postoje opcije za njih, uključujući i tu da li žele da samostalno odgajaju dijete ili da ga daju na usvajanje. Oba izbora zahtjevaju požrtvovanu ljubav, to je sigurno. Ali, činjenica je da nemaju izbora o tome jesu li majke ili ne. Taj voz je otišao onog trenutka kada su ostale trudne, tog trenutka kada je beba začeta.

Mnogo godina ranije, primili smo trudnu tinejdžerku u naš dom. Iako je već imala dva abortusa, odlučila je roditi ovu bebu, i uz našu pomoć i podršku, dala je bebu na usvajanje. Nije bilo lako, ali ova divna žena (sa suprugom i troje djece kasnije) mi je rekla: "Kada se sjetim tri bebe koje više nemam, imam dosta drugačije osjećaje. Kada se sjetim one dvije koje sam abortirala, ispune me osjećaji tuge i žaljenja. Ali, kada se sjetim one koju sam dala na

usvajanje, osjetim radost zato što znam da odrasta u divnoj porodici koja ju je željela. Prije nekoliko godina, imala je priliku da upozna svog biološkog sina na okupljanju koje je organizovala majka koja ga je usvojila. Moja žena Nanci i ja smo također bili pozvani na okupljanje. Bilo je to jedno od najnezaboravnijih, zaista divnih iskustava koje smo imali u životu. Prisustvovali smo predivnom ishodu bolne ali hrabre odluke koja je donešena 33 godine ranije. Svi koju su bili prisutni na okupljanju, bez izuzetka, su imali divan razlog za slavlje!

Žena koja se suočava sa neplaniranom trudnoćom nema jednostavne opcije. Ima tri opcije, da rodi dijete i odgaja ga, da rodi dijete i da ga da drugoj porodici da ga oni odgoje, ili da ubije dijete abortusom. Samo dvije opcije su razumne i konstruktivne. Jedna nije. Vjerujem da je moralni imperativ da jasno kažemo trudnicama: "Možete izabrati život, dobrotu i budućnost za svoje dijete bez da ga sami odgojite."

Tragično je da prečesto pravo Za-Izbor na kraju znači "nikakav izbor osim abortusa."

Uradimo sve što možemo da pokažemo ženama druge izbore, osim abortusa.

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #10

“Nijedna žena ne smije biti prisiljena da iznese trudnoću i da se brine za dijete sa posebnim potrebama koje će zahtijevati njegu čitav život, kao što niti jedno dijete ne treba biti osuđeno na patnju cijelog svog života.”

Ujednom članku koji je objavljen u *New York Times* pod nazivom “Imala sam kasni abortus. Nisam čudovište”, jedna žena je podjelila svoju priču o tome kako je trebala da rodi djevojčicu sa teškim oštećenjima na mozgu koje je pokazalo prenatalno testiranje. Njoj i njenom mužu je rečeno da će djevojčica imati napade, mentalnu

retardaciju kao i neke druge nepoznate probleme. Iz tog razloga su odlučili da okončaju njen život putem kasnog abortusa.

Autorica je napisala:

“Žao mi je što smo morali da odaberemo. Žao mi je što je bila tako bolesna, tako slomljena. Ali, ne žalim zbog odluke koju smo donijeli. Petnaest minuta nakon dijagnoze, znali smo šta moramo uraditi, postat ćemo ubice bebe.

...Kada ljudi pitaju: “Kako ste mogli?” Odgovorim, da sam je pustila da živi to bi bila sudbina gora od smrti. Njena dijagnoza nije bila smrtonosna, nije bila nespojiva sa osnovnim funkcijama ljudskog tijela. Ali, bila je nekompatibilna sa ispunjenim životom. I to je za mene najbitnija razlika. Zato se smatram zagovornikom prava Za-Život.”¹

Kasnije je rekla: “Znam da sam donijela najbolju odluku za svoje dijete. Nije mi žao i neću to kriti.”

Njen članak pokazuje zahlađujuću promjenu u tome kako se diskutuje o abortusu u našoj kulturi, posebno kada se otkrije da nerođeno dijete ima invaliditet. Nekima više nije tabu tema priznati da žena očekuje dijete a ne samo nakupinu ćelija. Autorica otvoreno naziva svoje nerođeno dijete kćerkom. Ipak, zato što je njen dijete imalo težak hendikep, za nju i za druge u našem društvu, abortus se smatra odabirom punim suošjećanja kada je u pitanju invaliditet, pa čak i “najboljim odabirom”. Ali, da li je zaista tako?

SLIJEPA TAČKA KULTURE

S jedne strane, naše društvo nudi posebna parkirališta, rampe i dizala za invalide. Nježno razgovaramo o onoj djeci sa postera, sa Spina bifidom i Downovim sindromom. Sponzoriramo Specijalne olimpijske igre i bodrimo natjecatelje govoreći o radosti i nadahnuću koje nam donose. Ali, kad čujemo da žena nosi jedno od te vrle djece, mnogi kažu: "Ubij to."

Ovdje u mojoj matičnoj državi Oregon, 2012. godine, paru je dodijeljeno gotovo tri milijuna dolara - koliko će koštati dodatna briga za odgoj njihove kćeri s Downovim sindromom - u onome što se nazivalo nepravednom tužbom za rođenje. Tužili su bolnicu zbog nemara nakon što su im liječnici rekli da su prenatalni testovi pokazali da njihovo dijete neće imati tu invalidnost. Pogreška bolnice spasila je djetetov život, jer roditelji tvrde da bi je abortirali da su znali.²

(Koju poruku to šalje njihovom djetetu?)

Ali, ako invaliditet treba biti licenca da se neko ubije, zašto se ograničiti samo na nerođene? Isto dijete sa istim invaliditetom je veliki trošak i smetnja u svakom dobu, zar ne? Zamislite da vaš šestogodišnjak iznenada postane slijep ili paraplegičar. On je sada teret. Odgajati njega je skupo, nezgodno i teško za vaše mentalno zdravlje. Da se donese zakon kojim bi bilo legalno ubiti ga, da li biste to uradili? Ako ne, zašto ne?

Ne biste ubili svoje hendikepirano dijete zato što ga poznajete. Bez obzira na to, ubijanje nerođenog djeteta samo zato što ga niste

*Ubijanje nerođenog
djeteta samo zato
što ga niste držali u
rukama i ne čujete
njegov plač, ne
mijenja njegovu
prirodu ili vrijednost.*

držali u rukama i ne čujete njegov plać, ne mijenja njegovu prirodu ni vrijednost. Dajte sebi šansu da upoznate svoje dijete. Voljet ćete ga. Laura Nicole piše: "Razmišljanje da nerođene bebe sa invaliditetom moraju biti abortirane je zasnovano na pogrešno usmjerrenom suosjećanju koje je ukorijenjeno u očaju. U društву koje cijeni napredak u liječenju onih sa teškim stanjima, medicinski napredak nastavlja da donosi novu nadu onima koji pate od ozbiljnih stanja. Nažalost, čini se da je djeci u utrobi rijetko ponuđena ova nova nada koju imaju oni van utrobe."³

Šta je sa anencefaličnim djetetom koje nema potpuno razvijen mozak? Budući da se očekuje "da će svakako umrijeti", doktori često predlažu roditeljima da se uradi abortus.⁴

Ali, jedna je stvar znati da će dijete možda umrijeti a potpuno druga odlučiti da mu se oduzme život.

Mnoge porodice su imale dragocjena iskustva davanja imena, držanja djeteta i vezivanje sa anencefaličnom bebom nakon rođenja.⁵ Lično poznajem takve ljude koji su zauvijek zahvalni što su dali svom dragocjenom djetetu priliku da postane dio njihove porodice, i da bude voljen svakog dana svog kratkog života. Ovo je velika suprotnost sa nezdravim žaljenjem i krivicom koja dolazi od oduzimanja života. Abortus ne eliminiše žaljenje. Ustvari, on ga u najvećoj mjeri uvećava.

DJECA KOJA TREBAJU VIŠE LJUBAVI

Često zanemarena ali nepobitna činjenica je da doktori i prenatalni testovi mogu biti u krivu. Mnogi roditelji su abortirali djecu zato što su im doktori rekli da će biti teško

hendikepirana. Drugima, sa kojima sam pričao, doktori su rekli istu stvar ali oni su ipak odlučili ostaviti svoju djecu na životu. Ovi roditelji su kasnije bili zapanjeni kada su im se djece rodila bez ikakvog invaliditeta (ko zna koliko je djece abortirano zbog pogrešnog testa ili dijagnoze?)

Međutim, češći je slučaj da su medicinski testovi i dijagnoze doktora tačne, i da se dijete rodi sa ozbiljnim deformitetom. Zasigurno je teško podizati djecu sa invaliditetom. To dijete zahtjeva dodatnu pažnju i napor. Ono što ovaj slučaj čini teškim nije da li dijete zasluzuje da živi ili umre, ono što je teško jesu velike odgovornosti koje leže na njegovim roditeljima.

Film *Čovjek slon* (The Elephant Man), opisuje istinitu priču John Merick-a. On je bio užasno deformisan mladić, odbačen i ismijan, sve dok neko nije odvojio vrijeme da ga upozna i otkrije da je ustvari predivno ljudsko biće. Merick je rekao: "Moj život je ispunjen jer znam da sam voljen."

Nick Vujičić je rođen 1982. godine, u Melburnu, Australija, bez ruku i nogu. Živi već preko četrdeset godina bez mogućnosti da hoda, da se brine za svoje osnovne potrebe ili da zagrli svoje voljene. Već dvadeset godina govori širom svijeta a osnovao je i organizaciju *Život bez udova* (Life without Limbs). Nik je oženjen i otac četvoro djece.

Pošteno je reći da bi većina djece sa takvim invaliditetom bila abortirana. Ipak, Nick je jedan od nebrojeno mnogo ljudi koji žive svrhovite i inspirativne živote, zato što im je dana šansa, i zato što su odgojeni sa požrtvovanom ljubavlju. Njegov život nije bio lak, čak se neko vrijeme i borio sa samoubilačkim mislima. Kao i mnogi drugi

ljudi koji nemaju invaliditet. Ljudi su ljudi, bez obzira na stepen njihovih fizičkih ograničenja.

Ljudi su ljudi, bez obzira na stepen njihovih fizičkih ograničenja.

Mladić rođen bez lijeve noge i ruku ispod lakta kaže: "Kada sam rođen, prva stvar koju je tata rekao mami je bila, 'ovaj treba još više naše ljubavi'."⁶ Ne samo da su ovi roditelji bili baš ono što je njihov

sin trebao, on je bio upravo ono što su oni trebali. Mnoge porodice su se još više povezale, našle radost i snagu zato što imaju dijete sa mentalnim ili fizičkim invaliditetima.

Ako biste pitali osobu sa invaliditetom da li bi željeli da su ih roditelji abortirali, kakav odgovor biste očekivali? Ako biste pitali roditelje djece sa invaliditetom da li su poželjeli da im djeca nikada nisu bila rođena, šta mislite da bi vam rekli? Ko je bolje kvalificiran od osoba sa invaliditetom ili njihovih roditelja, da pričaju o tome da li djeca trebaju biti abortirana zbog svojih invaliditeta?

Znači li ovo da nije iznimno teško brinuti se o takvom djetetu i gledati njegovu patnju? Ne, naravno da ne. Ali nuda i ljepota u teškim situacijama se vidi i cijeni tek onda kada se gleda "iz retrovizora" (iz sadašnjosti).

ŽIVOT SA SMISLOM?

Neki ljudi još uvijek tvrde: "Okrutno je dopustiti da se hendikepirano dijete rodi i vodi život bez smisla." Mi možemo definisati smislen život na jedan način, ali trebamo se zapitati, što daje smisao osobama sa invaliditetima.

Pacijenti koji imaju Spina bifida su pitani: "Da li su njihovi hendikepi učinili njihove živote besmislenim i da li su

ih trebali ostaviti da umru poslije rođenja? Njihov jednoglasni odgovor je bio moćan. Naravno da su željeli živjeti! U stvari, mislili su da je pitanje bilo smješno.”⁷

Hendikepirana djeca su često sretna, uvijek dragocjena, i obično presretna što su živa. S. E. Smith u članku *Invaliditet* kaže: “Tjelesno sposobni, oni koji kontrolišu većinu društva trebaju da se riješe vjerovanja da je život sa invaliditetom tragičan, da nije vrijedan življena.”⁸

Anketa koja je provedena 1980-ih među pedijatrima i pedijatrijskim hirurzima je otkrila da bi dva od tri doktora prihvatile želju roditelja da ne izvrše operaciju koja bi spasila život djetetu sa Downovim sindromom. Skoro tri od četiri osobe su izjavile da bi ostavile dijete da umre od gladi ukoliko bi imale dijete sa Downovim sindromom.⁹

Mnogo godina ranije, televizijska serija *Life Goes on*, je pokazala tinejdžera Corky-ja koji je imao Downov sindrom. Glavnu ulogu je igrao Chris Burke, mladić sa Downovim sindromom. Ljudi su bili zapanjeni njegovim nevjerovatnim nastupom. Kritičari su bili zadriveni. Ipak, veći broj tih istih kritičara koji su bili Za-Izbor bi u potpunosti branili pravo da se ubije Chris/Corky i djeca poput njega, prije nego što se rode.

Ovo nije samo užasno, nego i zbumujuće jer su većina djece sa Downovim sindromom najsretnija djeca koju ćete ikada upoznati. Ova djeca zahtjevaju posebnu brigu, naravno, ali sigurno da zaslужuju da budu rođena i da žive jednako kao bilo ko od nas.

Studija istraživača sa univerziteta Harvard je 2011. godine otkrila da umjesto da žive život patnje, ljudi sa Downovim sindromom imaju nevjerovatno velike procente sreće.

Nevjerovatnih 99% je reklo da je zadovoljno svojim životom, 97% vole sebe onakve kakvi jesu, 96% vole kako izgledaju. Istraživači su zaključili, "Sve u svemu, velika većina anketiranih osoba sa Downovim sindromom upućuju na to da žive sretnim i ispunjenim životima."¹⁰

"Veliki broj nedavnih istraživanja su pokazala da ljudi sa Downovim sindromom žive sretnijim životima od nas "normalnih" ljudi. Sretniji su čak i od bogatih, atraktivnih i inteligentnih ljudi."¹¹

Zar ne biste prepostavili da bismo željeli više ljudi iz bilo koje grupe koji su okarakterisani takvom srećom? Tragično je međutim da istraživanja pokazuju da od majki koje dobiju pozitivnu dijagnozu Downovog sindroma tokom prenatalnog perioda, 89 do 97% odabere abortus.¹²

Ovo znači da će djeca koja imaju najveće šanse da budu sretna, u isto vrijeme najvjeveratnije biti ubijena prije rođenja. Izvještaji pokazuju da je stopa abortusa beba sa Downovim sindromom na Islandu skoro 100%. U Danskoj je 98%.¹³

Charlotte Fien je mlada Britanka koja je elokventno izazvala UN-ovog "eksperta" za ljudska prava koji zagovara abortiranje beba sa Downovim sindromom.

Ona je rekla:

"Gospodine Ben Achour, vaši komentari u vezi s osobama sa Downovim sindromom me duboko vrijeđaju. Osjetila sam da me napadate zbog zbog toga ko sam. Ko sam ja, gospodine Ben Achour? Jesam li ljudsko biće poput vas? Ja sam ljudsko biće baš kao i vi. Jedina razlika između nas je jedan dodatni kromosom.

Moj dodatni kromosom čini me mnogo tolerantnijom od vas, gospodine... Kad bi se neke druge nasljedne osobine poput boje kože upotrijebile za iskorjenjivanje skupine ljudi, svijet bi zavapio. Zašto ne vapite kad ljudi poput mene izumiru? Što smo MI učinili da želite da nestanemo? Koliko znam, moja zajednica ne mrzi, ne diskriminira ili čini zločine...

Stalno čujem kako upotrebljavate riječ "patnja" u odnosu na Downov sindrom. JEDINA stvar koju moramo pretrpjeti su užasni ljudi koji nas žele iskorijeniti. Imam sjajan život. Imam obitelj koja me voli. Imam sjajne prijatelje. Imam aktivran društveni život.

Gospodine Ben Achour, ono što vi predlažete je eugenika. To je odvratno i zlo. Trebate se izviniti za svoje užasne komentare. Vi također trebate biti uklonjeni iz Komiteta za ljudska prava kao stručno lice. Niste stručnjak za pitanje Downovog sindroma. Vi gospodine, ne možete govoriti u ime moje zajednice. Komitet za ljudska prava treba ljude koji će se iskreno boriti za prava drugih koji su potlačeni. Predlažem da Komitet za ljudska prava izabere mene kao stručnjaka. Borit ću se za naše pravo na postojanje do kraja svog života.”¹⁴

Charlotte Fien je rekla: Stalno čujem kako upotrebljavate riječ "patnja" u odnosu na Downov sindrom. JEDINA stvar koju moramo pretrpjeti su užasni ljudi koji nas žele iskorijeniti.

Osamnaestogodišnja Natalie Dedreux iz Kelna je pitala njemačku kancelarku Angelu Merkel teško pitanje o zakonima o abortusu u Njemačkoj:

“Gospođo Merkel, vi ste političarka. Vi pravite zakone. Ja sam lektor u magazinu za ljude kao ja, koji imaju Down sindrom. Devet od deset beba sa Downovim sindromom ne budu rođene u Njemačkoj. Beba sa Downovim sindromom se može abortirati nekoliko dana prije rođenja abortusom koji se naziva “abortus u kasnom stadiju”. Moje kolege i ja želimo da znamo, kakvo je vaše mišljenje o kasnom stadiju abortusa gospođo Merkel? Zašto se bebe sa Downovim sindromom mogu abortirati malo prije rođenja? Ja ne želim biti abortirana, želim biti rođena.”¹⁵

Kada je Frank Stephens, mladić sa Downovim sindromom održao govor ispred panela američkog predstavničkog Doma, rekao je članovima kongresa: “Da ne bi došlo do zabune, dopustite mi da kažem da nisam istraživač niti naučnik. Ali, niko ne zna više o životu sa Downovim sindromom od mene. Šta god da naučite danas, molim vas da zapamtite ovo: Ja sam čovjek sa Downovim sindromom i moj život je vrijedan življena.”¹⁶

Nemojmo se pretvarati. Kada odrasli ubiju dijete sa invaliditetom ili dijete u nepovoljnem položaju, prije rođenja ili rođeno, ne radimo to za njegovo dobro nego za ono što smatramo vlastitim dobrom. Ne spriječavamo okrutnost prema djetetu, mi pokazujemo okrutnost djetetu kako bismo spriječili poteškoće za sebe.

NEMA OPRAVDANJA

Teške situacije kao ona na početku ovog poglavlja, mogu zamagliti naš sud i zamutiti liniju između ispravnog i neispravnog. Ali, bez obzira na “plemenite namjere”,

okončavanje invalidnog života nerođenog djeteta putem abortusa nikada nije “suosjećajan” izbor.

Abort 73 kaže:

“Invaliditet nije problem, problem je čovječanstvo. Ne smijemo ubijati ljude zbog njihovog invaliditeta. Jedino ako smo manje ljudi prije nego što se rodimo. Naši invaliditeti nas ne bi smjeli diskvalifikovati prije rođenja, kao ni poslije njega.

... Patnja i poteškoće nisu loše. One su sredstvo za bolje stvari kasnije, neophodan dio ljudskog putovanja. Ko god pokušava da eliminiše patnju ubijanjem “osobe koja pati” uspostavlja užasan trend. Nije na nama da odlučujemo ko ima život vrijedan življenja, a ko nema, i mi sigurno ne bismo željeli da neko drugi donosi tu odluku za nas!”¹⁷

Kvalitet društva je uveliko definisan time kako ono treći svoje najslabije članove. Ubijanje nedužnih nikada nije opravdano time što oslobađa druge od tereta. Nije rješenje nametnuti patnju jednoj osobi kako bi je druga osoba izbjegla, ili ubiti nekoga da bismo navodno spriječili da ne pate u budućnosti. Ako abortiramo djecu zbog njihovih invaliditeta - i nemojte se zavaravati, oni jesu djeca - tada ugrožavamo sve osobe sa invaliditetom.

Bez obzira kako naizgled, namjere su plemenite, okončavanje invalidnog života nerođenog djeteta putem abortusa, nikada nije “suosjećajan” izbor.

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR #11

**“Svijet je prenaseljen,
što manje rođenih to bolje.”**

Tokom 1960-ih godina, bio je prisutan široko rasprostranjen strah da svijet vrvi od ljudi i da će nam uskoro ponestati prostora. Mnogi ljudi su veoma zabrinuti zbog ovoga i danas. Ipak, izračunato je da cijela svjetska populacija od preko 7 milijardi ljudi može biti smještena u jedan gigantski grad unutar granica države Teksas, sa manjom gustoćom naseljenosti od mnogih drugih gradova širom svijeta.¹ Ostatak zemljaljske kugle bi u potpunosti bio ispraznjen od ljudi. (Naravno, ovdje nije uračunata zemlja koja bi bila neophodna za proizvodnju hrane i resursa. To samo pokazuje da je životni prostor naseljen sa sedam milijardi ljudi mnogo manji nego što mislimo.)

Znači li ovo da nema prenapučenosti i da su naši resursi vječni? Ne, naravno. Svijet je pun problema, uključujući siromaštvo i glad. Ali, istraživanja konstantno pokazuju da se trenutno proizvodi dovoljno hrane da se nahrani svaka osoba na planeti, uključujući broj stanovnika od 10 milijardi koji se očekuje do 2050. godine.²

Pojednostavljeno je, a i netačno, pripisati većinu naših globalnih problema prenaseljenosti.

Problem gladi je uzrokovani kombinacijom više faktora, uključujući prirodne katastrofe, ratove, nedostatak tehnologije, pogrešno korištenje resursa, otpad, pohlepa, nezainteresovanost vlasti ili njena neadekvatnost, kao i neuspjeh u distribuciji hrane. Nijedna od ovih stvari nema direktnu uzročno-posljedičnu vezu sa prenaseljenošću. Pojednostavljeno je, a i netačno, pripisati većinu naših globalnih problema prenaseljenosti.

NATALITET U SAD ISPOD NIVOA ZAMJENE

Uzmimo trenutnu stopu rođenja u Americi, manja je od onoga što je potrebno da bi se održao naš trenutni broj stanovnika. 1957. godine, prosječna amerikanka je za vrijeme svojih reproduktivnih godina rađala 3,7 djece. Ako uzmemos u obzir sve uzroke smrti i duži životni vijek, rast stanovništva od 0% zahtjeva da prosječna žena rodi 2,1 dijete.

Stopa plodnosti je prvi put ispod razine zamjene 1972. godine. Od tada su prošle samo dvije godine kada je stopa plodnosti dosegla najmanje 2,1 djece.³ To znači da smo već nekoliko desetljeća ispod nultog rasta stanovništva. Sociološki rizici sa kojima se suočavamo nisu uzrokovani

populacijskom eksplozijom, nego smanjenjem broja stanovništva.

Prema Američkom birou za popis stanovništva, svakih 18 sekundi, američko stanovništvo dobije još jednu osobu,⁴ kao rezultat više od 1 miliona imigranata koji dolaze u SAD svake godine.⁵ Takođe, ljudi žive duže nego prije.

U članku o pitanju abortusa i prenaseljenosti, *Abort73* kaže:

“Dok se stopa rađanja smanjila, imigracija i životni vijek se povećao. Od ova tri faktora koja utiču na rast stanovništva, broj rođenih beba je najmanje bitan. I pored toga, predlaže li iko da je ubijanje imigranata ili onih starijih od 65 godina, razuman način da se ograniči rast stanovništva? Ne. Ako je tako, zašto bi bilo ko rekao da je ubijanje nerođenih ljudi razuman način da se ograniči rast stanovništva?”⁶

PRIJETNJA SMANJENJA POPULACIJE

Smanjenje broja stanovništva nije samo problem za Sjedinjenje Američke Države. To je ozbiljna prijetnja društvenom i ekonomskom prosperitetu mnogih zemalja. Mnoge zemlje Zapadne Evrope imaju ekonomske probleme koje njihove vlade pripisuju redukciji stanovništva.

Nekoliko zemalja širom svijeta, uključujući Njemačku, Singapur, Japan i Rusiju, su ponudile podsticaj roditeljima za rađanje djece.⁷ Zašto bi država platila građanima da rađaju djecu? Zato što znaju da svako društvo treba kontinuiran priliv mladih kako bi ostalo zdravo.

Steven W. Mosher, Predsjednik Instituta za istraživanje stanovništva kaže:

“Suprotno onome što možda čujete, najveći problem u mnogim zemljama današnjice nije prenaseljenost, nego nedovoljna naseljenost. U vrijeme fiskalne štednje, posljednja stvar koju trebamo raditi je trošenje više dolara poreskih obveznika da smanjimo stopu nataliteta, na taj način smanjujući ljudski kapital i čineći nas dugoročno sve siromašnijim.”⁸

Problem smanjujuće populacije sam sebe uvećava. Zato što žene imaju manje djece danas, znači da će biti manje roditelja sutra, što će opet dovesti do manjeg broja djece. To što ima sve manje ljudi i sve manje djece, direktno utiče na izumiranje jednog društva.

Legalizirani abortus je rezultirao da 60 miliona poreznih obveznika manje, izdržava stare ljude u Americi. Članak za *National Public Radio* objašnjava da, “u mnogim zemljama, uključujući SAD, radnici plaćaju penzije umirovljenika. Manje djece znači manje radnika koji finansiraju te penzije.”⁹

Budućnost socijalne sigurnosti je u opasnosti jer je sve manje radnika koji je mogu podržati.

Program socijalne sigurnosti je počeo sazrijevati 1960-ih godina, u periodu kada su Amerikanci imali manje djece, živjeli duže, imali manje plata nego što je rastao broj penzionisanih. Kako su se ovi trendovi nastavili, doveli su do toga da danas imamo samo 2,9 radnika po penzioneru, a očekuje se da će ovaj broj pasti na dva radnika do 2030. godine.¹⁰

Ovaj program je bio stabilan kada je bilo više od tri radnika po korisniku. Ali, predviđanja za budućnost

indiciraju da će ta stopa nastaviti da pada sa dva radnika na jednog, kada će program po svojoj trenutnoj strukturi postati finansijski neodrživ.¹¹

Naravno, abortus bi bio moralno pogrešan čak i kada bi bio finansijski isplativ za zemlju. Poenta je da abortus nije samo moralno pogrešan, nego i finansijski neisplativ na kraju. Eliminisanjem velikog procenta čitavih generacija kroz legalizovani abortus, mi smo samo zakomplikovali već postojeće probleme našeg društva.

Eliminisanjem velikog procenta čitavih generacija kroz legalizovani abortus, mi smo samo zakomplikovali već postojeće probleme našeg društva.

POGREŠNO “RJEŠENJE”

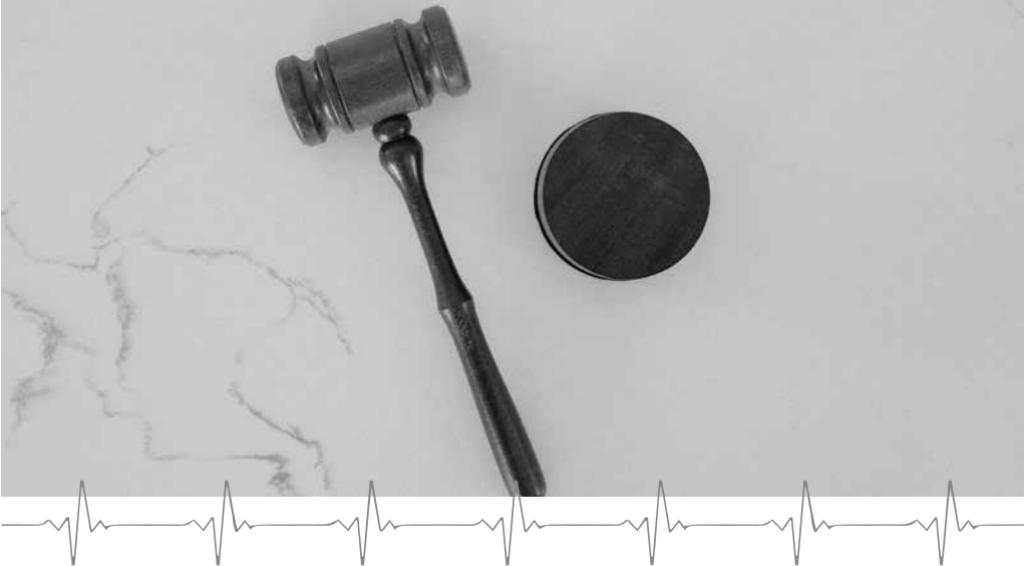
Među zagovornicima prava Za-Život vodi se iskrena debata o upotrebi kontracepcije¹², i stepena do kojeg bi ljudi trebali nastojati da kontrolisu brojnost svoje porodice. Kada je u pitanju brojnost porodice, svi bismo se trebali složiti, rješenja koja se zasnivaju na ubijanju člana porodice nisu prihvatljiva.

Prihvatanjem abortusa kao sredstva za smanjivanje broja mladih, hoće li društvo biti primorano da koristi eutanaziju kao sredstvo za smanjivanje broja starih ljudi? 1980-ih godina, guverner Kolorada, Dick Lamm je poručio stariм ljudima da umjesto da pokušavaju produžiti živote skupim medicinskim sredstvima, oni imaju dužnost da “naprave mesta”(umru). Suočeni sa neodobravanjem, javne ličnosti su naučile da ne verbalizuju ovo potpuno. Ali, još uvijek je prisutan taj osjećaj među nama. Ako stari

ne naprave mjesta, hoće li to društvo učiniti umjesto njih? (To je iskrena zabrinutost o sadašnjim zakonima o “do-stojanstvenoj smrti”, koji su legalizovali ubistvo uz pomoć doktora u velikom broju američkih država.)

Nakon što je novorođenče iz Indijane nazvano “*beba Doe*” (“baby Doe”) legalno ostavljeno da umre odlukom svojih roditelja, bivši Šef službe javnog zdravlja SAD-a general C. Everett Koop je javno izrazio svoj strah da će obavezna eutanazija vremenom rezultirati iz manjka volje mlađe generacije da izdržava starije. Rekao je: “Moj strah je da će jednog dana na svaku bebu Doa u Americi biti deset hiljada baka Doa.”

Trebamo prepoznati da su ljudska bića odgovorna za brigu o Zemlji i prirodnim resursima koji su nam dostupni. Hajdemo onda tražiti pametnije, bolje načine za ljude da se brinu o okolini. Mudro upravljajmo resursima, pravimo hranu i smanjimo siromaštvo. Ali, nemojmo povjerovati u laž da će ubijanje nerođene djece, osoba sa invaliditetom ili starih ljudi, poboljšati budućnost svijeta.

TVRDNJA POKRETA ZA-IZBOR#12

“Kada bi abortus postao ilegalan, žene bi tada umirale od nesigurnih abortusa.”

Zato što je abortus u Americi legalan već skoro pedeset godina, mnogi se pitaju šta bi se desilo kada bi se proglašio nelegalnim širom zemlje. Da li bi i dalje bilo mnogo abortusa, i da li bi veliki broj žena umirao od abortusa u “stražnjim ulicama” gdje bi se koristili barbarski instrumenti poput vješalica, kao što zagovornici prava Za-Izbor tvrde?

Prvo, to što će se nasilna djela protiv nedužnih nastaviti dešavati bez obzira na zakon, je loš argument za nepoštovanje zakona. Postoje zakoni protiv pljačke, silovanja i oružane pljačke, ali, svi ovi zločini se nastavljaju dešavati

Zakoni trebaju obeshrabriti da se zla djela dešavaju, a ne prilagođavati se njima samo zato jer se dešavaju.

u našem društvu. Zakoni trebaju obeshrabriti da se zla djela dešavaju, a ne prilagođavati se njima samo zato jer se dešavaju.

Znači, kako smo vidjeli u pretvodnim poglavljima ove knjige, ako je nerođeno dijete osoba u ranoj fazi razvoja, onda je on ili ona, ljudsko biće koje u potpunosti zaslužuje zaštitu zakona.

Istina je da se srca i umovi a ne samo zakoni trebaju promjeniti u vezi abortusa. Ali, često podcjenjujemo moć zakona da mijenja misli i djela. Kada je ropstvo ukinuto, ljudi su postepeno počeli razmišljati drugačije. Pokret za ljudska prava je donio dalje promjene u zakonu i vremenom u razmišljanju ljudi. Zakon je moralni vodič, učitelj koji pomaže oblikovati savjest društva. Kao što je Martin Luther King mlađi napisao: "Moralnost ne može biti ozakonjena, ali ponašanje može biti regulisano. Sudske odredbe možda neće promjeniti srce ali mogu zaustaviti one bez srca."¹

ZAKON JE KRČIO PUT

Bilo je abortusa u ovoj zemlji i prije nego što je abortus bio legalan, ali brojevi su naglo skočili onog trenutka kada je legaliziran. Centri za kontrolu bolesti (CDC) izvještavaju da se, "od 1970. do 1982. godine, prijavljeni broj legalnih abortusa u SAD povećavao svake godine."² Iako je broj abortusa u SAD dosegao vrhunac 1990. godine, sa 1,6 milijuna,³ još uvijek je bilo približno 862.320 abortusa tokom 2017. godine. (prema posljednjim statističkim podacima iz

2020. godine.)⁴ Zakoni koji su nekada ograničavali abortus, sada ga ohrabruju.

Bivši aktivista za pravo na abortus Bernard Nathanson, priznao je da su on i suosnivači NARAL (*Nacionalne Lige za Pravo na Abortus*), izmislili brojku od jedan milion žena koje su imale nelegalne abortuse u Americi svake godine prije slučaja *Roe protiv Wade*. Projek je, ustvari, bio jedna desetina te brojke, oko devedeset osam hiljada godišnje. I pored toga, mediji su nestrpljivo raširili netačne informacije koje su im dali aktivisti koji podržavaju pravo na abortus.

ISTINA O SMRTI MAJKI OD NELEGALNOG ABORTUSA

Nathanson je također rekao: "Da su on i njegovi suradnici izumili "lijepu, okruglu šokantnu brojku" od pet do deset hiljada smrtnih slučajeva žena godišnje od ilegalnih abortusa."⁵

Istraživanja pokazuju da je 1966. godine, prije prvog državnog legaliziranog abortusa, ukupno 120 majki umrlo od abortusa.⁶ Stvarni broj smrtnih slučajeva od abortusa u dvadeset i pet godina prije 1973. godine, iznosio je u prosjeku 250 godišnje, s najviše 388 u 1948. godini.⁷

1972. godine, abortus je još uvijek bio ilegalan u 80% zemlje, ali 63 prijavljene smrti pripisane su komplikacija izazvanih abortusom. Od ovih smrti, 24 (38%) bilo je povezano s legalnim abortusom, a 39 (62%) s ilegalnim abortusom.

Prepostavimo da je samo jedna od pet smrtnih slučajeva zbog ilegalnog abortusa pravilno identifikovana. To bi i dalje značilo da bi broj žena koje umiru godinu prije

legalizacije abortusa bio manji od dvije stotine, samo 2-4% od pet hiljada do deset hiljada godišnje koje zagovaraju zagovornici prava Za-Izbor.

To nije bilo puko pretjerivanje. Bila je to potpuna izmišljotina u koju se i danas vjeruje.

SMRT MAJKI OD LEGALNOG ABORTUSA

Danas abortus obično nije opasan po život majki. Međutim, uprkos legalnosti abortusa, stopa smrtnosti mnogo je veća nego što mnogi zagovornici prava Za-Izbor priznaju. Široko diseminirani videozapis o odabiru proizведен krajem 1980-ih kaže: "Do 1979. godine, savezna vlada nije mogla nigdje u ovoj zemlji identificirati niti jednu ženu koja je umrla od abortusa."⁸

Ovo je nevjerljiva izjava, jer mnogi izvori dokumentiraju brojne smrtnе slučajevе zbog legalnog abortusa. Prema *American Journal of Obstetrics and Gynecology*: „Ministarstvo zdravstva New Yorka izvijestilo je o sedam smrtnih slučajeva povezanih s abortusom koji su se dogodili između 1980. i 1985. godine. Uzrok smrti u svim slučajevima pripisan je izravno općoj anesteziji.”⁹ Četiri liječnika i istraživači 1986. godine, predstavili su studiju o najmanje 193 smrtna slučaja legalnim abortusom između 1972. i 1985. godine.¹⁰ Prema Centrima za kontrolu i prevenciju bolesti, 411 žena je umrlo od legalnih abortusa od 1973. do 2009. godine.¹¹

Činjenica da, unatoč marljivoj potrazi, ne možemo pronaći više trenutnih statistika o smrtnim slučajevima abortusa, može odražavati nespremnost da se te informacije otkriju.

Otkako su službenici javnog zdravstva prestali istraživati smrt zbog abortusa nakon što je abortus postao legalan, prilika za previd ili prikrivanje smrti uzrokovane abortusom sada je puno veća. Ono što smrtnе slučajevе koji su povezani s abortusom čini teškim za upratiti je da se većina smrtnih slučajeva ne događa tokom operacije, već nakon nje. Stoga se bilo koji sekundarni razlog može identifikovati kao uzrok smrti. Osobno sam prisustvovao komemoraciji žene koja je umrla od legalnog abortusa u klinici za abortuse u Portlandu, u državi Oregon. Ali ta činjenica o njenoj smrti nije prepoznata u novinskim izvještajima.

Otkako su službenici javnog zdravstva prestali istraživati smrt zbog abortusa nakon što je abortus postao legalan, prilika za previd ili prikrivanje smrti uzrokovane abortusom sada je puno veća.

Žena je umrla 2017. godine, u klinici za abortus u Novom Meksiku, dok je imala “kasni abortus”. Službeni uzrok smrti naveden je kao “plućna tromboembolija zbog trudnoće.”¹²

2019. godine, žena je umrla od krvarenja nakon što je prvi put abortirala u klinici za abortuse u Ohaju. Još je jedna žena umrla u istoj klinici 2014. godine, također od krvarenja, nakon drugog abortusa.¹³

Nacija je bila šokirana onim što je otkriveno i izvedeno na svjetlo 2013. godine, u suđenju Dr. Kermit Gosnell. Aborcionist iz Filadelfije je na kraju optužen za osam pokušaja ubistva i smrti nekoliko beba i jedne pacijentice. 2009. godine, smrt Karnamaya Mongar, koja je umrla

nakon abortusa u njegovoj klinici nije tada izazvala istra-
gu.¹⁴ (Druga žena je umrla pod njegovom brigom 2002. godine.)

Sarah Ruiz je napisala: "Reći da je abortus "siguran" po-
stupak zato što je legalan nije samo netačno nego i opasno.
Glavni mediji navode ženu da misli da abortus nije ozbilj-
niji od odlaska zubaru radi čišćenja zuba. Žene su umrle.
Nekima je nanijeta nepopravljiva šteta njihovim tijelima.
Neki životi su zauvijek promjenjeni."¹⁵

MEDICINSKA OPREMA, NE VJEŠALICE ZA ODJEĆU

Budući da su 90% nelegalnih abortusa prije 1973. godine,
uradili doktori, možemo prepostaviti da bi neki doktori
nastavili da rade abortuse (koristeći modernu medicinsku
opremu a ne vješalice) i kada bi abortusi postali nelegalni.
Nažalost, neke žene bi i tada imale abortuse. Ali, mnoge
trudne žene i djeca bi bili spašeni od tragedije abortusa.

Vješalice su dobri propagandni materijali na skupovi-
ma pokreta Za-Izbor ali oni ne pokazuju tačno šta bi se
desilo kada bi abortus ponovo postao nelegalan. Vješalice
ne bi bile korištene za abortuse, nego za dječiju odjeću.

GLAVNI HOROR NELEGALNOG I LEGALNOG ABORTUSA

Ne trudimo se da učinimo otmicu, zlostavljanje djeteta ili
žene sigurnim i legalnim. Ako abortus ubija djecu, naš cilj
ne bi trebao da bude da ga učinimo što sigurnijim i legalni-
jim, nego da ponudimo suosjećajne alternative i zakonska
ograničenja kako bi se izbjegao.

Nažalost, svaki užas koji je bio tačan za nelegalni abortus je takođe tačan za legalni abortus. Abortus je užasan zato što je to proces u kojem instrumenti smrti ulaze u tijelo žene i ubijaju njenu nedužno dijete.

*Abortus je užasan
zato što je to
proces u kojem
instrumenti smrti
ulaze u tijelo žene
i ubijaju njenu
nedužno dijete.*

Ni zakoni, ni sloganji, ni lijepo uređena čekaonica, ni napredna medicinska oprema, ne može promijeniti prirodu abortusa - ubijanje djece i nanošenje povreda majci.

TVRDNJA ZA-IZBOR #13

**“Ja sam osobno Za-Život,
ali žena ima pravo da odluči.”**

Ljudi često kažu: “Ja osobno nikada ne bih izabrala da limam abortus. Ali, svako je slobodan da vjeruje u šta hoće i ja smatram da žene moraju imati pravo da odluče za sebe. Ja neću nametati svoje poglede drugima.” Takve izjave pokazuju da je iluzorno vjerovati da ako smo osobno protiv abortusa, a u isto vrijeme vjerujemo da drugi trebaju imati slobodu da odluče za sebe, da je to neka vrsta kompromisa između stajališta koje podržava abortus i stajališta koje podržava pravo Za-Život. Nije.

Najveći razlog zašto ovaj kompromis neće funkcionirati možemo naći u samoj frazi, “osobno protivljenje”. Da li

je nedužna osoba ubijena zato što je žena izabrala da uradi abortus? Ako nije, nema problema. Ali ako jeste, onda društvo, to znači svi mi, ne možemo sebi priuštiti da ignorisemo ili da pokušamo biti neutralni u vezi ovog ozbiljnog pitanja. Zar ne bismo trebali podržati nerođene osobe dovoljno dugo dok ne odrastu i sami izraze svoje vlastito mišljenje?

Bebi koja umre nije važno da li su oni koji su je odbili zaštитiti bili za abortus ili “tek jedva” Za-Izbor da drugi mogu imati mogućnost abortusa. Ishod je identičan.

ISKRENO PRIZNANJE

Voditeljica radio emisije mi je jednom rekla da je vrijedalo to što su joj neki ljudi govorili da je ona za abortus a ne Za-Izbor. Pitao sam je dok se emisija emitovala uživo: “Zašto ne želite da ljudi govore da ste za abortus? Je li postoji nešto loše u vezi abortusa?”

Odgovorila je: “Abortus je težak. Nije baš da iko želi imati abortus.”

Abortus je težak iz istog razloga zbog kojeg je i pogrešan, zato što je abortus ubijanje djeteta.

Rekao sam: “Ne razumijem. Šta ga čini tako teškim? Zašto neko ne bi želio abortus?”

Frustrirana, sa vidnim uzbudnjem u glasu, odgovorila je: “Pa znaš, teška je stvar ubiti svoju bebu!”

Čim je to rekla, uhvatila se, ali je već bilo prekasno. U trenutku kada je spustila gard otkrila je ono za što je znala da je istina. To je ista stvar koju svi znaju, samo je pitanje da li su voljni da je priznaju. Abortus je težak iz istog razloga zbog kojeg je i pogrešan, zato što je abortus ubijanje djeteta.

Kada jasno razmišljamo, svi znamo da jednostavno nema opravdanja za ubijanje djeteta. Jedini dobar razlog da se suprostavimo abortusu je razlog koji nas tjera da kažemo da ne bi trebao biti legalan za druge; zato što oduzima najosnovnije pravo djeteta - njegovo ili njeno pravo na život.

“NE VOLITE ROBOVLASNIŠTVO? NEMOJTE IMATI ROBA.”

Francis Beckwith piše:

“Ako biste vjerovali da je određena klasa ljudi ubijena metodama koje uključuju čerečenje, gušenje i spaljivanje, koje u mnogim slučajevima rezultira strašnim bolovima, zar ne biste bili zbunjeni ako bi neko pokušao da smanji vaš bijes, govoreći vam da ne morate učestvovati u tim ubistvima ako ne želite? Upravo to čuju pobornici prava Za-Život kada im zagovornici prava na abortus kažu: “Ne sviđa vam se abortus? Nemojte ga imati”, ili “Ja sam Za-Izbor, ali se osobno protivim abortusu.” U umu osobe koja je Za-Život, to izgleda kao da govorite abolicionisti: “Ne sviđa ti se ropstvo, nemoj imati roba” ili da kažete Dietrich Bonhoefferu: “Ne sviđa ti se holokaust, nemoj ubiti Židova.”¹

Prepostavite da je dilanje droge A klase legalizirano, za što su se neki zalagali. Onda, prepostavite da čujete da neko govorи ovo o prodaji kokaina:

“Ja osobno nisam za dilanje droge, ali ovo je stvar o kojoj diler treba sam da se dogovori sa svojim advokatom. Mnogo religioznih ljudi su protiv dilanja droge, ali to im ne daje za pravo da nameću svoju moralnost koja se protivi dilanju kokaina drugim ljudima.

Ne želimo da se vratimo u to vrijeme kada se dilalo u stražnjim ulicama, gdje su ljudi umirali od pogrešno smik-sanog kokaina, kada su jedino bogati ljudi mogli nabaviti drogu a siromašni nisu. Bolje je da sada kvalifikovani dileri droge mogu sigurno dati kokain našoj djeci. Ja osobno ne bih kupovao drogu, tako da nisam za nju, razumijete, ja sam samo za pravo Za-Izbor kada je u pitanju dilanje droge.”

Kada je u pitanju moralni utjecaj, ne postoji bitna razlika između ljudi koji su za dilanje droge i ljudi kojima se osobno ne sviđa, ali ipak vjeruju da se treba legalizovati. Neko ko je Za-Izbor po pitanju silovanja, može tvrditi da to nije isto kao i biti “za silovanje”. Međutim, koja je prava razlika? Zar ne bi stajalište koje podržava pravo Za-Izbor u slučaju silovanja, efektivno promovisalo legitimnost silovanja?

Biti osobno protiv abortusa ali podržavati pravo drugoga na abortus, je samo po sebi kontradiktorno. To je baš kao da kažemo: “Ja sam osobno protiv zlostavljanja djece, ali branim pravo mog susjeda da zlostavlja svoje dijete ako je to njegov izbor.”

Jeste li vidjeli naljepnicu za automobil sa sloganom: “Protiv abortusa? Nemojte imati jedan?” Na prvi pogled, ima smisla. Ta logika se može savršeno primjeniti za pilotiranje aviona, igranje fudbala ili jedenje pice... ali *ne* za silovanje, mučenje, otmicu ili ubistvo.

BEZ KOMPROMISA

Mnoge javne ličnosti su neumoljive u svojoj podršci abortusu. Ali, stav "ja se lično protivim abortusu, ali..." je povijesno bio popularan među političarima koji žele podršku pokreta Za-Život zato što se ne osjećaju dobro u vezi abortusa, ali žele i podršku pokreta Za-Izbor zato što ne žele raditi ništa da ograniče abortus. Moja poenta nije samo da je ovakvo stajalište neodgovorno i kukavičko, iako mislim da jeste. Moja poenta je da je krajnje nelogično. Ipak, nisu samo političari ti koji govore ovo. To je jedna od najčešćih izjava vezanih za abortus; znam zato što sam je često čuo.

Čini mi se da je jedini dobar razlog za osobno protivljenje abortusu taj da se njime ubija nedužno dijete. Ako nije tako, ne trebate biti protiv njega. Ako jeste, ne trebate se onda samo suzdržavati od njega, trebate se protiviti tome da ga i drugi imaju. Trebate podržavati zakone koji ga zabranjuju, upravo iz istog razloga iz kojeg podržavate zakone koji zabranjuju silovanje, zlostavljanje djece i ubistvo.

Abort73.com formuliše to na ovaj način:

"Ja sam lično protiv abortusa, ali bi ljudi trebali biti slobodni da sami odluče. Ako je to vaš stav o abortusu, ako mislite da ste našli neki moralno neutralni kompromis, postavite sebi to isto pitanje u vezi robovlasništva ili linčovanja. Da li biste se ikada usudili da javno kažete da, iako se osobno protivite linčovanju, još uvijek podržavate pravo drugih ljudi da linčuju? Ako nije postojao kompromis u vezi robovlasništva, ne treba da postoji kompromis ni u vezi abortusa. Razlozi zbog kojeg je Vrhovni sud promijenio mišljenje u vezi *Dred Scotta* su isti razlozi zbog kojih bi

trebali promjeniti mišljenje u vezi slučaja *Roe protiv Wade*. Dok god to ne urade, mi ćemo nastaviti da živimo u društvu u kojem se određene žive osobe smatraju imovinom.”²

TVRDNJA ZA IZBOR #14

“Pobornici pokreta Za-Život su za rađanje, ne Za-Život. Njima je samo stalo do fetusa i ne rade ništa da pomognu djeci koja su već rođena, što je evidentno iz načina na koji glasaju.”

Nebrojeni mitovi su pripisani pokretu Za-Život. Jedan primjer je često pominjana izjava: “Pro-lajferima nije stalo do trudnica, niti do djece nakon što se rode.”

Televizijska reporterka, sa upaljenim kamerama mi je prišla jednom na događaju koji je organizovao pokret Za-Život i pitala me kakav je moj odgovor na tu optužbu. Rekao sam: “Pa, moja supruga i ja smo otvorili svoj dom

trudnoj djevojci i plaćali sve njene troškove dok je živjela s nama. Podržali smo je kada je odlučila da svoje dijete da na usvajanje. I kada ste već pitali, dajemo značajan dio naših prihoda za pomoć siromašnim ženama i djeci.”

Nakon toga sam je upoznao sa mojim prijateljem, pastorom koji je stajao do mene. On je zajedno sa suprugom usvojio devetnaestero djece, od kojih su mnogi imali Downov sindrom i posebne potrebe. Reporterka je dala znak kamermanu da prestane snimati. Pitao sam je da li želi intervjuisati mog prijatelja. Odmahnula je glavom i otišla da nađe nekoga ko odgovara njenom stereotipu.

RIJEČ O POKRETU ZA-ŽIVOT

Prvo, dopustite mi da kažem da bez ikakve sumnje, ljudi koji su Za-Život se ne trebaju samo brinuti za nerođene,

nego i za slabe i potrebite, za siročad i udovice, za gladne, napuštene i zlostavljane, bez obzira koliko godina imaju. Trebamo se boriti protiv trgovine ljudima, rasne nepravde i lošeg tretmana starih lica. Trebamo biti poslušni Bogu kada kaže: “Otvaraj usta svoja za nijemoga, za stvar ostavljenoga! Otvaraj svoja usta, sudi pravedno i pribavi pravicu bijedniku i siromašu.” (Mudre Izreke 31, 8-9)

Biti Za-Život ne završava sa zagovaranjem za zaštitu nerođene djece. Ali, zato što su oni najmanja,

Zato što su oni najmanja, najslabija i najranjivija ljudska bića, zato što se ubijaju najvećom brzinom i u najvećem broju, zato što nebrojeni ljudi, pa čak i zakon, podržava pravo da se ubiju, biti Za-Život definitivno počinje sa odbranom nerođenih.

najslabija i najranjivija ljudska bića, zato što se ubijaju najvećom brzinom i u najvećem broju, zato što nebrojeni ljudi, pa čak i zakon, podržava pravo da se ubiju, biti Za-Život definitivno počinje sa odbranom nerođenih.

Ironično, ima onih koji sada koriste termin Za-Život za već rođene, ali rade malo ili nimalo za nerođene. Usvojili su ime ali su napustili njegovo povijesno značenje. To bi bilo kao kada bi ljudi iz devetnaestog stoljeća usvojili pojam "emancipacija" da bi pomagali djeci koja rade prekovremeno u rudnicima, dok bi sa druge strane branili pravo ljudi da kupuju i prodaju robe.

Biti Za-Život sigurno treba značiti više nego biti zabranut za nerođene bebe, ali nikada ne treba značiti manje od toga.

GIGANTSKI VOLONTERSKI POKRET

Slažem se da ljudi koji ukažu na nepravdu trebaju biti dio rješenja. Iskreno, to se već godinama dešava u pokretu Za-Život. Hiljade Za-Život organizacija širom zemlje i svijeta nude besplatne testove na trudnoću, ultrazvučne preglede, savjetovanje, grupe za podršku, časove o brizi za djecu, edukacije o raspolaganju finansijama, čuvanje djece, pelene, odjeću za djecu i smještaj.

Ovome možete dodati, desetine hiljada crkava koje doniraju vrijeme, novac, hranu, pomažu sa popravkama kuće, i pružaju svaku drugu vrstu pomoći trudnicama, samohranim majkama i porodicama slabijeg imovinskog stanja.

Ljudi koji ukažu na nepravdu trebaju biti dio rješenja. Iskreno, to se već godinama dešava u pokretu Za-Život.

Bezbrojne Za-Život porodice usvajaju djecu, otvaraju svoje domove i volontiraju da pomognu djeci nakon što se rode. Ubijeden sam da svi ovi naporci zajedno čine jedan najveći amaterski volonterski pokret u povijesti.

Dok oni koji nude abortuse, naplaćuju ih ženama, oni koji nude alternativu abortusu, nude svoju pomoć besplatno, sa ljubavlju i skoro uvijek “iza scene”. Nasuprot nekim karikaturama, ovi ljudi nisu samo za rođenje, oni su istinski za život. Njima je stalo do djeteta i majke. Pomažu oboma, prije rođenja ali i poslije.

VLADINI PROGRAMI I UBJEĐENJA ZA-ŽIVOT

Zagovornici pokreta Za-Izbor ponekad kažu da se dokaz da Za-Život aktivistima nije stalo do već rođene djece može naći u njihovim glasačkim listićima i u vladinim programima koje podržavaju ili ne podržavaju.

Pravo na život jednog djeteta je osnovno pravo iz kojeg sva druga prava proizilaze, i to je razlog zašto trebamo početi tamo. Nathan Apodaca piše: “Argument pokreta Za-Život je da je pogrešno namjerno ubiti nedužna ljudska bića. Abortus to čini. Dakle, abortus je pogrešan. Kako moje navodno odbijanje velikih vladinih programa i progresivnih političkih ideja pobija taj osnovni Za-Život argument? Ne pobija.”¹

Mnogi Za-Život zagovornici pomažu ženama i djeci kroz sredstva humanitarnih i nevladinih organizacija. Samo zato što ova pomoć nije direktno povezana sa vladom, ne znači da nije stvarna i učinkovita. (I u mnogim slučajevima zato što nevladine organizacije imaju

mogućnost da rade prisnije sa pojedincima, oni mogu biti mnogo efikasniji.)

Kyle Blanchette piše:

“...da, postoji nešto kontradiktorno i nekonzistentno u nekome čiji je Za-Život aktivizam ništa više nego glasanje za kandidata koji se suprostavlja abortusu, a za to vrijeme odbija da makne prstom da pomogne majkama i bebama koje se nalaze u teškim situacijama.

Ali, moramo obratiti pažnju da ne pomiješamo pomoć sa vladinim programima. Oni koji se protive abortusu se u isto vrijeme mogu složiti s tim da majke i bebe zaslužuju našu pomoć a da se ne slažu da je nekima, vladin program o kome se govori, najbolji način da se pomogne. Pro-lajferi koji brinu o majkama i bebama, ali koji su skeptični u vezi efikasnosti i djelotvornosti nekih ili svih vladinih programa, mogu se vidjeti kako daju novac humanitarnim organizacijama koje rade na tome da pomognu majkama i bebama.”²

Nadalje, bez obzira za koga neko glasa, svi američki građani plaćaju poreze koji podržavaju aktuelne vladine programe. “Budući da smo svi podložni istim zakonima o porezu (ljudi koji su Za- Život i oni koji su Za-Izbor) podržavaju ove programe u određenoj mjeri.”³ Velika sredstva koja se daju pokretu Za-Život i koja su enormna, ne zamjenjuju finansije koje se daju vladinim programima koji su vezani za plaćanje poreza.

Neki ljudi vjeruju da trebamo učiniti abortus “sigurnim i rijetkim”, tako što ćemo podržati velike vladine programe koji su usmjereni prema problemu siromaštva i pomoći ženama i porodicama. Ovo vide kao sveobuhvatno Za-Život

rješenje, vjerujući da ako se možemo pozabaviti uzrokom problema koji tjera žene da izaberu abortus, smanjiti ćemo njegovu učestalost. Iako je važno za društvo da identificira i radi na tome da se pozabavi uzrocima problema, da pomogne siromašnim ljudima, ipak, bilo bi fer pitati: "Koja vrsta prakse ili programa mogu odgovoriti na problem žena koje se suočavaju sa neplaniranom trudnoćom bez podržavanja abortusa? Nažalost, bilo kakva podrška industriji abortusa koja nema finansijskog interesa u tome da učini abortus rijetkom pojmom, ustvari čini suprotno, samo ga osnažuje. (Ako je, kao što smo vidjeli u prethod-

nim poglavljima, abortus ubijanje nevine djece, onda ne bismo rekli, npr. "Hajde da učinimo ubojstvo ili zlostavljanje djece sigurnim ili rijetkim.")

Nažalost, bilo kakva podrška industriji abortusa koja nema finansijskog interesa u tome da učini abortus rijetkom pojmom, ustvari čini suprotno, samo ga osnažuje.

Postoji prostor za legitimni razgovor i neslaganje u vezi raznih vladinih programa, kako možemo na najbolji način pomoći ženama i djeci u potrebi. Hajdemo svim sredstvima tražiti pravične i mudi načine da to uradimo. Ipak,

ideja da je svrha Za-Život licemjerna zato što nije u skladu sa određenom listom političih ideja i vladinih programa je problematična. Može biti ili *ad hominem* argument koji nepravedno napada njihov karakter ili *slamnati argument* koji lažno tvrdi da njihov manjak povjerenja u neke vladine programe dokazuje da im nije stalo do ljudi.

Istina je da mnogi Pro-lajferi koje poznajem daju novac velikodušno ne samo da ponude alternative abortusu,

nego i da podrže organizacije koje efikasno i djelotvorno hrane gladne, pomažu siromašne i potrebite u njihovim zajednicama i šire.

TVRDNJA ZA IZBOR #15

**“Biblija ne govori ništa protiv abortusa
i većina kršćana vjeruje
da je *abortus* prihvatljiv.”**

U posljednjim decenijama za neke teologe i svećenike postalo je popularno tvrditi da savjesni kršćani mogu, ili čak trebaju biti za pravo Za-Izbor. *Religijska koalicija za reproduktivni izbor* (The Religious Coalition for Reproductive Choice) je na primjer, usvojila moto, *Za Vjeru. Za Porodicu. Za Izbor.* Prethodno se zvala *Religijska koalicija za abortusna prava* (Religious Coalition for Abortion Rights), i njihov moto je bio *Pobožno Za-Izbor* (Prayfully Pro-Choice).

Argumenti koje iznose ovi zagovornici su plitki, nedosljedni i narušavaju osnovna načela interpretacije Biblije.¹

“Kršćansko” stajalište koje podržava pravo Za-Izbor nije ništa drugo do prilagođavanje modernim sekularnim vjerovanjima, suprostavlja se Bibliji i povjesnim stajalištima crkve.

Neki tvrde da “Biblija nigdje ne zabranjuje abortus”² Ali, Biblija jasno zabranjuje ubijanje nedužnih ljudi (Izlazak 20, 13). Sve što je neophodno kao dokaz da Biblija zabranjuje abortus jeste ukazati na to da Biblija vidi nerođene kao ljudska bića.

OSOBNOST U BIBLIJI

U Bibliji postoje reference za rođenu i nerođenu djecu, ali ne postoji ništa poput "potencijalna" ili "započeta" ili "zamalo" djeca.

Veliki broj antičkih naroda je bio protiv abortusa,³ ali staro Hebrejsko društvo je imalo najjasnije razloge za to zbog njihovih temelja koji se zasnivaju na biblijskoj osnovi. Biblija daje teološku potvrdu biološkim dokazima. Uči nas da su muškarci i žene stvoreni na sliku Božiju. (Postanak 1, 27) Kroz čitavu Bibliju, osobnost se nikada ne mjeri godinama, stupnjem razvoja, mentalnim, fizičkim ili socijalnim vještinama. Osobnost daje Bog u trenutku stvaranja. Trenutak stvaranja ne može biti ništa drugo nego momenat začeća.

Hebrejska riječ koja se koristi u Starom zavjetu za nerođene (Izlazak 21, 22-25) je *yeled*, riječ koja se odnosi na “mlađu djecu, ali se može odnositi i na tinejdžere ili mlađice/djevojke”⁴ Hebreji nisu imali, niti im je trebala, posebna riječ za nerođenu djecu. Ta djeca su bila poput druge djece, samo mlađa. U Bibliji postoje reference za rođenu i

nerođenu djecu, ali ne postoji ništa poput "potencijalna" "započeta" ili "zamalo" djeca.

Job je slikovito opisao kako ga je Bog stvorio prije nego što se rodio. (Job 10, 8-12) Osoba u utrobi nije nešto što može postati Job, već neko ko je bio Job, samo mlađi i manji. Bog se obraća proroku Izajiji kao "onaj koji te stvorio, u majčinoj utrobi te sazdao." (Izajija 44, 2) Ono što svaka osoba jeste, ne samo ono što ona može postati, je već u majčinoj utrobi.

Psalam 139, 13-16 jasno oslikava prisnu umiješanost Boga sa nerođenom osobom. David govori svome Stvoritelju: "Sazdao si me u majčinoj utrobi." Svaku osobu je Bog pojedinačno sazdao. "Sve dane njegovog života je Bog isplanirao prije nego što je bilo ijednoga." (stih 16)

Kao član ljudske rase koja je odbila Boga, svaka osoba je sagrijšeila "u Adamu" i postala je grešnom od samog početka. (Rimljanima 5, 12-19) David kaže: "Sigurno da sam bio grešan kad sam se rodio." Onda se vraća u vrijeme prije nego što se rodio, vraća se na sami početak svog života, govorеći kako je "grešan od kada ga je majka začela." (Psalam 51, 5) Svaka osoba ima grešnu prirodu od trenutka začeća. Ko osim prave osobe može imati moralnu prirodu? Kamjenje i drveće, životinje i ljudski organi nemaju moralnu prirodu, ni dobru ni lošu.

Kada je Rebeka bila trudna sa Jakovom i Ezavom, Biblija kaže: "Bebe su se sudarale u utrobi njenoj." (Postanak 25, 22) Nerođeni su bebe u punom smislu te riječi. Bog je rekao Jeremiji: "Prije nego što sam te stvorio u majčinoj utrobi, poznavao sam te." (Jeremija 1, 5) Nije mogao poznavati Jeremiju u utrobi njegove majke da Jeremija, kao osoba, nije bio prisutan tamo.

U Luki 1, 41 i 44 postoje reference o Ivanu Krstitelju koji još nije bio rođen. Grčka riječ koja se prevodi kao “beba” u ovim stihovima je riječ *brepbos*. Je li to ista riječ koja se koristi za već rođenu bebu, Isusa (Luka 2, 12-16) i za bebe koje su donijete Isusu kako bi primile Njegov blagoslov? (Luka 18, 15-17) To je ista riječ koja se koristi u Djelima apostolskim 7, 19 za novorođene bebe koje je ubio faraon. Piscima Novog zavjeta, kao i onima koji su napisali Stari zavjet, beba je beba, rođena ili nerođena.

Andeo Gabrijel je rekao Mariji da će “zatrudnjeti i roditi sina.” (Luka 1, 31) U prvom stoljeću i u svakom stoljeću, biti trudan znači imati dijete, ne nešto što će možda postati dijete.

STATUS NEROĐENIH

Jedan učenjak je izjavio: “Ako gledamo starozavjetni zakon iz pravog kulturološkog i povijesnog konteksta, evidentno je da je život nerođene osobe predstavljen kao jednak vrijeđan kao i život osobe izvan utrobe.”⁵ Izlazak 21, 22-25 kaže: “Ako se ljudi pobiju i udare trudnu ženu, te ona pobaci, ali druge štete ne bude, onda onaj koji ju je udario neka plati odštetu koju zatraži njezin muž. On neka plati kako suci odrede. Bude li drugog zla, neka je kazna: život za život, oko za oko, Zub za Zub, ruka za ruku, nogu za nogu, opeklina za opeklinu, rana za ranu, modrica za modricu.”

Ovaj odlomak se nekada koristi kao dokaz da je nerođeno dijete manje od čovjeka. Pravilno razumjevanje ovog odlomka pokazuje da se referenca ne odnosi na spontani pobačaj, nego na preuranjeno rođenje. I to je “šteta” koja se

spominje i koja treba biti podmirena, odnosi se i na majku i na dijete. Ovo znači da “suprotno od toga da odobrava abortus, ono u stvari daje status nerođenom djetetu koji ga izjednačava sa njegovom majkom.”⁶

Meredith Kline primjećuje: “Najvažnija stvar o zakonskim propisima o abortusu u Biblijskom zakonu je da ih nema. Bilo je nepojmljivo da bi žena Izraelka željela abortus, tako da nije bilo potrebe da se pominje ovaj zločin u Zakonu.”⁷ Sve što je bilo neophodno da se zabrani abortus je zapovijed: “Ne ubij!” (Izlazak 20, 13) Svaki Izraelac je znao da je nerođeno dijete, pravo dijete. Dakle, spontani pobačaj je smatran gubitkom djeteta a abortus je smatran ubistvom djeteta.

Brojevi 5, 11-31 je neobično poglavlje koje je predstavljalo centralni argument u udžbeniku za proučavanje Biblije koji su koristili zagovornici prava Za-Izbor.⁸ Autori su citirali New English prijevod Biblije koji se može tumačiti kao da Bog uzrokuje spontani pobačaj ženi koja je nevjerna mužu. Drugi prijevodi govore o propadanju bedra i oticanju abdomena. CBS to prevodi kao: “Kada On učini da tvoja utroba drhti i tvoje tijelo otekne.” (Brojevi 5, 21) Biblijski prijevod ESV opisuje to kao: “bedro je otpalo i tijelo je nabreklo.” Nije uopšte sigurno da se ovo odnosi na trudnoću.

Čini se da se očekivalo da Bog napravi neko čudo u vezi gorke vode, da će prouzrokovati neku dramatičnu tjelesnu reakciju u slučaju da je došlo do preljube. ESV Biblija za proučavanje kaže: “...Ženi koja se nađe kriva prijeti život bez djece, što je bila katastrofa u biblijska vremena, a nevinica žena će zasigurno biti slobodna i imati će djecu.”⁹

Bog je tvorac života i On jedini ima pravo da odlučuje o ljudskom životu i smrti. On nam jasno daje do znanja da mi kao njegova stvorenja ne smijemo to raditi.

Biblijsko proučavanje, prema ljudima koji su za pravo Za-Izbor, sugerije da ako Bog uzrokuje spontani abortus, to ustvari pokazuje da On odobrava da i ljudi uzrokuju pobačaj. Ovo je veoma slobodna interpretacija, budući da u tekstu ni žena, ni muž, ni svećenik, nisu odlučili da žena napravi abortus. Bog je tvorac života i On jedini ima pravo da odlučuje o ljudskom životu i smrti. On nam jasno daje do znanja da mi kao njegova stvorenja *ne smijemo to raditi*. (Izlazak 20, 13)

BOG I SPONTANI POBAČAJI

Zagovornici prava Za-Izbor također koriste i Hošea 9 koji opisuje Božiju kaznu protiv Izraela, zbog njihovog idolopoklonstva i odbacivanja Njega, te govori o spontanim pobačajima kako bi iznijeli tvrdnju da je Bog naklonjen abortusu jer je izazvao spontane pobačaje. Stih 11 kaže: "Efraimova slava će odletjeti poput ptice - bez rođenja, bez trudnoće i bez začeća!" Stih 14 kaže: "Daj im, o Gospode - što ćeš im dati? Daj im pobačajnu maternicu i suhe grudi."

ESV Biblija za proučavanje kaže ovo u Hošei 9, 10-14:

"Kada Izrael odbije Božiju milost, tada ostaju prepušteni sami sebi. Osuda je dramatična zato što od sada neće više biti rođenja, trudnoće, pa čak ni začeća. Ako se nacija uskoro ne promjeni, uskoro će biti na putu da izumre..."

Utroba koja pobacuje bi bila sušta suprotnost plodnosti koju su ljudi tražili u štovanju boga Baala.”

Iako je Bog dopustio ove spontane pobačaje u sklopu svoje osude za Izrael (osuda je ključna tema u ovom poglavljiju), ovi stihovi u Hošeji ne podržavaju abortus. Nećemo razumijeti ovo poglavlje, (ni spontane pobačaje generalno), ako zaboravimo šta se iznova i iznova ponavlja, a to je da Bog ima ekskluzivnu privilegiju nad životom i smrću koju ni jedan čovjek nema:

“Vidite sada, da Ja, Ja jesam! I da drugog Boga pored mene nema! Ja usmrćujem i oživljujem; ja udaram i iscje-ljujem, i nitko se iz ruke moje ne izbavlja.” (Ponovljeni zakon 32, 39)

“Bog daje smrt i život, ruši u grob i odande diže.”
(1. Samuelova 2, 6)

Ipak, neki ljudi koriste argument da je razlog velike stope spontanih pobačaja u prirodnom reproduktivnom procesu, Bog, koji u suštini, “radi abortuse.” Ali, razlika je velika između spontanog pobačaja i abortusa koji čovjek uradi.

Nismo mi pokrenuli te male otkucaje srca, stvorili krv koja prolazi kroz vene malog fetusa, niti smo predodredili dane djetetovog života, kako je Bog to uradio. Dakle, kada ljudska bića imaju abortus, tada uništavaju Božiju kreaciju bez njegove dozvole. Ali, kada Bog odluči da rano oduzme život djeteta putem spontanog pobačaja, On ima pravo na to. To je njegovo dijete, njegova kreacija, njegovo remek-djelo. (Efežanima 2, 10; Marko 10, 14)¹⁰

Što Bog odluči da uradi, na njemu je - Mi nismo Bog. Spontani pobačaji nisu naša odgovornost. Naša odgovornost su smrti uzrokovane abortusom.

Božija ljubav prema djeci i njegovo praćenje djetetovog začeća i rođenja su jasne istine iz Biblije. Te istine se ne protive ovlastima koje Bog ima nad životom i smrti.

ŽRTVOVANJE DJECE

Žrtvovanje djece nailazi na osudu kroz Bibliju. Jedino su najnazadnja društva tolerisala takvo zlo. Pronađene su neke prastare deponije, pune kostiju hiljada i hiljada raskomadane novorođenčadi. Ovo je zapanjujuće, slično otkrićima hiljada i hiljada mrtvih beba koje su bacile moderne klinike za abortus.

Jedan učenjak drevnog Bliskog Istoka naziva žrtvovanje djece “Kananski pandan za abortus.”¹¹

Sveto Pismo osuđuje prolivanje nevine krvi. (Ponovljeni zakon 19, 10; Izreke 6, 17; Izajija 1, 15; Jeremija 22, 17) Iako je ubijanje svih nedužnih ljudskih bića gnusno, Biblija gleda na ubijanje djece kao posebno odvratno. (Levitski zakonik 18, 21; 20, 1-5; Ponovljeni zakon 12, 31)

ABORTUS I POVIJEST CRKVE

Kršćani su kroz crkvenu povijest ujedinjenim glasom podržavali čovječnost nerođenog djeteta.¹²

Kršćani su kroz crkvenu povijest ujedinjenim glasom podržavali čovječnost nerođenog djeteta.

Barnabina poslanica iz drugog stoljeća govori o “ubicama djeteta kao o onima koji ubijaju karakter Božiji.” Trebamo se ponašati prema nerođenom djetetu isto kao prema bilo kojem drugom “bližnjem” govorеći: “Voli svoga bližnjega više

nego svoj vlastiti život. Nemoj pogubiti dijete abortusom. Nemoj ubiti ono što je već začeto.” (19, 5)

Didache, katekizma iz drugog stoljeća za mlade obraće-nike govori: “Nemoj ubiti dijete abortusom, ni novorođen-če.” (2, 2) Klement iz Aleksandrije je izjavio da, “oni koji koriste medikamente za abortus da prikriju svoj blud, ne dovode samo do direktnog ubistva fetusa već i cijele ljud-ske rase.” (Pedagogija 2, 10; 96, 1)

Braneći kršćane prije Marka Aurelija 177. godine po-slijе Krista, Athenagoras je govorio: “Kakav razlog bismo mi imali da počinimo ubistvo, kada kažemo da su žene koje izazivaju abortuse ubice i da će morati polagati račun Bogu?...Fetus u majčinoj utrobi je živo biće i samim tim je pod Božjom brigom.” (Molba za kršćane 35, 137-138)

Tertulijan je rekao: “Nije bitno da li oduzimaš život koji je već rođen ili uništavaš onaj koji tek treba da se rodi. U oba slučaja, uništavanje je ubistvo.” (Apologija 9, 4) Vasilije veliki je potvrdio: “Oni koji daju medikamente za abortus, za uništenje začetog djeteta u utrobi su sami ubice, zajed-no sa onima koji uzimaju otrove.” (Kanon 188, 2) Jerom je abortus nazvao “ubistvo nerođenog djeteta.” (Pismo Eu-stahiju 22, 13)

Augustin je upozorio na užasan zločin “ubistva nerođe-nog djeteta.” (O braku 1, 17-15) Origen, Ciprijan i Krizo-stom su bili među mnogim drugim istaknutim teolozima i crkvenim vođama koji su osudili abortus, nazvavši ga “ubijanje djece”.¹³

Kroz stoljeća, rimske katoličke vođe su dosljedno uka-zivali na svetost ljudskog života.

Na isti način, protestanski reformista John Calvin se vodio Biblijom i historijskom pozicijom crkve kada je potvrdio:

“Fetus, iako skriven u utrobi majke, već je ljudsko biće. Najmonstruozniji zločin je lišiti ga života koji nije ni počeo uživati. Ako se čini da je gore ubiti čovjeka u njegovoj vlastitoj kući, nego u polju, zato što je nečija kuća mjesto svetog skloništa, čini se da je okrutnije ubiti fetus u utrobi majke prije nego što ugleda svijetlo dana.”¹⁴

Moderni teolozi sa snažnom biblijskom orijentacijom su se obično slagali da abortus uzrokuje smrt djeteta. Dietrich Bonhoeffer koji je izgubio svoj život protiveći se Hitlerovom ubijanju nedužnih u Njemačkoj, tvrdio je da je abortus “ništa drugo, nego ubistvo.”¹⁵

Teolog Karl Barth je izjavio: “Nerođeno dijete je od prvog trenutka dijete...čovjek je, ne stvar, ne samo dio majčinog tijela...Oni koji žive po milosti će uvijek biti voljni da pokažu milost, posebno jednom ljudskom biću koje je toliko ovisno o milosti drugih dok se ne rodi.”¹⁶

JE LI OSUĐIVAČKI I BEZ LJUBAVI VJEROVATI DA JE ABORTUS UBIJANJE DJETETA?

Nažalost, uprkos jasnom naučavanju Biblije o tome da su nerođeni u potpunosti ljudi i da ih je Bog stvorio, biblijska poruka ljubavi se često pogrešno tumači kada je u pitanju abortus. Ova poruka na mojoj Fb stranici pokazuje uobičajeno mišljenje: “Bog želi savez, razumijevanje, suosjećanje, ljubav, neosuđivanje...ljudi koji govore da žene ne trebaju imati abortus, kao da govore: “Osuđujem te i kritikujem.”

Za mnoge ljude, Isusove riječi “Ne sudi” znače, nikada ne dovodi u pitanje nečiju odluku za abortus, a ljubav

i razumijevanje za njih znaće, da nikada ne pokušavamo odvratiti nekoga od razmatranja abortusa. U stvari, mnogi misle da je “osuđivački” čak i reći da je abortus pogrešan. Je li osuđivački i neljubazno reći da je udaranje ili napuštanje bebe pogrešno? Kada ljudi čuju za novorođenčad koja su nađena u kanti za smeće, je li osuđivački i neljubazno to što oni vjeruju da je užasna stvar da neko uradi nešto takvo?

Istina je da je Bog ljubav! (1. Ivanova 4, 16) i da njegovi sljedbenici trebaju voljeti bližnje kao sami sebe. (Marko 12, 31)

Trebaju biti puni suosjećanja i poniznosti (1. Petrova 3, 8), i ne trebaju biti samopravedni i nepravedno suditi ili osuđivati druge. (Luka 6, 37)

Vjernici su takođe pozvani da govore istinu u ljubavi. (Efežanima 4, 15, 25) Ljubav ne znači da kažemo da je svaki izbor dobar. (Da jeste, Bog ljubavi onda nikada ne bi osudio grijeh kao što iznova i iznova radi u Bibliji. Ne bi ni postojalo nešto što se smatra grijehom, niti bi bilo potrebe da nam bude oprošteno.) Ako abortus stvarno šteti ženama i ubija djecu, onda dugujemo ženama da im nježno i u ljubavi ukažemo na istinu, nudeći im milost i pomoć.

*Ako abortus
stvarno šteti
ženama i ubija
djecu, onda
dugujemo ženama
da im nježno i u
ljubavi ukažemo na
istinu, nudeći im
milost i pomoć.*

Mlada žena koja je rekla da vjeruje da abortus oduzima život nedužnom djetetu, rekla mi je da će odvesti svoju prijateljicu do klinike za abortuse da uradi abortus zato što je voli. Rekla je: “To radiš kada voliš nekoga, čak iako se ne slažeš s tim.”

Pitao sam: "Ako bi tvoja prijateljica htjela da ubije roditelje, brata ili sestru i imala pušku u ruci, i kada bi te pitala da je odvezesi do njihove kuće, da li bi to uradila?"

"Ne, naravno!"

Ali, osim zakonitosti, koja je razlika? Nikada ne pokazujemo ljubav time što ćemo pomoći drugima da ubiju, ne samo zbog ozlijeda koje se nanose žrtvama, nego i zbog povreda koje nanose sebi. Nikada nije u najboljem interesu majke da ubije svoje dijete. Zato joj nikada ne trebamo reći da je u redu da to uradi, i nikada joj ne trebamo pomoći da oduzme život djetetu i tako nosi krivicu i žaljenje čitavog života. Pravo suošćeđanje je puno milosrđa i istine kao što je Isus. (Ivan 1, 14)

BIBLIJA I DJECA

Biblija je jasna, da je svako dijete u utrobi majke stvorio Bog. Čak štaviše, Krist voli to dijete i dokazao je to postavši poput njega. Proveo je devet mjeseci u utrobi majke.

Konačno, Krist je umro za to dijete i time je pokazao koliko mu je ono dragocjeno.

Biblijski pogled na djecu je da su oni dar od Gospoda.

*Biblijski pogled na
djecu je da su oni
dar od Gospoda.*

(Psalam 127, 3-5) Ali, društvo se ponaša prema djeci sve više kao prema obavezama. Moramo naučiti da ih vidimo onako kako ih

Bog vidi i da se ponašamo prema njima kako nam Bog zapovijeda da se ponašamo. "Štitite slabe i sirote, vratite pravdu jadniku i siromahu! Izbavljajte potlačenog i ubogog: istrgnite ga iz ruku bezbožničkih!" (Psalam 82, 3-4)

ZAKLJUČAK

“Kako ja mogu pomoći spasiti žene i djecu od abortusa?”

Ako smatrate da ste za pravo Za-Izbor, za pohvalu je da ste pročitali ovu knjigu do kraja i ustvari vidjeli kakav je stav prava Za-Život. Nadam se da ćete razumjeti koliko je važno prihvatići dokaze o čovječnosti nerođene djece i da ćete naći uvjerljive razloge protiv abortusa.

U naučno-fantastičnoj priči, član posade jednog svermirskog broda je uhvatio glas djevojčice putem radio valova. Djevojčica je zarobljena na planeti koja umire. Ali, “Vrhovna odredba” obavezuje posadu na politiku nemiješanja, i oni zaključuju da ne mogu spasiti djevojčicu. Samo jedan član posade misli drugačije. Onaj koji je čuo njen

glas. Baš u tom trenutku kada su se spremali da odu i ostave je da umre, oficiri na brodu čuli su još jedan radio prijenos. Ovoga puta su svi čuli njen glas. Istog trena su se svi predomislili. Shvatili su da moraju spasiti djevojčicu, bez obzira na cijenu.

Šta se dogodilo? Odredba se nije promjenila. Djevojčica se nije promjenila. Njihovo saznanje za njen problem se nije promjenilo. Ono što se desilo je da su sada njihova srca znala ono što njihove glave nisu odmah mogle registrovati, ovo je stvarno malo dijete koje će umrijeti. Ona više nije teorija, nego činjenica.

Naša voljnost da se uhvatimo u koštač sa činjenicom da su nerođena djeca, prave i dragocjene djevojčice i dječaci, i ne samo u teoriji, nego i u stvarnosti, ne samo u našim glavama nego i u srcima, u velikoj će mjeri odrediti šta ćemo uraditi sa djecom koja su u opasnosti od smrti.

*Kada biste imali i
najmanju sumnju
da bi neko mogao
biti povrijeđen,
ipak biste usmjerili
tu sumnju prema
zaštiti ljudskog
života, zar ne?*

Ali, šta ako još uvijek niste ubijeđeni da svaka trudnoća treba da uključuje i dijete? Ako se vozite svojim krajem i vidite kartonsku kutiju na sredini ceste u koju bi moglo da stane dijete, zar je ne biste zaobišli? Zar ne biste bili voljni i pogriješiti ako je život u pitanju? Kada biste imali i najmanju sumnju da bi neko mogao biti povrijeđen, ipak biste usmjerili tu sumnju prema zaštiti ljudskog života, zar ne?

Sa druge strane, ako ste sada sigurni da abortus ubija ljudsko biće, osobu koja je vrijedna zaštite, možda se pitate:

“Šta bih ja sada trebao/la da radim sa ovim ubjedjenjem?
Šta ja to mogu promjeniti?”

Prije mnogo godina, organizacija za pomoć gladnima je isprintala poster na kojem je bila slika izgladnjene majke i djeteta, kao i pitanje: “Kako nahraniti miljardu gladnih ljudi?” Buljio sam u poster dok sam stajao na cesti. Sama pomisao na tako ogromne potrebe je obeshrabrujuća i zbog toga možemo pomisliti: “Nemoguće je, ne trebamo se ni truditi. Onda sam na dnu postera vidio odgovor u nekoliko riječi: “Jedno po jedno.”

*Možemo promijeniti
stvari u vezi
abortusa, jedan po
jedan život.*

Tako možemo promijeniti stvari u vezi abortusa, jedan po jedan život. Evo pet načina kako se možete uključiti.

OBRAZUJTE SE

Detaljno se informišite. Znajte činenice, kao i najbolje odgovore na argumente strane Za-Izbor. Nekoliko puta pročitajte sva poglavља ove knjige. (Još jedno dobro mjesto od kojeg možete početi je edukativni website *Abort73*¹ koji sam citirao ovdje.) Možda vi, ili članovi vaše porodice imate mogućnost da otvorite vrata svog doma trudnici koja treba podršku i mjesto za stanovanje. Možda imate želju da udomite ili usvojite dijete. Ovo su sve Za-Život akcije i one kumulativno mijenjaju stvari u životima ljudi, jedne po jedne osobe.

DONESITE PERSPEKTIVU ZA-ŽIVOT

Kada je prikladno, uključite teme koje se tiču abortusa u razgovore, i objavljujte ih na blogovima ili društvenim

mrežama. Ljubazno izazovite druge da razmisle o svojim prepostavkama. Biblija kaže da govorimo umjesto onih koji ne mogu govoriti za sebe. (Izreke 31, 8-9) Pomaže, kada pokažete ljubav onima koje pokušavate ubijediti u nešto.

Sjetite se, osobni interesi, poricanje i racionalizacija okružuju ovu temu. Neko može biti Za-Izbor zato što je imao abortus, preporučio nekome da ima abortus, platio abortus, vozio svoju djevojku, ženu ili kćerku da abortira, i zbog toga ima osobne razloge zbog kojih ne želi da vjeruje da abortus ubija djecu. Trebamo pristupiti ovoj osjetljivoj temi na kristolik način, pokazujući milost i istinu. (vidi Ivan 1, 14)

Možete takođe pričati sa djecom i unucima o svetosti života i čovječnosti nerođenih. Učenjem i pokazivanjem primjerom kako voljeti ljude i djecu svih godina, prenosimo Za-Život svijetonazor budućim generacijama.

PODRŽITE ORGANIZACIJE ZA-ŽIVOT

Možda razmišljate o tome da započnete službu Za-Život u vjerskoj zajednici, ili da nađete neku u mjestu gdje živate.² Darujte vrijeme, novac, opremu, odjeću ili profesionalne vještine centrima za trudnice, organizacijama za usvajanje, centrima za žene, programima za apstinenciju, edukativnim i političkim organizacijama koje podržavaju pravo Za-Život kao i drugim Za-Život grupama. Možete im pokositi travnjak, očistiti ured, popraviti prilaz za auto ili aparat za kopiranje, ili pomoći sa vodoinstalaterskim poslovima. Možda im možete dizajnirati ili održavati web stranicu ili im popraviti kompjutere.

Svako od nas može ponuditi bogomdane resurse Gospodu. Traži od Boga da ti pokaže jedinstvene načine kako ti možeš pomoći. On će koristiti tvoje vještine i novčana sredstva da učini promjenu. Postavi sebi pitanje: "Šta mi je Bog darovao? Kako mogu to koristiti da dotaknem živote?"

Prije mnogo godina, moj prijatelj je koristio svoje graderbinarske vještine da obnovi kuću koja je postala resursni centar za trudnice u mom rodnom gradu. Ovaj čovjek koji po stasu može parirati vrhunskim igračima američkog fudbala, nije možda pravi izbor za osobu koja će savjetovati trudnice. Ipak, ono što je on uradio će imati trajni utjecaj na hiljade žena i djece.

BUDITE PRISUTNI ISPRED KLINIKA ZA ABORTUSE

Razmislite o ideji da se tiho molite, držite natpise i dijelite informacije o pravu Za-Život, podijelite Evanđelje ispred klinike za abortuse.

Pastor je jednom podijelio potresnu priču o ženi koja je imala abortus i koju je on savjetovao. Dok je odlazila iz njegovog ureda, pitao je: "Šta bi uradila da je itko stajao ispred klinike za abortus gdje si ti išla da uradiš abortus?" Rekla je da je odlučila prije nego što je izašla iz kuće da neće ući u kliniku ako vidi ikoga da stoji ispred klinike i protestuje protiv abortusa. Tragično je da nije bilo nikoga. Priča ove žene, koja vjerovatno nije izolovan primjer, pokazuje kolika je potreba za djelovanjem.

Denny Hartford, predsjednik misije *Vital Signs*, piše: "Znači li nešto molitva ispred centara za abortus ili poziv ženama sa pločnika? Sigurno da znači! Zbog svjedočanstava

koje smo primili tokom godina, uvjereni smo da Bog radi divne stvari kroz naše mirno prisustvo uz molitvu ispred klinika za abortus.”

Kada ljudi vide da se borite za prava nerođenih, oni tvrdih srca će vas prezreti. Ali, oni čija srca omekša Božiji Duh će pokazati interes i možda iskreno i saslušati. Možda budu otvoreni kada budete pričali o Isusu, ne samo o nerođenima i ljepoti života. I ako se nekome ne budete sviđali, pa šta onda? Na Sudnjem danu, svako od nas će stajati ispred Jednog. Neće biti važno šta su drugi mislili ili rekli o nama.

Postoje službe kao što su *Sidewalk Advocates for Life* koje mogu svijedočiti o efikasnosti onoga što oni nazivaju “zagovaranje sa pločnika”:

“Vidjeli smo mnogo čuda kada ljudi dođu da se mole i na miran način se obraćaju onima koji idu u centre za abortus. Mnogi od nas smo ostali u kontaktu sa majkama kojima smo pomogli, a neki od nas su i upoznali djecu koja su spašena Božjom milošću!”

Zakon ljubavi nas takođe motiviše da damo novac, ponudimo smještaj, odjeću za bebe, usvajanje, pravnu pomoć, savjetovanje i druge oblike podrške trudnicama.

Veoma često, jedina stvar koju žena sa neplaniranim trudnoćom treba da čuje je: “Ovdje smo da ti pomognemo.” ...Ima li ljudi koji odbijaju vašu pomoć? Apsolutno. Ipak, mi vjerujemo da mijenjamo stvari time što smo prisutni da se molimo za te porodice i da zastupamo za nerođenu djecu u svojim zajednicama.³

Zagovornici Za-Život ne rade samo na zaustavljanju abortusa. Zakon ljubavi nas takođe motiviše da damo novac, ponudimo smještaj, odjeću za bebe, usvajanje, pravnu pomoć, savjetovanje i druge oblike podrške trudnicama.

MOLI SE

Na kraju, molite se radovno za službu Za-Život, vjerske zajednice, majke, bebe i one koji rade abortuse. Savladavanje duhovne tame zahtjeva duhovno ratovanje sa poniznom i ustrajnom molitvom. (Efežanima 6, 10-20)

Možda možete organizirati molitvenu grupu sa ljudima koji slično misle u vašim zajednicama ili crkvama.

Vidimo neke ohrabrujuće pomake na frontu Za-Život. Broj abortusa u SAD je u redovnom padu od 1990. godine.⁴ Vjerujem da pokret Za-Život, sastavljen od pojedinaca koji daju svoje vrijeme, resurse, novac i napore, trebaju preuzeti veliku zaslugu za ovaj brojčani pad. U isto vrijeme, moramo shvatiti da danas ima više medicinskih abortusa nego ikad ranije, i da trebamo raditi više da obrazujemo ljude o ovoj tužnoj realnosti.⁵

Ipak, svakog dana se obavi više od 2000 abortusa u Sjedinjenim Američkim Državama. Ima još mnogo posla za uraditi, i dobra vijest je da svako od nas može uraditi nešto. Neka se u svom srcu i djelima smilujemo najmanjoj i najslabijoj Božijoj dragocjenoj djeci i pružimo ljubav i suočjećanje njihovim majkama.

PRILOG

Povijesna veza između rasizma i abortusa

Bolno sam svjestan da zagovornici i protivnici iz bilo kojih razloga pogrešno citiraju ili predstavljaju činjenice, ili ih vade iz konteksta. Vidio sam da pobornici strana Za-Život i Za-Izbor to rade, ali i da citiraju nepouzdane izvore.

Govorim to zato što uključujem u ovaj prilog činjenice koje bi skrenule pažnju sa glavne knjige, ali koje su i dalje važne za one koji žele da razumiju povijest pokreta prava na abortus, i kako su se njihova vjerovanja i vrijednosti prenijele na osnivanje organizacije *Planned Parenthood*,

koja je vodeća organizacija u svijetu koja promoviše i pruža usluge abortusa.

Nekima se ovo može činiti kao jedna od onih klevetičkih prevara sa interneta koje su pune lažnih tvrdnjki. To mogu da razumijem jer ni sam ne volim takve stvari. Kada sam prvi put čuo ljude kako pričaju o korijenima organizacije *Planned Parenthood* i uvjerenjima Margaret Sanger,

nisam im vjerovao. Vidio sam citate u knjigama, ali kako sam mogao znati da li su tačni? Zato sam otisao u najveću biblioteku u Oregonu u nadi da će naći originalne izvore. Našao sam ih i pročitao izvorne dokumente. Svaki citat koji ćete vidjeti ispod je napisan riječ za riječ kao u primaranom izvoru, ne sekundarnom.

Margaret Sanger je bila glavna osnivačica i prva predsjednica organizacije "Planned Parenthood". Pod njenim vodstvom, "Planned Parenthood" je počeo da posmatra abortus kao još jedan način da se kontroliše stopa rađanja onih koje su smatrali inferiornim.

Margaret Sanger je bila glavna osnivačica i prva predsjednica organizacije *Planned Parenthood*. Pod njenim vodstvom, *Planned Parenthood* je počeo da posmatra abortus kao još jedan način da se kontroliše stopa rađanja onih koje su smatrali inferiornim.

Trideset godina kasnije, u toj biblioteci sam napisao: "Ispred mene je gomila originalnih spisa Sangerove kao i kopija njenog časopisa, *Kontrola rađanja* (Birth Control Review). Ohrađujem čitaoce da pogledaju ove spise i odluče za sebe kakav stav će imati prema vjerovanjima i stavovima koje su

izrodili *Planned Parenthood* i *Američki pokret za abortus*. (American abortion movement)

Margaret Sanger je govorila o siromašnima i hendi-kepiranima kao o "zlokobnim silama, hordama neodgovornosti i imbecilnosti", iznoseći da je njihovo postojanje "napad na inteligenciju i rasno zdravlje."¹ Upozorila je na "neselektivno razmnožavanje" među onima koji su manje podobni, koji će na svijet donijeti buduće glasače "koji mogu uništiti naše slobode i koji mogu ugroziti budućnost civilizacije."² Manje privilegovane članove društva je nazivala "mrtvom težinom ljudskog otpada."³

U poglavlju pod nazivom *Okrutnost milostinje*, Sanger je tvrdila da: "Grupe koje pomažu trudnicama da odluče roditi djecu, štete zajednici i budućnosti rase."⁴ Tvrđila je također: "Posljedice materinskih zaklada i centara koje podržava privatna filantropija će imati ili možda već imaju tendenciju ka disgenici."⁵ To što ona koristi tehnički izraz *disgenika*, jasno pokazuje njen vjerovanje da pomaganje ovim ženama krši Darwinovu doktrinu preživljavanja najjačih, kojom su slabiji prirodno eliminisani zbog svoje inferiornosti.

Ovaj isti duh prožima časopis Sengerove, *Kontrola rađanja*. Pun je članaka sa naslovima poput, "Svjetski problem rase", "Prema unaprijeđenju rase" i "Eugenička sterilizacija: Hitna potreba."⁶ Posljednji članak je napisao Dr. Ernst Rudin, 1933. godine, vođa Njemačkog eugeničkog pokreta koji je u to vrijeme postavljao temelje za nacističke planove "unaprijeđenja rase" i "etničkog čišćenja". (Ovo nije špekulacija ili pretjerivanje; ovo je povjesna činjenica.)

U istom izdanju objavljen je članak pod nazivom, *Defektne porodice* (Defective families) koji “američke Rome” naziva “porodicom degenerika” koju je započeo čovjek i “žena niže rase” i nadalje upozorava da se njihova “zagadljena plazma može naći u sedam država Srednjeg Zapada.”⁷ Takođe, u tom istom izdanju, u svom članku *Kontrola rađanja i sterilizacija*, saradnik i ljubavni partner Sangerove, Dr. Havelock Ellis je napisao: “Sterilizacija bi ...pomogla, iako na taj način ne bi bilo moguće eliminisati mentalno nepodobne elemente iz stanovništva. To bi bio samo početak.”⁸ Studenti povijesti znaju gdje je taj “početak” završio jedno desetljeće kasnije, pod vodstvom posvećenika eugenici Adolfa Hitlera. (Iako Sangerova nije lično pisala ove članke, kao osnivačica i predsjednica bila je odgovorna za sadržaj časopisa i ideje koje su promovisane.)

Međunarodni eugenički pokret, čiji je dio bila Margaret Sanger, otvoreno je podržavao rasnu politiku nacista, mакар onu iz 1938. godine, kada je Sanger dala uvodni govor dobrodošlice na međunarodnoj eugeničkoj konferenciji.

Prema Marvinu Olaskom, projekat Margaret Sanger koji se zvao “crnački projekt”, bio je “pozdravljen zbog svog zalaganja u širenju kontracepcije među onima kojih se eugenika najviše bojala.”⁹ Kada je postalo očito da kontracepcija dovoljno ne smanjuje crnačku populaciju i druge grupe, eugenisti su se okrenuli abortusu kao rješenju za zaustavljanje širenja neželjenih rasa i porodica.

Po riječima Margaret Sanger, pomoći slabijima i manje privilegovanim da prežive, i dozvoliti im da se razmnožavaju, bilo bi pravljenje koraka unazad u evoluciji čovjeka: “Umjesto da smanjujemo i ciljamo da eliminišemo grupe

koji su najštetnije za budućnost rase i svijeta, na ovaj način ih činimo u prijetećoj mjeri dominantnim.”¹⁰

Ove “grupe” su bili siromašni i neobrazovani, veliki dio njih su bile etničke manjine. Sangerova je bila više zainteresirana da “eliminiše” ove “grupe” (čitajte “ljude”), nego da im pomogne. (U skladu sa onim što smo mogli vidjeti u Tvrđnji#2 ove knjige, ključni dio dehumanizacije ljudi bila je semantička manipulacija u kojoj su korištene druge riječi kao što su “grupe”, riječ koja se obično koristi za stoku i druge životinje. Isto se može primjeniti na druge riječi kao što su: tkivo, nakupina ćelija, pa čak i fetus kada se nastoji zaoobići riječ dijete koje sa sobom nosi konotaciju osobnosti.)

Ova povijest nam objašnjava zašto do današnjeg dana *Planned Parenthood* nije uradio ništa da promoviše usvajanje ili pomogne siromašnim ženama iz manjinskih skupina koje odluče da podare život svojoj djeci umjesto da ih abortiraju. U stvari, ova organizacija ciljano bira siromašnije oblasti grada gdje većinom žive manjinske skupine da bi tu izgradila svoje klinike. To djelimično objašnjava zašto su stope abortusa među manjinama dramatično veće nego kod bjelaca. *Guttmacher Institut* tvrdi da je stopa abortusa na 1000 žena u životnoj dobi od 15 do 44 godine u Americi, raspoređena na 10% kod bjelinja, 18,1% kod latinoamerikanki i 27,1% kod afroamerikanki.¹¹

Do današnjeg dana "Planned Parenthood" nije uradio ništa da promoviše usvajanje ili pomogne siromašnim ženama iz manjinskih skupina koje odluče da podare život svojoj djeci umjesto da ih abortiraju.

BlackGenocide.org je podjelio ove statističke podatke o posljedicama abortusa na crnačke zajednice.

U prosjeku, 1.876 crnačkih beba se abortira svakog dana u Sjedinjenim Američkim Državama. Ova učestalost abortusa je rezultirala ogromnim gubicima života. Procijenjeno je da su od 1973. godine, crnkinje imale oko 16 miliona abortusa. Michael Novak je izračunao: "Budući da je trenutni broj crnaca koji žive u SAD 36 miliona, 16 miliona onih koji nedostaju je veliki gubitak, jer bez abortusa, američka crnačka zajednica bi sada imala 52 miliona ljudi. Bila bi 36% veća nego što je sada. Abortus je poharao crnačku zajednicu poput srpa, posjekavši svakog četvrtog člana."

*Abortus je poharao
crnačku zajednicu
poput srpa,
posjekavši svakog
četvrtog člana.*

Web stranica *Guttmacher Instituta*, u vrijeme kada je ovo pisano, (2020.) koriste fraze poput: "Abortus je osnovna zdravstvena zaštita. Uvijek." Oni vjeruju da *Planned Parenthood* (koji ih posjeduje), vrši abortuse kao vid usluge koja osnažuje i oslobađa žene. Zbog toga, čini se da su općenito ponosni na činjenicu da su ubili skoro dvostruko više latinoameričke djece nego bijele djece, a skoro tri puta više crnačke djece. Naravno, *Planned Parenthood* danas nikada ne bi koristio ružni riječnik Margaret Sanger. Ali, možemo sa sigurnošću reći da je Sangerova živa danas, s obzirom na njene rasne i eugenske predrasude, sigurno bi aplaudirala na ovu dramatičnu razliku među rasama kada je u pitanju abortus. Činjenica da su crnci i ostale manjine prisutne u vodstvu *Planned Parenthood* ne mijenja njegovo naslijede ili filozofiju. To samo olakšava sprovođenje politike među cilnjim grupama.

Koliko je *Planned Parenthood* posvećen eliminisanju konkurenata? Često napadaju alternativne centre za trudnoću koji ženama nude druge opcije osim abortusa. To rade kroz restriktivno zakonodavstvo i na druge načine. Zašto vide druge centre za trudnice koji nude besplatne ultrazvučne pregledе kao prijetnju? Zašto su toliko odlučni u tome da se ženama koje uđu na kliniku, od kojih mnoge dolaze iz manjinskih grupa, ne dozvoli da vide snimke sa ultrazvuka na kojima mogu vidjeti djecu koja rastu u njima? Zašto se protive tome da žene imaju mogućnost da vide i čuju medicinske činjenice, da naprave informirani izbor o tome da li će oduzeti život svome djetetu ili ne?

Iako sam pročitao mnogo materijala organizacije *Planned Parenthood*, do jula 2020. godine, nisam video nijedan koji bi porekao ili se izvinio za otvoreni eugenizam Sangerove, za njene predrasude protiv siromašnih, osoba sa mentalnim i fizičkim hendikepom, za njen rasizam i sve stvari koje su karakterizirale filozofiju organizacije *Planned Parenthood* od njenog početka.¹³

Iako je bilo dobro da je *Planned Parenthood* do određene mjere konačno priznao nešto što je bilo istina skoro već 100 godina i nešto što su neki od nas dokumentovali prije 30 godina, moje pitanje je šta će *Planned Parenthood* uraditi sada? Hoće li prestati targetirati crnačke četvrti sa svojim klinikama ili će nastaviti raditi to u ime “služenja afroameričkoj zajednici?” Drugim riječima, hoće li nastaviti slijediti eugenički rasizam Margeret Sanger time što će eliminisati “nepoželjnu” djecu manjina a u isto vrijeme se javno distancirati od svega toga?

Ne vjerujem da je Margaret Sanger bila neiskrena ili ne-korektna u svemu što je rekla ili uradila. Ne vjerujem ni

da su većina ljudi koji podržavaju pravo na abortus rasisti, kao što ne vjerujem da ne postoje rasisti među Pro-lajferima. Vjerujem da, bez obzira na motive, pobliži pogled na povijest i trenutne strategije pokreta za pravo Za-Izbor, ukazuje na to da “abortus za manjine” neće u tolikoj mjeri doprinijeti rasnoj jednakosti koliko će doprinijeti planovima bjelačke nadmoći.

Suočavate se sa neplaniranom trudnoćom?

Trebate znati da imate realne opcije i one koje podržavaju život. Ima toliko mnogo nade!

Obratite se udruženju "Glas Za Život" na adresi Radnička 3a, Sarajevo, BiH. Možete nas kontaktirati putem telefona na broj: +387 60 30 30 161 ili na email: glaszazivot@gmail.com

Također, možete nas posjetiti i kontaktirati na našoj web stranici www.glaszazivot.com.

Tražite nadu i iscijeljenje nakon abortusa?

Milioni žena i muškaraca, u društvu i u vjerskoj zajednici pate pod krivicom zbog urađenog abortusa.

Saznajte više o nadi koju vam Krist nudi na epm.org/abortionforgiveness

Pronađite dodatnu pomoć i materijale kontaktiranjem podrške nakon abortusa na supportafterabortion.com

BILJEŠKE

Uvod

1. Guttmacher Institute, “Induced Abortion in the United States,” September 2019, <https://www.guttmacher.org/fact-sheet/induced-abortion-united-states>.
2. Ibid.
3. Guttmacher Institute, “Induced Abortion Worldwide,” May 2016, <https://www.guttmacher.org/fact-sheet/facts-induced-abortion-worldwide>.
4. Gallup, “Majority in U.S. Still Want Abortion Legal, With Limits,” June 25, 2019, <https://news.gallup.com/poll/259061/majority-abortion-legal-limits.aspx>.
5. National Right to Life, “The State of Abortion in the United States, 2019,” January 2019, <https://www.nrlc.org/uploads/communications/stateofabortion2019.pdf>.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #1

1. David Reardon, *Aborted Women: Silent No More* (Westchester, IL: Crossway Books, 1987), 250.
2. Ibid.
3. Maureen L. Condic, “Life: Defining the Beginning by the End,” First Things, May 2003, <http://www.firstthings.com/article/2003/05/life-defining-the-beginning-by-the-end>.
4. Ibid.
5. Ibid.
6. R. Houwink, *Data: Mirrors of Science* (New York: American Elsevier, 1970), 104–90.
7. Chemicals designated A, C, T & G form the basis for all DNA with variations in the order of the chemicals resulting in cell specialization and tissue differentiation. http://web.ornl.gov/sci/techresources/Human_Genome/project/index.shtml.

8. “The Facts of Life” (Norcross, GA: Human Development Resource Council), 2.
9. Annie Murphy Paul, “The First Ache,” *The New York Times Magazine*, February 10, 2008, <http://nyti.ms/1T0rf7z>.
10. See “The War over Fetal Rights,” *Newsweek*, 9 June 2003, 40–47.
11. These are well-established scientific facts. See, e.g., Landrum Shettles and David Rorvik, *Rites of Life* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1983), 41–66.

Tvrdnja pokreta Za-Izbora #2

1. Cited in Liz Klimas, “Ethicists Argue in Favor of ‘After-birth Abortions,’ as Newborns Are ‘Not Persons,’” *The Blaze*, February 27, 2012, <https://www.theblaze.com/news/2012/02/27/ethicists-argue-in-favor-of-after-birth-abortions-as-newborns-are-not-persons>.
2. *Roe v. Wade*, 410 U.S. (1973).
3. *Ibid.*
4. Peter Singer, *Practical Ethics* (Cambridge, UK: Cambridge University Press, 1979).
5. Peter Singer, “Sanctity of Life or Quality of Life,” *Pediatrics*, July 1983, 129.
6. Singer, “Taking Life: Humans,” <http://www.petersingerlinks.com/taking.htm>; excerpted from Singer, *Practical Ethics* (New York: Cambridge University Press, 1993).
7. Charles Hartshorne, “Concerning Abortion: An Attempt at a Rational View,” *The Christian Century*, 21 January 1981, 42–45.
8. Doug Criss, “A parent killing a child happens more often than we think,” CNN.com, July 7, 2017, <https://www.cnn.com/2017/07/07/health/filicide-parents-killing-kids-stats-trnd/index.html>.
9. Peter Singer, *Rethinking Life and Death* (New York: St. Martin’s Griffin, 1996), 217.
10. Dr. Seuss, *Horton Hears a Who* (New York: Random House, 1954), multiple pages.

11. Joseph Fletcher, *Situation Ethics: The New Morality*, cited by Mark O'Keefe, "Personhood: When Does It Begin...or End?" *Oregonian*, 12 February 1995, B1.
12. Maureen L. Condic, "Life: Defining the Beginning by the End," First Things, May 2003, <http://www.firstthings.com/article/2003/05/life-defining-the-beginning-by-the-end>.
13. Jonathan Leeman and Matthew Arbo, "Why Abortion Makes Sense," The Gospel Coalition, June 1, 2016, <https://www.thegospelcoalition.org/article/why-abortion-makes-sense>.

Tvrđnja pokreta Za-Izbora #3

1. Warren M. Hern, *Abortion Practice* (Philadelphia: J.B. Lippincott Company, 1990), 14.
2. Michael Spielman, "Publicly Aborting Twins on Instagram," Abort73, September 12, 2014, http://abort73.com/blog/publicly_aborting_twins_on_instagram/.
3. Jia Tolentino, "The Messiness of Reproduction and the Dishonesty of Anti-Abortion Propaganda," *The New Yorker*, May 17, 2019, <https://www.newyorker.com/culture/cultural-comment/the-messiness-of-reproduction-and-the-dishonesty-of-anti-abortion-propaganda>.
4. Judith Jarvis Thomson, "A Defense of Abortion," *Philosophy and Public Affairs*, Volume 1, No. 1, Autumn 1971, 47–66.
5. Greg Koukl, "Unstringing the Violinist," Stand to Reason, <https://www.str.org/articles/unstringing-the-violinist#.Xi8k5TJKj-g>.
6. Ibid.
7. Scott Klusendorf, *The Case for Life*, (Wheaton, IL: Crossway Books, 2009), 188.
8. John W. Kennedy, "The Hidden Holocaust," *Power for Living*, 8 January 2009, 7.

Tvrđnja pokreta Za-Izbora #4

1. Mary O'Brien Drum, "Meeting in the Radical Middle," *Sojourners*, November 1980, 23.

2. https://www.americanadoptions.com/pregnant/waiting_adoptive_families.
3. Mortimer J. Adler, *Haves Without Have-Nots: Essays for the 21st Century on Democracy and Socialism* (New York: Macmillan, 1991), 210.
4. Jim Newhall, cited in Maureen O'Hagan, "Cross Hairs to Bear," *Willamette Week*, 3 May 1995.
5. Cited by John Leo in "The Moral Complexity of Choice," *U.S. News & World Report*, 11 December 1989, 64.
6. Ibid.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #5

1. NARAL Pro-Choice America, "Abortion Access," accessed December 24, 2019, <https://www.prochoiceamerica.org/issue/abortion-access/>.
2. R. C. Sproul, *Abortion: A Rational Look at an Emotional Issue*, (Colorado Springs, CO: NavPress, 1990), 117–8.
3. Mary E. John, Ravinder Kaur, Rajni Palriwala, Saraswati Raju and Alpana Sagar, "Disappearing Daughters," ActionAid UK, accessed December 24, 2019, http://www.actionaid.org.uk/sites/default/files/doc_lib/disappearing_daughters_0608.pdf.
4. UNFPA (United Nations Population Fund), "Gender-biased sex selection," accessed December 24, 2019, <https://www.unfpa.org/gender-biased-sex-selection>.
5. Anna Higgins, J.D., "Sex-Selection Abortion: The Real War on Women," The Charlotte Lozier Institute, April 13, 2016, <https://lozierinstitute.org/sex-selection-abortion-the-real-war-on-women/>.
6. Frederica Mathewes-Green, *Real Choices* (Sisters, OR: Multnomah Publishers, 1995), 19.
7. Elizabeth Ring-Cassidy and Ian Gentles, *Women's Health after Abortion: The Medical and Psychological Evidence*, 2nd ed. (Toronto: deVeber Institute, 2003), www.deveber.org.
8. Priscilla Coleman, "Abortion and Mental Health: Quantitative Synthesis and Analysis of Research Published 1995–2009," *British*

Journal of Psychiatry, 199, September 2011, <http://bjp.rcpsych.org/content/199/3/180.abstract>.

9. Joseph A. D'Agostino, "Abortion Causes Massive Mental Health Problems for Women," *Human Events*, January 30, 2006, <https://humanevents.com/2006/01/30/abortion-causes-massive-mental-health-problems-for-women/>.
10. Angela Lanfranchi, MD, "The Science, Studies and Sociology of the Abortion Breast Cancer Link," *Association for Interdisciplinary Research in Values and Social Change Research Bulletin* 18, no. 2, Spring 2005, <https://www.questia.com/library/journal/1P3-942266431/the-science-studies-and-sociology-of-the-abortion>.
11. Elizabeth Shadigan, MD, testimony before the Senate subcommittee on science, technology, and space's hearing to investigate the physical and psychological effects of abortion on women; cited in "Witnesses Ask U.S. Senate for Research into Side Effects of Abortion on Women," *Culture & Cosmos* 1, Number 30, March 9, 2004.
12. Lars Heisterberg, MD, et al., "Sequelae of Induced First-Trimester Abortion," *American Journal of Obstetrics and Gynecology*, July 1986, 79.
13. F. Parazzini et al., "Reproductive Factors and the Risk of Invasive and Intraepithelial Cervical Neoplasia," *British Journal of Cancer* 59, 1989, 805–9; H. L. Stewart et al., "Epidemiology of Cancers of the Uterine Cervix and Corpus, Breast and Ovary in Israel and New York City," *Journal of the National Cancer Institute* 37, Number 1:1–96; I. Fujimoto et al., "Epidemiologic Study of Carcinoma in Situ of the Cervix," *Journal of Reproductive Medicine* 30, Number 7, July 1985, 535; C. LaVecchia et al., "Reproductive Factors and the Risk of Hepatocellular Carcinoma in Women," *International Journal of Cancer* 52, 1992, 351.
14. Joel Brind, "Comprehensive Review and Meta-Analysis of the Abortion/Breast Cancer Link," <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1060338/pdf/jepicomh00185-0007.pdf>.
15. L. A. Brinton et al., "Reproductive Factors in the Aetiology of Breast Cancer," *British Journal of Cancer* 47, 1983, 757–62. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/6860545>.

16. "Summary of Women's Health After Abortion: Abortion and Breast Cancer," The deVeber Institute for Bioethics and Social Research, accessed December 26, 2019, <https://www.deveber.org/womens-health-after-abortion/>.
17. American Cancer Society, "Abortion and Cancer Risk," June 19, 2014, <https://www.cancer.org/cancer/cancer-causes/medical-treatments/abortion-and-breast-cancer-risk.html>.
18. "The Health Consequences of Sex Trafficking and Their Implications for Identifying Victims in Healthcare Facilities," Lederer, L., Wetzel, C. A. *Annals of Health Law*, Volume 23, Issue 1, 61-91, 2014.
19. Live Action, "Aiding Abusers: Planned Parenthood's cover-up of child sexual abuse," May 2018, <https://www.liveaction.org/wp-content/uploads/2018/05/Planned%20Parenthood%20Sexual%20Abuse%20Report%202018.pdf>.
20. Wagatwe Wanjuki, "The Pro-Life Movement Is Driven by Bigotry, Not Babies," *Dame Magazine*, May 29, 2019, <https://www.damemagazine.com/2019/05/29/the-pro-life-movement-is-driven-by-bigotry-not-babies/>.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #6

1. Marvin Olasky, "The Village's Prolife Voice," *Christianity Today*, 24 June 1991, 24.
2. Ibid, 24–6.
3. Nat Hentoff, "Pro-choice bigots: a view from the pro-life left," November 30, 1992, http://groups.csail.mit.edu/mac/users/rauch/nvp/consistent/hentoff_pro-life_left.html.
4. Pro-Life Humanists, "About Pro-Life Humanists," www.prolifehumanists.org.
5. Kristine Kruszelnicki, "Yes, There Are Pro-Life Atheists Out There. Here's Why I'm One of Them," *Friendly Atheist*, March 11, 2014, www.patheos.com/blogs/friendlyatheist/2014/03/11/yes-there-are-pro-life-atheists-out-there-heres-why-im-one-of-them.
6. Marist Poll, "Abortion in America," January 2015, www.kofc.org/un/en/resources/communications/Abortion_in_America_January2015_For_Release_150121.pdf.

7. Landrum Shettles and David Rorvik, *Rites of Life* (Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1983), 103.
8. Bernard N. Nathanson, “Deeper into Abortion,” *New England Journal of Medicine*, 291, 1974, 1189–90.
9. Bernard Nathanson, *Aborting America*, (New York: Doubleday, 1979), 227.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #7

1. Lawrence B. Finer, et al., Guttmacher Institute, “Reasons U.S. Women Have Abortions; Quantitative and Qualitative Perspectives,” Vol. 37, No 3, Sept 2005, <http://www.guttmacher.org/pubs/journals/3711005.pdf> (Guttmacher Institute, which is the research arm of Planned Parenthood, does not appear to offer up-to-date information on abortion statistics. The studies we cite are the most recent ones available as of December 2019.)
2. Sue Owen, “Surveys show wide disagreement on number of rape-related pregnancies per year,” *Politifact Texas*, August 15, 2013, <https://www.politifact.com/texas/statements/2013/aug/15/wendy-davis/surveys-show-wide-disagreement-number-rape-related/>.
3. *Feminists for Life Debate Handbook* (Kansas City, MO: Feminists for Life of America, n.d.), 14.
4. Ryan Bomberger, “Conceived in rape, I am the 1 percent used to justify 100 percent of abortions,” *Life Site News*, May 20, 2019, <https://www.lifesitenews.com/opinion/conceived-in-rape-i-am-the-1-percent-used-to-justify-100-percent-of-abortions>.
5. See “Finding Forgiveness After an Abortion,” <https://www.epm.org/resources/2010/Jan/21/finding-forgiveness-after-abortion/>.
6. Hilary White, “No Case Where Abortion Was ‘Necessary to Save Mom’: Eminent Irish Oncologist,” *Life Site News*, February 22, 2012, <https://www.lifesitenews.com/news/no-case-where-abortion-was-necessary-to-save-mom-eminent-irish-oncologist>.
7. “There Is a High Chance of Two Happy Outcomes,” *Irish Independent*, December 16, 2011, <https://www.independent.ie/life/family/mothers-babies/there-is-a-high-chance-of-two-happy-outcomes-26803124.html>.
8. Omar L. Hamada, MD, Twitter, January 23, 2019.

9. Elyce Cardonick, "Pregnancy-Associated Breast Cancer: Optimal Treatment Options." International Journal of Women's Health. Dove Medical Press, November 4, 2014. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4226455/>.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #8

1. Planned Parenthood Federation of America, "Born Unwanted: Developmental Consequences for Children of Unwanted Pregnancies."
2. American Adoptions, "How Many Couples are Waiting to Adopt?," accessed December 19, 2019, https://www.americanadoptions.com/pregnant/waiting_adoptive_families.
3. Abort73, "Common Abortion Fallacies," accessed September 1, 2017, http://www.abort73.com/abortion/common_objections/.
4. US Department of Health and Human Services, "Report of the National Center of Child Abuse and Neglect," 1973–1982.
5. US Department of Health and Human Services, "Child Maltreatment 2017," accessed December 19, 2019, <https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/cb/cm2017.pdf>.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #9

1. Micaiah Bilger , "Planned Parenthood Annual Report Shows It Killed 332,757 Babies in Abortions, More Than Ever Before," LifeNews.com, January 21, 2019, <https://www.lifenews.com/2019/01/21/planned-parenthood-annual-report-shows-it-killed-332757-babies-in-abortions-more-than-ever-before/>.
2. Maria Baer, "Most Abortion-Minded Women Aren't Calculating Killers. They're Afraid," The Gospel Coalition, May 16, 2019, <https://www.thegospelcoalition.org/article/women-abortions-devout-murderers/>.
3. Micaiah Bilger, "She Rejected Abortion After Getting Pregnant in High School, Now She Helps Other Teens Choose Life," LifeNews.com, November 25, 2016, <https://www.lifenews.com/2016/11/25/she-rejected-abortion-after-getting-pregnant-in-high-school-now-she-helps-other-teens-choose-life/>.

4. "What if her partner, friends or family have abandoned her? Or what if she is poor?" Feminists for Life, accessed December 27, 2019, <https://www.feministsforlife.org/what-if-her-partner-friends-or-family-have-abandoned-her-or-what-if-she-is-poor/>.
5. Cited by Charmaine Yoest, "Why Is Adoption So Difficult?" *Focus on the Family Citizen*, 17 December 1990, 10.
6. Maria Baer, "Most Abortion-Minded Women Aren't Calculating Killers. They're Afraid."

Tvrđnja pokreta Za-Izbora #10

1. Lyndsay Werking-Yip, "I Had a Late-Term Abortion. I Am Not a Monster," *The New York Times*, October 19, 2019, <https://www.nytimes.com/2019/10/19/opinion/sunday/late-term-abortion.html>.
2. Aimee Green, "Jury awards nearly \$3 million to Portland-area couple in 'wrongful birth' lawsuit against Legacy Health," Oregon Live, March 9, 2012, https://www.oregonlive.com/portland/2012/03/jury_rules_in_portland-area_co.html.
3. Laura Nicole, "Aborting babies with disabilities is a tragedy, not an act of compassion," Live Action, October 28, 2019, <https://www.live-action.org/news/aborting-babies-disabilities-tragedy-not-act-compassion/>.
4. 75 percent of babies with anencephaly are live births. See Monika Jaquier, "Report about the Birth and Life of Babies with Anencephaly," Anancephalie.info, March 7, 2006, <https://www.anencephaly.info/e/report.php>.
5. Anencephaly.Info, "Jesse Alexander Brand," October 10, 2007, <https://www.anencephaly.info/e/jesse.php>.
6. C. Everett Koop and Francis Schaeffer, *Whatever Happened to the Human Race?*, (Westchester, IL: Crossway Books, 1979), 36.
7. W. Peacock, "Active Voluntary Euthanasia," *Issues in Law and Medicine*, 1987. Cited in John Willke, *Abortion Questions and Answers* (Cincinnati, OH: Hayes Publishing, 1988), 212.
8. S. E. Smith, "Devaluing the Disabled Body," *This Ain't Livin'*, August 17, 2009, http://meloukhia.net/2009/08/devaluing_the_disabled_body.html.

9. Curtis Young, *The Least of These* (Chicago, IL: Moody Press, 1983), 118.
10. Marc A. Thiessen, “When will we stop killing humans with Down syndrome?” *The Washington Post*, 8 March 2018, https://www.washingtonpost.com/opinions/when-will-we-stop-killing-humans-with-down-syndrome/2018/03/08/244c9eba-2306-11e8-badd-7c9f29a55815_story.html.
11. Jevan, “People with Down Syndrome Are Happier than Normal People,” *The Tribal Way* (blog), October 2, 2012, <http://thewtribalway.com/?p=273>.
12. H. Choi, M. Van Riper, and S. Thoyre, “Decision Making Following a Prenatal Diagnosis of Down Syndrome: An Integrative Review,” *Journal of Midwifery and Women’s Health* 57, no. 2 (March/April 2012): 156–164.
13. Marc A. Thiessen, “When will we stop killing humans with Down syndrome?”, *The Washington Post*, 8 March 2018, https://www.washingtonpost.com/opinions/when-will-we-stop-killing-humans-with-down-syndrome/2018/03/08/244c9eba-2306-11e8-badd-7c9f29a55815_story.html.
14. <https://www.youtube.com/watch?v=wkxcoKUupZM>
15. <https://www.youtube.com/watch?v=7DEUNZifntw>
16. https://www.realclearpolitics.com/video/2017/10/31/frank_stephen_s_i_am_a_man_with_down_syndrome_and_my_life_is_worth_living.html.
17. Abort73, “Common Abortion Fallacies: Poverty, rape, disability, and ‘unwantedness’ do not morally justify abortion,” accessed January 2, 2020, http://www.abort73.com/abortion/common_objections/.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #11

1. Overpopulation is a Myth, “Episode 1: Overpopulation: The Making of a Myth,” <https://overpopulationisamyth.com/overpopulation-the-making-of-a-myth>.
2. Eric Holt Gimenez, “We Already Grow Enough Food For 10 Billion People — and Still Can’t End Hunger,” *The Huffington Post*, May

- 2, 2012, http://www.huffingtonpost.com/eric-holt-gimenez/world-hunger_b_1463429.html.
3. The World Bank, “Fertility rate, total (births per woman),” http://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.TFRT.IN?locations=US&name_desc=true.
  4. U.S. and World Population Clock, December 20, 2019, <https://www.census.gov/popclock/>.
  5. Jynnah Radford, “Key findings about U.S. immigrants,” Pew Research Center, June 17, 2019, <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/06/17/key-findings-about-u-s-immigrants/>.
  6. Abort73.com, “Common Abortion Fallacies,” accessed June 1, 2020, http://abort73.com/abortion/common_objections.
  7. Justin Worland, “How 4 Other Countries Are Trying to Get People to Make Babies,” *Time*, October 29, 2015, <http://time.com/4092915/one-child-china-aging/>.
  8. Colin Mason, “Celebrate 7 Billion People With Us,” *Christian News Wire*, October 19, 2011, <http://www.christiannewswire.com/news/2632818048.html>.
  9. Robert Smith, “When Governments Pay People To Have Babies,” National Public Radio, November 3, 2011, <http://www.npr.org/sections/money/2011/11/03/141943008/when-governments-pay-people-to-have-babies>.
  10. Veronique de Rugy, “How Many Workers Support One Social Security Retiree?,” Mercatus Center, May 22, 2012, <https://www.mercatus.org/publications/government-spending/how-many-workers-support-one-social-security-retiree>.
  11. Ibid.
  12. See my book *Does the Birth Control Pill Cause Abortions?* (Read the complete book at www.epm.org/bcp.)

Tvrđnja pokreta Za-lzbor #12

1. Martin Luther King Jr., *Strength to Love* (New York: William Collins and World Publishing, 1963), 33.

2. Joy Herndon, M.S., et al, "Abortion Surveillance—United States, 1998," *Morbidity and Mortality Weekly Report (MMWR)*, Centers for Disease Control and Prevention, 7 June 2002.
3. National Right to Life, "Abortion Statistics: United States Data & Trends," <http://www.nrlc.org/uploads/factsheets/FS01AbortionintheUS.pdf>.
4. The Guttmacher Institute, "Induced Abortion in the United States," September 2019, <https://www.guttmacher.org/fact-sheet/induced-abortion-united-states>.
5. Bernard Nathanson, MD, *Aborting America*, (New York: Doubleday, 1979), 193.
6. Rethinking Education About Life [REAL], UC San Diego, "Abortion Statistics," <http://realweb.ifastnet.com/stats.html>.
7. Bernard Nathanson, MD, *Aborting America*, (New York: Doubleday, 1979), 42.
8. "Abortion: For Survival," a video produced by the Fund for the Feminist Majority.
9. Hani K. Atrash, M.D., Theodore Cheek, M.D., and Carol Hogue, Ph.D., "Legal Abortion Mortality and General Anesthesia," *American Journal of Obstetrics and Gynecology*, February 1988, 420.
10. "Jury Orders Abortionist to Pay \$25 Million Judgment," *Life Advocate*, June 1991, 25.
11. Ben Johnson, "8 women, including Gosnell victim, died from legal abortion in 2009: Govt report," *Life Site News*, December 2, 2013, <https://www.lifesitenews.com/news/8-women-including-gosnell-victim-died-from-legal-abortion-in-2009-govt-repo>.
12. Claire Chretien, "Woman dies after late-term abortion at shady clinic with history of abuse," *Life Site News*, August 23, 2017, <https://www.lifesitenews.com/news/23-year-old-dies-after-late-term-abortion-at-facility-under-criminal-invest>.
13. Cheryl Sullenger, "Woman enters scandal-plagued Ohio facility for abortion, dead next day," *Life Site News*, September 3, 2019, <https://www.lifesitenews.com/news/woman-enters-scandal-plagued-ohio-facility-for-abortion-dead-next-day>.
14. Sarah Kiff, "The Gosnell case: Here's what you need to know," *The Washington Post*, April 15, 2013, <https://www.washingtonpost.com/>

- [news/wonk/wp/2013/04/15/the-gosnell-case-heres-what-you-need-to-know/](https://wonk/wp/2013/04/15/the-gosnell-case-heres-what-you-need-to-know/).
15. Sarah Ruiz, “Abortion is bad for women’s health. Here’s why.” *Life Site News*, March 18, 2019, <https://www.lifesitenews.com/opinion/why-abortion-is-bad-for-womens-health>.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #13

1. Francis J. Beckwith, *Politically Correct Death: Answering the Arguments for Abortion Rights* (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1993), 87.
2. Abort73.com, “Making a Person Property,” Loxafamosity Ministries, accessed June 1, 2020, https://abort73.com/abortion/systematic_injustice/making_a_person_property/.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #14

1. Nathan Apodaca, “Are Pro-Lifers Inconsistent, Hypocritical, Fetus-Obsessed Jerks?,” Life Training Institute, March 10, 2019, <https://prolifetraining.com/are-pro-lifers-inconsistent-hypocritical-fetus-obsessed-jerks/>.
2. Kyle Blanchette, “No, pro-lifers are not merely pro-birth,” *The Washington Examiner*, May 25, 2019, <https://www.washingtonexaminer.com/opinion/op-eds/no-pro-lifers-are-not-merely-pro-birth>.
3. Ardee Coolidge, “Three Myths of the Pro-Life Movement Exposed,” Care Net, May 17, 2016, <https://www.care-net.org/abundant-life-blog/three-myths-of-the-pro-life-movement-exposed>.

Tvrđnja pokreta Za-Izbor #15

1. For an excellent refutation of the various “Christian” pro-choice arguments, see philosophy professor Francis Beckwith’s “A Critical Appraisal of Theological Arguments for Abortion Rights,” *Biblioteca Sacra*, July–September 1991, 337–55.
2. Virginia Ramey Mollenkott, “Reproductive Choice: Basic to Justice for Women,” *Christian Scholar’s Review*, March 1988, 291.
3. James Hoffmeier, *Abortion: A Christian Understanding and Response* (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1987), 46, 50; Eugene

Quay, "Abortion: Medical and Legal Foundations," *Georgetown Law Review*, 1967, 395, 420; Meredith G. Kline, "Lex Talionis and the Human Fetus," *Journal of the Evangelical Theological Society*, September 1977, 200–201.

4. Lawrence O. Richards, *Expository Dictionary of Bible Words* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1985), 156–57.
5. James Hoffmeier, *Abortion, A Christian Understanding and Response* (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1987), 62.
6. John Jefferson Davis, *Abortion and the Christian* (Phillipsburg, NJ: Presbyterian & Reformed, 1984), 52.
7. Meredith G. Kline, "Lex Talionis and the Human Fetus," *Journal of the Evangelical Theological Society*, September 1977, 193.
8. *A Pro-choice Bible Study* (Seattle, WA: Episcopalian for Religious Freedom, 1989).
9. See footnote on Numbers 5:11-31 , *ESV Study Bible* (Wheaton, IL: Crossway Bibles, 2008).
10. Got Questions, "If God hates abortion, why does He allow miscarriages?", accessed January 13, 2020, <https://www.gotquestions.org/abortion-miscarriage.html>.
11. James Hoffmeier, *Abortion, A Christian Understanding and Response* (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1987), 53.
12. See George Grant, *Grand Illusions: The Legacy of Planned Parenthood* (Brentwood, TN: Wolgemuth & Hyatt, 1988), 190–91.
13. Quoted in Michael Gorman, *Abortion and the Early Church* (Downers Grove, IL: InterVarsity, 1982), 9.
14. John Calvin, *Commentary on Pentateuch*, cited in *Crisis Pregnancy Center Volunteer Training Manual* (Washington, DC: Christian Action Council, 1984), 7.
15. Dietrich Bonhoeffer, *Ethics* (New York: Macmillan, 1955), 131.
16. Karl Barth, *Church Dogmatics*, ed. Geoffrey Bromiley (Edinburgh: T. & T. Clark, 1961), 3:415, 3:418.

Zaključak

1. <https://abort73.com/>
2. <https://pregnancydecisionline.org/find-a-pregnancy-center>

3. Sidewalk Advocates for Life, “Frequently Asked Questions,” accessed January 13, 2020, <https://sidewalkadvocates.org/faqs/>.
4. Abort73, “U.S. Abortion Statistics,” January 20, 2017, http://www.abort73.com/abortion_facts/us_abortion_statistics.
5. For more on this subject see: www.epm.org/bcp

Dodatak

1. Margaret Sanger, *Pivot of Civilization* (New York: Brentano’s, 1922), 176.
2. Ibid., 177.
3. Ibid., 112, 116.
4. Ibid., 113.
5. Ibid., 115.
6. Havelock Ellis, “The World’s Racial Problem,” *Birth Control Review* (BCR), October 1920, 14–16; Theodore Russell Robie, “Toward Race Betterment,” BCR, April 1933, 93–95; Ernst Rudin, “Eugenic Sterilization: An Urgent Need,” BCR, April 1933, 102–4.
7. C. O. McCormick, “Defective Families,” *Birth Control Review*, April 1933, 98.
8. Dr. Havelock Ellis, “Birth Control and Sterilization,” *Birth Control Review*, April 1933, 104.
9. Marvin Olasky, *Abortion Rites: A Social History of Abortion in America* (Wheaton, IL: Crossway Books, 1992), 259.
10. Sanger, *Pivot of Civilization*, 116–7.
11. The Guttmacher Institute, “Abortion rates by race and ethnicity,” October 19, 2017, <https://www.guttmacher.org/infographic/2017/abortion-rates-race-and-ethnicity>.
12. BlackGenocide.org, accessed May 29, 2020, <http://www.blackgenocide.org/black.html>.
13. Nikita Stewart, “Planned Parenthood in N.Y. Disavows Margaret Sanger Over Eugenics,” *The New York Times*, July 21, 2020, <https://www.nytimes.com/2020/07/21/nyregion/planned-parenthood-margaret-sanger-eugenics.html>.

O AUTORU

Randy Alcorn je autor, osnivač i direktor *Eternal Perspective Ministries* (EPM), neprofitne službe koja je posvećena poučavanju principa iz Božije Riječi kao i asistiranju crkvi u pomaganju za nedosegnutim, nenahranjenim, ne-rođenim, neobrazovanim, nepomirenim i nepodržanim ljudima širom svijeta. Fokus njegove službe je komuniciranje strateške važnosti korištenja našeg vremena na zemlji, novca, imovine i prilika za investiranje u službe koje se bave potrebama ljudi i koje će imati vrijednost za cijelu vječnost. Ovo postiže analiziranjem, poučavanjem i primjenjivanjem biblijske istine.

Prije nego što je započeo EPM 1990. godine, Randy je služio kao pastor četrnaest godina. Ima BA Teologije i MA iz Biblijskih studija na Multnomah univerzitetu, kao i počasni doktorat sa Zapadnog sjemeništa u Portlandu, državi Oregon. Predavao je na oba fakulteta kao pomoćni profesor.

New York Timesov najprodavaniji autor, preko 50 naslova, uključujući *Heaven* (preko milion prodanih primjeraka), *The Treasure Principle* (preko dva miliona prodanih primjeraka), *If God is Good, Happiness* i nagrađivani roman *Safely Home*. Njegove knjige su prodane u više od jedanaest miliona primjeraka i prevedene su na više od sedamdeset jezika.

Randy živi u Greshamu, Oregon, sa svojom suprugom Nanci. Imaju dvije udale kćerke i pet unuka. Randy voli provoditi vrijeme sa svojom porodicom, voziti bicikl, voli

podvodnu fotografiju, istraživanje, slušanje audio knjiga i čitanje.

Povežite se sa Randyjem online:

Facebook: facebook.com/randyalcorn | Twitter: twitter.com/randyalcorn | Blog: epm.org/blog

Pogledajte kompletan spisak Randyjevih knjiga na:
epm.org/books

O IZDAVAČU:

ETERNAL PERSPECTIVE MINISTRIES

Eternal Perspective Ministries (EPM) je neprofitna organizacija koja vjeruje u Bibliju i kristocentričnost. Ima dva cilja:

- Naučavati principe iz Božje Riječi, sa pogledom na vječnost;
- Dosegnuti potrebite u Kristovo ime, ukazati na potrebe nedosegnutih, nenhranjenih, nepodržanih, nerođenih, nepomirenih i neobrazovanih.

EPM je primio honorar od prodaje knjiga Randy Alcora, i 100% iznosa je dano za potrebe službe; 90% drugim vrijednim kršćanskim organizacijama i 10% za plaćanje troškova vezanih za pisanje/istraživanje/uređivanje knjiga kao i za pomoć za distribuciju naših knjiga po cijelom svijetu. Drago nam je da Bog koristi Randijeve knjige da promijeni živote ljudi na dva načina, čitanjem njegove knjige i dijeljenjem njegovog honorara.

Možete naručiti sve Randyjeve knjige i proizvode putem EPM-ove online prodavnice na stranici epm.org. Web stranica ima mnoge besplatne materijale, uključujući članke, audio, video materijale, i više). Kada kupite Randyjeve knjige od EPM-a, profit ide direktno da podrži rad službe, kao i da finansira operativne troškove.

Dva puta godišnje, EPM izdaje *Eternal Perspectives*, magazin u boji. EPM takođe periodično šalje novosti putem e-maila sa posljednjim vijestima o Randyijevim knjigama,

kao i naše posebne promocije. Prijavite se na epm.org/subscribe.

Malo je pitanja koja su presudna za naš osobni život i život zajednice, poput abortusa. Ovo pitanje dijeli ljudi ne samo na ulicama i na radnim mjestima, već i u domovima i vjerskim zajednicama. Uostalom, ovo pitanje uključuje osobne odluke o spolu, trudnoći, roditeljstvu i našem zdravlju. Iako je o abortusu teško razgovarati, važno je pružiti tačne informacije i kontekst u kojem se o tim informacijama može razgovarati. U ovoj temeljito istraženoj i lako čitljivoj knjizi, autor Randy Alcorn ispituje petnaest glavnih tvrdnji o položaju i stavovima pokreta Za-Izbor i dijeli racionalne odgovore utemeljene na činjenicama. Ako imate pomiješane osjećaje prema abortusu, kao što ih mnogi ljudi imaju, ova knjiga može biti dio vaše potrage za istinom. Ako ste Za-Izbor ili Za-Život, to vam može pomoći da razmislite o svojoj poziciji. Nadamo se da ćemo se međusobno razumjeti i stupiti u interakciju, i da ćemo pomaknuti naš dijalog dalje od naljepnica na automobilima, internet memova i tweetova. Randy potiče čitatelje da pažljivo slušaju argumente s obje strane rasprave o abortusu, te da prouče dokaze i odmjere ih sami prema svojim vrijednostima.

Uzbuden sam što vam mogu predstaviti svoju knjigu Za-Izbor ili Za-Život? – Ispitujemo 15 tvrdnji Za-Izbor – Šta nam govore činjenice i zdrav razum? Ova knjiga se suočava s najčešćim tvrdnjama i stavovima pokreta Za-Izbor, ali to čini na promišljen i neagresivan način kako bi dosegli one koji su Za-Život i barem neke čitatelje koji su Za-Izbor. Ova je knjiga pažljivo napisana i uređena, i vjerujem da je kvalitetan resurs Za-Život.

